YA:SUKONO ALIBOLEPI DUBUNO OSIYODILOLE TANALO

Me Bukano Osiyodilo Tanalono Mabu

1-2 Naimano wade lumagi Tiyopolasi, niyata. Me netewa tetema: eda: nale a:ma:tamo buka osiyodiloma:. Nanitabola, Ya:sute ebeno woko dowagilimiya ebe tetene pete ebete Unu Duliyomolamo dodoliya ebe teta:mo pemaiga, ebete kebe iyaiya tanalo kosiyodilolenakile ega:walo epo keba kunu kiyatulamenakile ebe tanalo bilibilinomo nale naimano dopo bukalo awokalilamiyamo.

Ya:sute Wade-talena Uliyanate Pema: Nanitabolo Degiya

Nanitabola, Godote Ya:suko Unu Duliyomolamo pelawea:no dopamo ebete ebeno alibolepi dubu Wade-talena Uliyanano elawamo totomulateliya, iyo, ebe dubu ebete ebeno alibolepima: iyalo eka:la:miya.

3 Ebene Ya:sukono kawokawo temeteme dolopoligomiya, ebe tetelo ebete 40 egela magumulo tete bilibilinomo epetapilo iba:tamo ebeno ololonomamo awokalanaki iba:te ebeno igilamo maiga tanalo umite ebe nanitabokobi ka:midima:, ega:walo ebe atu tetelo ebete Godokono Kawo Elawodawano tanaloma: ibi ebo iyatulamenaki.

4 Ebene tete idilo ebete iba:go eba okolilo
ibi ma kunu totomulateliya, “La: Yelusalema
kawo duliyomolone umuino akotolama:la:, mabu
naimano Nabiwite la:tamo ikalaema: nanitabolo
degiya la: ebe tanalo nemakopeliyala:. Iyo, nale
la: dopamo danaletima, ebe tanalo la: ma kunu
olowimata,
5 Yonete dopamo tetelo epo obonomamo
waduba:midaolenaki, wiyasiya la: egela
kapiyakapiya pola:wenate Godote ebeno
Uliyanamo ebo ka:powaduba:midaolema:ta.”

Godote Ya:suko Unu Duliyomolamo Da:pelawiya

6 Ebe tetelo Ya:sute ebeno alibolepi dubago al-
adabuti bailo eba pola:nalo, iba:te ebe alateda:lo
naniya, “Kawodawa, a:ma: me tetelo me opo ka-
wonomono watowatopima: eda:o tanalo a:imano
Isalaela epatamo walo ba:kikalama:emene?”

7 Ya:sute ibino tabo eba wiyalo negiya, “Iyaiya
tanalono pelame tete naimano Nabiwite ebeno
elawamo a:ka:tuwa: kegemene. Ebe ubia:nola
la:le ebe tanalono tete iyatawaoma:,
8 wiyasiya ebeno Uliyanate la: unamo
da:pokolimene, ebe tetelo ebeno elawote
la:imano tepo magumu detabokailaemene,
la:le naimano tanalo awokalima: tabo atapima:
keda:omamota. Ebe mabuma: me Yelusalemalo
ega:walo Yudiya opono duliyomolo epetapilo
ega:walo Samaliya opono duliyomololo ega:walo
me opo kawonomono uwomu apuapulo la:le
naimano tabo ka:na:kiyawaomamota.”

9 Ebene Ya:sute me tabo kiyawao dolopoligiya,
iba:te ebe eba umitalo Godote unamo ebo adi-
patiya, iyo, ebete tema magumamo da:nopegiya
iba:te ebe walo kumiya:.
10 Iba:te unamo taliaote eba umitalo, dubu
netewate keyakeya kaliku pupula:go iba:tamo
pemaimite ibi niyakabolo eba lamota:nalo
11 iba:tamo negeliya, “La: Ga:lili opo
dubala:, la: beda: mabuma: unamo taliaolo
delamota:wenama? Me Ya:suko la:le eba umitalo
Godote ebe Unu Duliyomolamo da:pelawe, ebete
la:godone unamo keba kunu ka:nodolole, walone
ebete eba kunu ka:ka:pemene.”

Matayasite Yudasikono Woko Gobebobo Delawiya

12 Ebema: Ya:sukono alibolepi dubate Olibi
Kewakewa Unu Damelane niwitiote Yelusalema
kawo duliyomolamo ebo tolamiya, ebe damela
Yelusalema niyakabolo itana, ebamo tolame gabo
mulua:, kapiya kilomita keba kunula:ka: eba
kunula.
13 Ebene iba:te kawo duliyomolamo
nemaimiote, iba:te dilukulinamiya ebe unu
motolo ditanami ebe teta:mo gito nodoloiya. Ebe
tetelo ebe motolo me alibolepi dubate pola:niya —
Pitako, Yoneko, Ya:imesiko, ega:walo A:nduluko,
Pilipiko ega:walo Tomasiko, Batolomuko
ega:walo Ma:tiyuko, ega:walo Ya:imesi idi
A:lapiyasikono gudu, ega:walo Saimonoko ebete
dopamo Loma gabamani epago gowelaodawama:
eda:nami, ega:walo Yudasiko Ya:imesikono gudu.
14 Ebene me alibolepi dubago Ya:sukono
ekaki ega:walo ebeno menoko Ma:liko ega:walo

kamiyale epetapi, iba:te 40 egela magumulo ebe
atu motamo paladabutinakiya, ebene iyaiya tete
epetapilo iba:te Godotamo towetowe tabo ebo
pegelanakiya.

15 Ebene egela epetapi dolopoligiya, ebe tetelo
120 nanitabokobi midipiate walo dakaladabu-
tiya, Pitate ibino taneba magumulo maigate
iba:tamo ma kunu kiyawaiya,

16-17 “Ekakiala:, Godokono Uliyanate dopamo
Da:ibidikono tabone Yudasikono tanaloma:
degiya, ebe Buka apuno tabote nanitaboma:
keda:ma: olalati tanalote ebetamo eba kunu
ebema: maigiya. La: iyatawalata Yudasiko
aimano tanebadawa idima: eda:nami, iyo, Ya:sute
ebe elawi ago kapimiya woko kosiyodilonama:.
Wiyasiya me dubute idoko idilo Ya:suko
anakapumipi eba walubilinalo, iba:te ebe ebo
laweniya.”

18 Ebema: buka ka:la:mioledawa, modobola
a:ma: me tanalo niyatawa, me dubu Yudasite
ebeno kawo kuba osiyodilo magumulo kebe
mani kuwatiyale, ebete ebe maniamo dubu idino
pali opo nelawiya, ebene ebete tote ebe opolo
da:na:iya, ebeno apete opamo eba pegalo tepo
alapogomete maladite ebo pawokalaomiya.

19 Ebe tetelo Yelusalema kawo duliyomololo
da:pola:niya, ebe Yu epo bilibilinomate ebeno a:e
tanalo olowite ebe pali opono mailo ibino tabamo
Akeledamama: ka:miya, ebe mailono magumu
nitana ‘Kalimagono Pali Opola.’

20 Ebene Pitate tabo moga:melo walo na:kegiya,
“Da:ibidite Sam Oale Bukalo Godokono tabo ma
kunu akuloliya,

‘Modobola kuba lumagino motote gito nitanamene,
iyo, ebe moto gulo lumagi idite walo a:ka:lutamene.’

Wiyasiya Da:ibidite ebe lumagino woko gobebobono tanaloma: tabo idi ma kunu kegiya,

‘Modobola kuba lumagino woko gobebobo idawate nelaemene.’

21-22 Ebema: lumagi idite woko magumulo ago nekapiyamene, Kawodawa Ya:sute a:e magumune demaigi ebe tabo kanawokaliminakoma:. Iyo, ago tete geyageyanomolo dokolinami, modobola ebako lumagite ago woko kowagilimene, ma kunu Yonete epo obamo waduba:midaolema: tabo da:pa:kiyawai ebe tetene wagilimite, Ya:sute Unu Duliyomolamo da:nodoli ebe teta:mo nemaiga, ebe tete geyageyanomolo piyate Ya:suago dowapata:lamenamiya ibi magumulo a kapiya dawa idi kelaemalema:.”
23 Ebema: iba:te dubu netewano mailo ka:la:miya, Yausepe Basabasiko ebeno mailo idi Yasitasitela, ega:walo Matayasiko.
24 Ebe tetelo iba:te Godotamo eba towetoweolo negeliya, “Kawodawa, epo bilibilinomono tepo magumuno tanalo a:ma: iyatawalata, ebema: aimano Kawodawa, me netewa dubu magumulo a:ma:le iyalo poko kelawa:wiyala, modobola a:ma: a niyatuama:.
25 Ma kunu a:imano alibodawa idi Yudasite datepi, ebe woko gobebobo a:imano oli lumagi idite kelaemene, wiyasiya Yudasite ebeno kuba

wiya laema: Ela Opamo iyalo a:ti, ebe kuba opo
eba:go na:nemodobona.”
26 Ibino towetowe tabo gela tanalo
dolopoligiya, ebe tetelo iba:te nokola
anagogobeyamidaole netewa uwatete, nokola
ida:mo idawano mailo akulolemete, nokola
ida:mo idawano mailo akoakulolemiya. Ebene
iba:te Godokono ubi tanalo kuima: ebe nokola
da:niyalekeiya Matayasikono mailo ebo lawiya,
ebema: ebe gabodo ebe dubute Ya:sukono
alibolepi 11 dubu epetapiago kapiyama: ebo
ediya.

2

Godokono Uliyanate Nanitabokobi Midipiatamo Da:piya

1 Ebene Pentekose Soliyomu Egela* da:piya, ebe
tetelo Ya:suko nanitabokobi midipi bilibilinomate
kapiya motamo paladabutiya.
2 Ebe tetelo kawo diyamonomote Unu Duliy-
omolone iba:tamo pemaigiya, kawo awanomote
degenape eba kunu pete iba:te da:pola:niya ebe
moto gu gito petabokiya.
3 Ebene ela mena keba kunula:ka: ibi bilibili-
nomatamo eba nemaimiolo, iyaiya ka:nekekeote
iditamo iditamo ibi unamo ebo nilukuliya.

---

* **2:1:** Pentekose Soliyomu Yu epate dosiyodilonaka ebeno mabu ma kunula. Ibino Aduga:la Soliyomu dolopoligonako, 50 egela walogabo apuamo iba:te me soliyomu idi kosiyodilonaka. Ebe Soliyomu tetelo iba:te palino witi-laiso otole wagilimi tanalo eba malagidilolo ibino kalakala Godotamo ebema: adipatenaka, mabu ibi iyatawala iba:te Godogodone wade walubi tanalo elawiya.

4 Ebe tetelo Godokono Uliyanate ibi bilibilinomo detabokailamiya, ebete ibi elawokobi eba midililo kapela epo epetapino iyaiya tabamo kiyawao ebo wagilimiya.

5 Ebema: buka ka:la:mioledawa, a:ma: numa:, ebe Pentekose Soliyomu egela pea:no dopamo Yu epo epetapi ega:walo Yua:pi epo epetapi Godoko damamatenamiya, ibi bilibilinomate ibino iyaiya mulu opone Yelusalema kawo duliyomolamo pelamoliya ebe soliyomu kapimiya ka:posiyodiloma:.

6 Ebene Godote ebeno Uliyana Ya:sukono nanitabokobi midipiatamo kawo diyamago dapalibiya, iyaiya opone soliyomuma: da:pelamiya ebe epo epetapi bilibilinomate ebe diyamo olowite ebe tanalo kuima: ebo paladabutiya. Ebema: iba:te kawonomamo anoanoutiya mabu nanitabokobi midipiate Yu epono tabamo kegelitiya: wiyasiya iyaiya tabamo gelitiya, ma kunu olowiopino taneba magumulo idawate ebeno tabonomo olowinaki, idawate atumu ebeno tabonomo ako-olowinaki, ibi bilibilinomate eba kunu wagelitiya.

7 Ebene iba:te la:wa:ote eba anoanolo negeliya, “Me tabo degelita, me epo aimano opo epoa:, ibi Ga:lili opo epola,

8 ebema: keba kunula:ka: iba:te aimano iyaiya tabonomamo degelita a nolowiutama:?

9 Eiye, a bilibilinomate mulu opone pelamolima:! Iyo, a epetapi Patiya opo epola, epetapi Midiya opo epola, epetapi Ilama opo epola, ega:walo epetapi Mesopotemiya epola, ega:walo a epetapi Yudiya epola, epetapi Ka:padosiya epola,

epetapi Pontase epola, ega:walo epetapi A:isiya epola.

10 Ega:walo a epetapi Piligiya epola, epetapi Pa:mapiliya epola, ega:walo epetapi Isipiti epola, nanitabola, a epetapi Sailiniya duliyomolono Libiya opone pelaima:, ega:walo a epetapi Loma kawo duliyomolone da:pelaima: ebe epola.

11 Numa:la:, a magumulo epetapi Yu eponomola, ega:walo a epetapi Yu epoa: wiyasiya ale iba:godone nani Godo amamate tanalo lawiyama:, iyo, a epetapi Kuliti opo epola ega:walo epetapi Ala:biya opo epola, ebema: me epate Godokono kawokawo osiyodilole tanaloma: degelita, ale aimano iyaiya tabonomamo beda:ma: kolowiutama:?”

12 Ebe mabuma: ibi bilibilinomate anoanolo woki bilibilima: eba eda:olo, idite iditamo genaki, idite iditamo genaki, eba kunu wagelitiya, “Eiye! Me tanalono magumu keba kunula:ka:?”

13 Wiyasiya epetapiate Ya:sukono alibolepi dubu eba kalakalatelelo negeliya, “Me dubate elawo da:imi obo niote da:ugulamole, ebema: daedaleuta!”

Pitate Ya:sukono Wade Tabo Da:kiyawaiya

14 Ebene Pitate 11 alibolepi dubu epetapiago maigate ebeno tabo madodo unamo eba adipatelo epo bilibilinomatamo ma kunu kiyawaiya, “Naimano Yu namutupiala:, ega:walo la: epetapi Yelusalemamo da:pelamola:ima la: bilibilinomo atumu, nale me tanalono magumu la:tamo kawokalimamo, ebema: modobola la: naimano tabo wadenomamo nolowiala:.

15 Me dubu la:le elawo da:imi obo nioma:
degelawitama, ebe tabo nanitaboa:. Iba:te elawo
da:imi obo ka:niaka:, mabu nanitabola, dubate
elawo da:imi obo duiyalo ka:nionakoa:. Numa:la:,
egela ka:ma: podoluta!
16 Wiyasiya me tanalo ebe Godokono woki
awokalimidawa Yowelate dopamo da:kiyawaiya,
ebe tabola.
17 Iyo, Godote Yowelado tabo ma kunu giya,

‘Me opono uwomu tetelo
na Godote naimano Uliyana epo
bilibilinomono unamo kadipanamamo.
Ebe tetelo la:imano koikoila buwelemelela,
iba:te naimano woki nanitabolo kawokalima:na:,
ega:walo la:imano oli ape dubuno balidite
iyama: eda:olamete
kawokawo tanalo kulamolema:na:,
ega:walo la:imano kadelekadela:te atumu
iyolo naimano iyaiya tanalo kiy-atawaoma:na:.
18 Iyo, nanitabola, ebe egelalo
naimano wiya: wokopi dubula kamiyalela,
nale ibi unamo naimano Uliyana dadipanamo,
iba:te naimano woki nanitabonomolo
ebo kawokalilaema:na:.
19 Ebene nale tobolo unulo
kawokawo anoano tanalo kosiyodilole-mamo,
ega:walo me opolo nale atumu
weweda: tanalo eba posiyodilolelo,
epate kalima ka:ka:liya tanalo
ega:walo ela ega:walo ela tema kulaema:na:.
20 Ebe tetelo egelate kidokomene,

ega:walo saganate kalimakalimanomoma:
keda:mene,
ebene Kawodawano Kawo Egelate
kawo alonomago ka:pemaigamene.
21 Ebema: nanitabola,
piyate Kawodawano mailo deka:ima:na:
Godote ibino igilo ebo ka:mula:lelaemene.’ ”

22 Ebene Pitate tabo moga:melo walo na:kegiya,
“La: Isalaela epala:, la: me tabo wadenomamo
nolowiala:. La: iyatawanomolata, me Nasalete
duliyomolodawa Ya:suko Godote me opamo pal-
ibiya, mabu Godote ebedo kawokawo anoano
tanalo ega:walo weweda: tanalo la:godolo eba
posiyodilolelo ebeno elawo apawokalimi.
23 Nanitabola, me opo kawonomolo tanalo
idite pemaiga:no Godote ebe tanalo dopamo
kiyatawamene. Ebema: ebeno mulo iyatawa
tanalodo ebete nopo ma kunu iyatiya, ebete
Ya:suko la:imano kotamo iyatite, ebene kuba osiy-
odilolepiate la: eba walubililo la:le ebe lawa:wete
kewa olotowamo tupuguima:wete ikoko ebo
anagilamoleimata, iyo, la:le ebe me gabodo
anakapuimata.
24 Wiyasiya Godote Ya:sukono a:e temeteme
palamilimite ebe a:e magumune ebo adipati,
mabu a:ete ebe laema: elawo puliyala.
25 Ebe mabuma: Da:ibidite Godokono elawamo
Ya:sukono tanaloma: tabo ma kunu akuloliya,

‘Na Kelisote naimano Kawodawa Godoko
na niyakabonomolo uminamo,
iyo, ebete naimano tumudi apulo utina

nale alegaokapoma:.
26 Ebema: naimano tepo magumute eba maenalo,
nale kawo kalakalago kiyawaonakomo,
iyo, nale Godoko nanitabokobi midi magumulo eba okolinalo,
naimano apeno a:e tanaloma: nale woki bilibilima: a:keda:mo.
27 Mabu, Godo, a:ma:le naimano ape
a:elaopino opolo akatepaemene,
iyo, a:imano Talena Gudute da:emene,
a:ma:le ebeno abale tanalo odiyobawete
ebe igilamo walo kakadipatema:ta.
28 Nanitabola, a:ma:le na igilo gabo iyalo iyatunamiyata,
ebene nale a:imano ololo apuamo da:pemaigamo,
a:ma:le natamo kawo kalakala kikanaema:ta.' "

29 Ebene Pitate tabo moga:melo walo na:kegiya, "Ekakiala:, na ilipoa:no aimano ewono Da:ibidikono tanalo awokalima: la:tamo ka:kiyawaomamo. Ebete me tabo Godokono Bukamo dakuloliya ebeno tanaloma: kakuloliya:, mabu numa:la:, ebete da:iya iba:te ebe bobamo iyatiya, ebene ka:lo ebeno bobote agodolo bitamena.
30 Da:ibidiko ebe Godokono woki awokalimidawa idila. Ebe mabuma: Godote ebeno mailamo nani tabonomo Da:ibiditamo degiya, ebete ebo iyatawiya Godote ebeno walone gudi magumulo idi kapiya lawete ebeno Kawo Elawodubuno okoli baiamo kadipimene.
31 Ega:walo Kelisote walone tetelo a:e magumune demaigamene, ebe tanalo pemaiga:no

dopamo Da:ibidite Godokono elawamo dumiya,
ebe tanalono tabo ebema: ebeno Bukamo ma
kunu akuloliya,

‘Godote ebe a:elaopino opolo akatepamene,
ega:walo ebe bobo magumulo akabalemene.’

32 Nanitabola, Da:ibidite me tabo Kelisokono
tanaloma: akuloliya, iyo, me Kelisoko ebe
Ya:sutela, Godote ebe a:e magumune dadipati
ale aimano balidinomamo ebe ebo uima:,
33 ega:walo me Ya:suko Godote ununomamo
adipatete ebeno tumudi apuamo gito owodimi.
Ebema: numa:la:, Nabiwi Godote a nanitabokobi
midipiatamo ikaeaema: nanitabolo degiya, ebe
kalakala tanalote ka:lo a:pemaiga. Nanitabola,
ebete Ya:sutamo Talena Uliyana iyalo ikami,
ebema: ebete ka:lo a unamo ebeno elawo
adipana, iyo, la:imano galamo dolowiawitama
ega:walo la:imano balida:mo duma:witama me
ebe tanalola.
34 “Ebema: la: me tanalo wadenomamo ne-
malagidilala:, Ya:sute Godokono Unu Duliyomo-
lamo keba kunu ka:nodolile, Da:ibidite eba kunu
kanodoliya:. Ebe mabuma: Da:ibidite Ya:sukono
tanaloma: Godokono Bukamo tabo idi walo ma
kunu kakuloliya,

‘Kawodawa Godote naimano Kawodawa Keliso-
tamo nege,
‘A:ma: naimano tumudi apuamo na:pokoliya,
35 ebene a:ma:go gowelaopi
nale ibi a:imano agowa puti
baima: ka:midilimamo.’ ’

36 “Ebema: la: Isalaela epo bilibilinomala:, mod-
obola la: iyatawanomo niyatawala:, la:le me
Ya:suko kewa olotolowamo da:tupuguima:ima,
Godote ebe kapiya lawete aimano Kawodawama:
ega:walo aimano Kelisoma: a:midi!”

37 Ebene tabo olowiopiate Pitakono tabono
tanaloma: kawo tepo temeteme eba lawitalo, ebe
ega:walo alibolepi epetapi dubatamo negeliya,
“Naniala:, a beda: tanalo na:kosiyodiloma:?”

38-39 Pitate wiyasiya negiya, “Modobola
la: la:imano tepo magumuno woki iyakobi
midila:wete la:imano kuba osiyodilole magu-
mune nolobila:la:, ebema: ale la: Ya:su Kelisokono
mailamo obamo kowaduba:midaolema:ta.
Ebene Kawodawa Godote la:imano kuba
egebolelametate eba dodolomatililamelo,
ebete ebeno Uliyana nilakapolo la:tamo gito
kapalibomene. Iyo, la: ega:walo la:imano gudi
ega:walo iyaiya mulu opolo dilukuliona ebe epo
atumu, la: bilibilinomo magumulo ebete kebe epo
ebetamo pelaema: deka:la:mina ebete iba:tamo
ebeno Uliyanano elawo kikalaemene, dopamo
nanitabolo keba kunu kegiyale eba kunu.”

40 Ebene Pitate makomako tabo epetapi bilibili-
nomo eba kiyawaolamelo ibi kawiya ma kunu
analiya, “Me opolo kuba osiyodilole magumulo
dowapata:lamena, la:le ebe epono taneba magu-
mune nemaimiala: la:imano igilo mula: tanalo
kelawa:ema:!”

41 Ebe tetelo piyate ebeno tabo dolowiya
ibi epetapi bilibilinomate nanitabokobi midite,
ebene Ya:sukono alibolepi dubate ibi obamo
ebo waduba:midaoliya. Nanitabola, ebe egela

kapiyalo 3,000 epate nanitabokobi midi magumulo iba:go kapiyama: eda:iya.

Nanitabokobi Midipino Ilukuli Tanalo

42 Ebene egela epetapi bilibilinomolo nanitabokobi midipiate ibino aladabuti tanalo katepanakia:, iyo, iba:te kapimiya alibolepi dubuno iyatulame tanalo olowionakiya ega:walo Ya:suko malagidilo bae naonakiya ega:walo Godotamo towetowe tabo akogelanakiya.
43 Nanitabola, Godote alibolepi dubudo anoano tanalo ega:walo weweda: tanalo bilibilinomo dosiyodilolenaki, ebema: epo bilibilinomagodolo kawo tolenomote itanami.
44 Ega:walo me tanalo idila, nanitabokobi midipiate woki kapiyama: eba eda:olo, ibino inamabu bilibilinomo kapiyama: midilite, ebe inamabuamo idite idi walubinaki, idite idi akowalubinaki, eba kunu wagelenamiya.
45 Ebema: iba:godolo iyaiya modoboa: tanalo demaimionakiya, ebe tetelo idawate ebeno pali opo maniamo nimidinaki, idite ebeno inamabu idi maniamo akonimidinaki, iba:te ebe gabodo mani duwateonakiya nigologolopi ebo walubilinakiya.

46 Ega:walo nanitabokobi midipiate iyaiya egela bilibilinomo epetapilo Godoko Amamateno Iya Motamo paladabutinakiya, ebene iba:te walogabo apune ibino motamo da:ka:tolamenakiya, egege aladabuti magumulo ibino bae eba alabaolo kalakala kawonomago ebo naonakiya.

47 Nanitabola, iba:te me osiyodilole tanalodo
Godokono mailo unamo eba adipatenalo, epo
epetapi bilibilinomate ibino tanaloma: wade-
wade tabo ebo gelanakiya. Ebe tetelo Godote
kebe epo dopamo deka:la:mioliya, ebe epate
ibino igilo mula: tanalo ebegodone kelaema:,
iba:te iyaiya egela epetapilo nanitabokobi midip-
iatamo da:pelamenakiya, nanitabokobi midipino
uwomute unamo ebema: nodolonami.

3

Pitate Ya:sukono Elawamo Agowa Tatai Dubu Wadekobi Da:midini

1 Egela idilo egelate kela:mo da:niwisigatepani,
ebe tete ebe 3 koloko tetela, Pitako ega:walo
Yoneko iba:te Godoko Amamateno Iya Motomo
Godotamo towetowe tabo gelanama: toniya.
2 Ebe tetelo dubu idite ebolo nokoliti, ebete
menokono tepo magumune agowa tatai eba kunu
pawokaliya. Ebe mabuma: ebeno namutupiate
tete epetapi bilibilinomolo ebe Godokono Mo-
tamo aguwaenakiya, ebete kala ga:dimi tetelo di-
tana ebe Wade Ololo mailagono gigiyulo pokolite
epo manima: ebo ka:petoweolamitanakoma:.
3 Ebene Pitako Yoneko iba:te Godoko Ama-
mateno Iya Moto guamo ka:nopila:nama: eba
tonalo me dubute ibi manima: ebo toweolameni.
4 Wiyasiya ibi netewapiate ebe balidi kodako-
damo eba umionalo, Pitate ebe nanani, “A:ma: a
nuama:.”
5 Ebene ebe dubute ibi netewapi eba ulamenalo
nemalagidiloni, “Iba:te natamo mani kikana-
monema:na:.”

6 Ebe tetelo Pitate ebetamo negeni, “Nagodolo
mani idi kitana:, wiyasiya nagodolo tanalo idite
bitana a:ma:tamo ikaema:. Nale a:ma: Ya:su
Kelisoko Nasalete duliyomolodawano mailamo
anamata, a:ma: maigawete nepata:!”
7 Ebene Pitate ebe dubu tumudi apu ko-
tone lawenate dadipatini, ebeno agowate ebe
tetenomolo wadekobi olowiomeniya.
8 Ebema: ebete unamo pateganate pata: ebo
wagilimini, ebene ebete pategaago ega:walo
Godoko moiago ebe Amamateno Iya Motono
kala magumamo Pitako Yoneko iba:go gito
nopila:oniya.
9-10 Ebene ebete ebamo da:nopegani, epo bili-
bilinomate ebe uminate negelaniya, “Eiye! Me
ebe agowa tatai dubula, ebete tete bilibili-
nomolo Wade Ololo mailagono gigiyulo oko-
lite manima: toweolamitanaki!” Nanitabola,
iba:te ebe dubunomo uminiya, ebete agowa
wadenomamo putionalo ega:walo ebete Godoko
moiago depata:ni, ebema: iba:te kawonomamo
eba anoanonalo nipo malagidiloniya me tanalote
ebetamo keba kunu kemaigale.

Pitate Godoko Amamateno Motolo Ya:sukono Wade Tabo Da:kiyawaoni

11 Godoko Amamateno Motolo tanatimi idi
itanami, epate ebe tanatimi Solomonokono mail-
amo ka:minakiya, ebene Pitako Yoneko iba:te
ebamo nutionate, ebe dubute ibino koto eba uwa-
telelamenalo epo bilibilinomate kawo anoano
tanalago pipuila:oniya.
12 Ebene Pitate epono tanalo uminate iba:tamo
tabo na:kiyawaoni, “La: Isalaela opo epala:,

la: beda: mabuma: a uamelo kawonomamo danoanoawenama? La: beda: tanalo kemalagidi-lawenama? Ale a:ka:tuwa: aimano elawamo ega:walo aimano tuputupu ilukuli tanalamo me dubu wadekobi midima: kegelawenama?

13 Ao, ale kosiyodiloa:! Wiyasiya A:ibalayamako, Aisa:keko, Ya:ikoboko, ega:walo aimano ewoni epetapiate damamatenamiya, ebe Godote me tanalo a:ka:tuwa: osiyodilo ebeno Wokodawa Ya:suko kowalogonama:. Numa:la:, la:le ebe anakapuima: Paeletetamo demagataima, ebe tetelo Paeletete la:imano koto magumune ebe gito kaliboma: ubi diyati, wiyasiya la: ebeno ololo apulo Ya:suko ginima:mo eba iwutilo ubia:noma: gelimata.

14 Iyo, me gabodo la:le wade tuputupu lumagitamo ubia: tanalo eba awokalimilo, wiyasiya Paeleteko nanimata ebete epo anakapulamedawa Balabasiko ebeno kuba wiyane gito kaliboma:.

15 Ebema: epatamo igilo dikalamena la:le ebe Kawodawa anakapuimata, wiyasiya Godote ebe a:e magumune igilamo walo akadipati, iyo, me tanalo ale aimano balida:mo duima: a ebema: gelanama:.

16 Ebema: nanitabola, me dubu la:le duma:wenama ebeno agowa Ya:sukono elawo mailote wadekobi a:midilimi. La: iyatawanomolata ebete dopamo kebe temeteme magumulo kokolinamile, wiyasiya Ya:sugodone da:pena ebe nanitabokobi midi tanalodo ebete la: bilibilinomono ololo apulo wadekobi olowi.

17 “Ebema: naimano ekakiala:, na iyatawala

la: ega:walo la:imano watowatopiate Ya:sukono nanitabo tanalo iyatawaoa:no ebetamo iyaiya kuba tanalo ebo osiyodilolimata.

18 Wiyasiya ebe tanaloma: woki bilibilima: akoeda:oala:, mabu iyalo tetelo Godote ebeno woki awokalimipi bilibilinomagodone dawokalimiya, ebe tabono nanitabo tanalote la:imano osiyodilole tanalodo apawokali, iyo, ma kunu ebeno Alibodawa Kelisote la: epono kotone kawokawo temeteme uwati.

19 Ebema: modobola la: la:imano tepo magumuno woki iyakobi midila:wete Godotamo nolobila:la:, ebene ebete la:imano kuba egebolelametate ka:dodolomatililaema:ta.

20 Me gabodo tete bilibilinomo epetapilo la:imano tepo magumu elawokobi midi tanalote Kawodawa Godokono ololo apune ba:penakomene, ega:walo Godote la: mabuma: Ya:suko walo kakapalibomene, iyo, Godote iyalo tetenomolo ebe ebeno Alibodawa Kelisoma: ka:miya.

21 Nanitabola, ebete Godokono Unu Duliyomololo nokolinamene ebeno pe uwomuamo, wiyasiya ebete da:pemene ebe tetelo ebete tagalatagala tanalo bilibilinomo eba popoliyalelo olioli tanalo kapalomomene, Godote ebeno talena woki awokalimipido dopamo keba kunu kawokalimiyale eba kunu.

22 “Numa:la:, Mosesete Kelisokono tanaloma: dopamo ma kunu giya, ‘La:imano Kawodawa Godote la: ka:powalubilitama: na keba kunu kapaliboniyale, ebete eba kunu ebeno Iyanomo Woki Awokalimidawa idi la:godolo

kadipatemene. Ebema: ebete kebe iyaiya tanalo
la: diyatulametamene, modobola la: ebe tabo
bilibilinomamo na:tudila:iyala:,
23 mabu la: magumulo kebe lumagite ebeno
tabo olowia:no, Godote ebe nanitabokobi
midi epagodone iyabaiamo eba a:midalo ebo
ka:kubaimene.' "
24 Ebene Pitate walo na:kegeni, "Ega:walo
me tanalo idila. Mosesekono walogabo apune
Godokono woki awokalimipi epetapi bilibilino-
mate ibino tabo kiyawao magumulo me teteno
iyaiya tanalo awokalilamenakiya, Sa:miyolokono
tetene wagilimite me teta:mo pemaiga.
25 Ebema: numa:la:, Godote la:imano ewoni-
atamo kebe nopo nanitabolo diyatiya, ega:walo
ebete ebeno woki awokalimipido kebe wade-
wade tanalo la: walonepi mabuma: kosiyo-
dilolema: da:kiyawaonaki, la: me tetelo ebe
tanalo bilibilinomo kuwatemamota. Iyo, Godote
la:imano ewono idi A:ibalayamatamo ma kunu
kiyawaiya, 'Nale a:imano walonedawagodolo me
opo kawonomolo dilukuliona ebe epono taneba
bilibilinomo wadenomamo bowalubilinakomo.'
26 Me ebe mabuma: Godote ebeno Wokodawa
Ya:suko adipatete la: Yu epatamo dopamo pali-
biya, iyo, ebe ubila Ya:sute la:imano kawokawo
kuba osiyodilole magumune la: eba oba:midalelo
wadenomamo kowalubilitanama:."

4

Yu Watowatopiate Pitako Ega:walo Yoneko Idoko Motamo Dalomoniya

1 Ebene Yonete ebe eba walubinalo Pitate
tabo kiyawao magumulo adimo apuamo
da:nemaigani, ebe tetelo Godotamo kalimagono
ikameopi, ega:walo Godoko Amamateno
Moto atila:pino watodawa, ega:walo Sa:diyusi
tanebapi epetapi, ebe kawokawo dubate ibi
ka:podiyobolenama: ebo pelameniya.
2 Nanitabola, iba:te Pitako ega:walo Yoneko
iba:tamo kawonomamo dowaoniya, mabu ebe
alibolepi dubu netewate epo ma kunu iyatula-
meniya, Godote Ya:suko a:ene igilamo adipatiya.
3 Me mabuma: ebe kawokawo dubate Pitako
ega:walo Yoneko uwatenate idoko moto guamo
gito nalomoniya, mabu ebe tete ebe nadimoni,
ega:walo ibi ubila egela idi powalolo ibino tanalo
wadenomamo kanagiyamidalaema:.
4 Wiyasiya piyate Pitakono tabo dolowioniya
ibi magumulo epetapi bilibilinomate
nanitabokobi a:midiniya, ebe tetelo nanitabokobi
midipino uwomu ebe 5,000 epoma: eda:niya.

Yu Epono Ka:nisolo Dubate Pitako Ega:walo Yoneko Ibino Iyatulame Tanaloma: Kawiya Danaliya

5 Ebene egela idilo Yu watowatopi, ega:walo
Godokono Totomu tabo iyatulamepi, ega:walo Yu
epono kawokawo dubu epetapi, ibi bilibilino-
mate Yelusalema kawo duliyomolamo pelamete
ebo paladabutiya.
6 Ebe tetelo ibino taneba magumulo me ka-
wokawo dubate na:pola:niya — A:nasiko ebe
Godotamo kalimagono ikameopino Unu Wa-
todawanomola, ega:walo Kayapasiko, Yoneko,

A:lesandako, ega:walo A:nasikono atu alailame dubu gudi epetapi.

7 Ebene iba:te Pitako ega:walo Yoneko ibino dopo apuamo magaelete ibi ebo alateda:liya, “La:le dutu adimolo me dubu wadekobi da:mida:wenima, kebako elawamo ega:walo pokono mailamo wadekobi ka:mida:wenima?”

8 Ebema: Godokono Uliyanano elawote Pitakono tepo magumu detabokiya, ebete ibino tabo eba wiyalo negiya, “Naimano epono watowatopi ega:walo kawokawo dubala:, la: nolowiala:.

9 Me agowa tatai dubute wadekobi dolowini, la:le ebeno tanalo uma:wete a ebema: kalateda:witama wade tanalote ebetamo keba kunu ka:pemaiganile?

10 Aimano watowatopiala:, modobola la: ega:walo Isalaela opo epo bilibilinomo atumu, la: bilibilinomate me tabo wadenomamo niyatawala:. Ka:lo la:imano ololo apulo wadenomamo dutita, me dubute Ya:su Kelisoko Nasalete duliyomolodawano elawamo wadekobi olowini. Numa:la:, me Ya:suko ebe la:le kewa olotolowamo da:tupuguima:ima ebe dawala, wiyasiya Godote a:ene igilamo ebe walo akadipati.

11 Nanitabola, Godokono Bukate ebeno tanaloma: ma kunu gena,

‘La: moto etepiate
iyabaiamo diyata:ima,
ebe alote wiyasiya
motono elawo mabuma: eda:na.’

12 Ebema: numa:la:, Ya:suko kapiyate modobola
epono igilo mula:lelaema:, me opo kawonomolo
lumagi idi puliyala. Iyo, Godote Ya:sukono elawo
mailo kapiya atamo ikaeami, ebema: modobola
ale igilo mula: tanalo ebe kapiyagodone kelae-
malema:."
13 Ebene Yu watowatopiate iyatawaiya Pitako
ega:walo Yoneko ibino tabo gela tanalo wade-
nomola, tole tanalo puliyala, wiyasiya iba:te
sukulamo ka:tiya:. Me mabuma: iba:te anoanolo
ibino tepo magumulo negeliya, "Nanitabola, me
netewapiate Ya:suago wapata:namiya, ebema:
diyala, iba:te ebegodone me wade iyatawa da:
elawiye."
14 Ebe tetelo dopamo agowa tatai dubute
dokolinami, ebete Pitako ega:walo Yoneko ibi
niyakabolo dutiti Yu watowatopiate ebe umiya,
ebene iba:te ebe dubuno wade tanalo umilo kuba
tabo gelama: gabo nipo wadiya.
15 Ebema: Yu watowatopiate ibi netewa-
kapiya nanaliya iba:te ebe taneba magumune
ka:nemaimioma:, ebene iba:te iba:godone
da:nemaimiya Yu watowatopiate a:ka:tuwa: tabo
ma kunu geliya,
16 "A Pitako Yoneko iba:tamo beda: tanalo
na:kosiyodiloma:? Iba:te kebe anoano tanalo
kosiyodiloni Yelusalema epo bilibilinomate ebe
tanalono nanitabo tanalo iyatawaiya, ebema: me
tanaloma: a modoboa: a:da: tabo gelama:.
17 Wiyasiya a ubia:nola ibino mulo osiyodilo
tanalote Yelusalemane iyaiya epo epetapiatamo
ka:toma:, ebema: modobola a ibi kawiya analete
talena kiyatilaemalema: iba:te Ya:sukono mail-

amo walo a:kegelanakoma:na:.”

18 Ebema: iba:te Pitako ega:walo Yoneko walo iba:tamo keka:la:mite ibi kawiya ma kunu analiya, “La: epo iyatulamelo Ya:sukono mailamo tabo walo akogelanakala:!”

19 Ebene iba:te ibino tabo eba wiyalo negeliya, “Modobola la: me tanalo a:ka:tuwa: nemalagidilala:. Ale la:imano tabamo ba:ka:tudila:ma: o Godokono tabamola:ka? Godokono ubi keba kunula:ka:?

20 Ebema: numa:la:, ale kebe tanalo kolowima: ega:walo kebe tanalo kulamolima:, a ebe iyaiya tanaloma: tabo kiyawao akatepama:.”

21-22 Ebe tetelo Yu watowatopi ubila kuba wiya iba:tamo kikalaema:, wiyasiya iba:te gabo nipo wadiya mabu epo bilibilinomate Pitako ega:walo Yoneko ibino wade osiyodilo tanalo iyalo olowiya. Iyo, iba:te Pitako Yoneko mabuma: Godoko nemoiutiya, mabu nanitabola, ebete ibido wadekobi da:midini ebe agowa tatai dubute 40 ulamamo ebe temetema:go okolinami. Ebene watowatopiate ebe tanalo eba iyatawaolo, iba:te tanalo idi osiyodiloa:no Pitako ega:walo Yoneko ibi kawiya walo kanalete ibino motamo gito aliboliya.

Nanitabokobi Midipiate Elawo Kelaema: Godotamo Da:towetoweiya

23 Ebema: Yu watowatopiate ibi gito daliboliya, ebe tetelo Pitako ega:walo Yoneko ibino nanitabokobi midipi namutupiatamo tote ibi ebo nanaliya, Godotamo kalimagono ikameopino ununomo watowatopi ega:walo kawokawo dubu epetapiate iba:tamo degeliya ebe tanalo.

24 Ebene nanitabokobi midipiate ebe tanalo olowite Godotamo ibino tabo madodo eba adipatelo kapimiya ma kunu geliya, “Aimano Kawo Elawodawa, a:ma:le a:ka:tuwa: Unu Duliyomolo ega:walo me opo kawonomo ega:walo iyaiya kewa: kolomo ega:walo inamabu bilibilinomo osiyodiloliyata.
25 Nanitabola, a:imano wokodawa Da:ibidiko ebe aimano ewono nabiwila, a:ma:le ebeno tabone a:imano Talena Uliyanano elawamo tabo ma kunu kiyawaiyata,

‘Mabu keleka: nanitabokobi midia:piate
Godotamo kawonomamo da:dowautiya?
Ega:walo me opo epate ebe kubaima:
nopo beda: mabuma: kiyatiye?
26 Iyo, me opolo kawokawo elawodubate
ebetamo kuba osiyodiloma: lamota:oniya,
ega:walo watowatopi dubate aladabutiya,
iba:te Kawodawa Godoko ega:walo ebeno Alibodawa Kelisoko
iba:tamo gowelao tanalo kosiyodiloma:.’ ”

27 Ebene nanitabokobi midipiate towetowe tabo gela magumulo walo na:kegeliya, “O Godo, nanitabola, a:imano Wade-talena Wokodawa Ya:suko a:ma:le a:imano Alibodawa Kelisoma: iyalo a:midiyata, wiyasiya Kawo Elawodubu Elodiko ega:walo Poniyase Paeleteko, iba:te me Yelusalema duliyomololo nanitabokobi midia:pi epetapi ega:walo Isalaela epago aladabutiya eba:go ka:gowelaoma:.

28 Iyo, nanitabola, aːmaːle iyalo tetelo aːimano elawamo egaːwalo wokiamo nopo diyataːwiyala, ebe nopono nanitabo tanalote kaːpemaigamaː ibaːte aladabutite gowelao tanalo Yaːsutamo ebo osiyodiliya.
29 Egaːwalo kaːlo, Kawodawa, ibaːte atumu kuba atamo osiyodilomaː daːkaːkiyawauta, aːmaː nolowitata, ebemaː modobola aːmaːle a aːimano wokopi elawokobi naːmidiaː ale aːimano tabo toleaːno kaːkiyawaomaː.
30 Egaːwalo modobola aːmaːle aːimano koto uwamidawete temetemete dulamena ebe epo wadekobi naːmidioliye, iyo, aːimano Talena Wokodawa Yaːsukono mailamo kawokawo anoano tanalo egaːwalo wewedaː tanalo a magumudo nosiyodiloliye.”
31 Ebe tetelo ibino towetowe tabo gela tanalote dolopoligiya, ibaːte daːpolaːniya ebe motote ebo alegiya, ebene Godokono Uliyanate ibino tepo magumu eba tabokailamelo, ibaːte toletoleoaːno Godokono tabo elawamo kiyawao ebo wag-ilimiya.

Nanitabokobi Midipiate Ibino Inamabu Ni-lakapolo Dikameteuiya

32 Ebe tetelo nanitabokobi midipi bilibilinomono tepo magumuno tanalo egaːwalo woki kapiyanomomaː edaːolamiya, ebemaː ibino taneba magumulo idawate ebeno inamabu ebenonomomaː kegenakiaː, wiyasiya ibino inamabu bilibilinomo kapiyakobi midilite, ebe inamabuamo idite idi walubinaki, idite idi akowalubinaki, eba kunu wagelenamiya.

33 Ebene Kawodawa Ya:sute a:e magumune
demaigiya, alibolepi dubate ebe tabo kawo
elawonomamo eba kiyawaonalo Godokono ni-
lakapo tanalote ibi magumudo woko elawono-
mamo ebo osiyodilonami.
34 Ebema: nanitabokobi midipino taneba
magumulo lumagi idigodolo modoboa: tanalote
kitanamia:, mabu piyagodolo ibino moto
ega:walo pali opo kawokawo da:pola:lamenami,
iba:te epetapi maniamo eba nimidiolelo mani
da:nuwatenakiya,
35 ebene iba:te alibolepi dubatamo nilakapolo
ebo pikalamenakiya, iba:te ebe mani wadeno-
mamo eba ulamenalo nigologolopiatamo ebo
kikalamolema:.
36 Ebe tetelo Libai gu dawa Yausepeko Saipalase
opodawala, alibolepi dubate ebetamo Banabasi
mailo idi ikamiya, ebe mailono magumu nitana
'Epono Tepo Magumu Gelebadilame Dawala.'
37 Ebene ebe dubute ebeno pali opo idi eba
kunu maniamo atumu ka:nimidite mani uwatete
alibolepi dubatamo nilakapolo gito pikalamiya.

5

A:nanayasiko Ega:walo Sapailako Iba:te Godoko A:da: Demasigiya

1 Ebe tetelo dubu idi ebeno mailo
A:nanayasitela, ebete ebeno kamiyale Sapailago
ibino pali opo idi maniamo nimidite,
2 ebene A:nanayasite mani uwatete apu eba
powaminalelo apu wadaete alibolepi dubatamo
gito pikalamiya. Nanitabola, ebete dosiyodiliya
ebe tanalo ebeno kamiyalete iyatawiya.

3 Ebema: Pitate ebetamo negiya, “A:nanayasi, beda: mabuma: a:ma: gigiyu Saitanatamo da:iyamidawa:ka? Numa:, ebete a:imano tepo magumamo opegate a:ma: detabokaimitaka, ebe tetelo a:ma:le pali opamo duwata:wa:ka ebe mani apu eba powaminalelo Godokono Uliyana a:da: ebo pemasiga:kata.
4 Ebe pali opo a:ma:le maniamo midia: tetelo a:imanonomoma: eda:nami, ega:walo a:ma:le ebe opo maniamo eba midilo duwata:wa:ka ebe mani ebe a:imanonomola a:ma:le a:ka:tuwa: a:imano ubi tanalo kosiyodilola:ema:. Ebene a:ma:le a:imano tepo magumuno kuba woki lawa:wete me tanalo beda:ma: kosiyodilawa:? Nanitabola, a:ma:le me opo lumagi kemasiga:wea:, Godoko ebe masiga:ta!”

5 Ebema: A:nanayasite ebe tabo olowite opamo adogelete a:enomo ebo a:iya, ebe tetelo me tanalo dolowiya ibi bilibilinomate kawonomamo tole-toleutiya.
6 Ebene oli ape dubate pelamete ebeno ape kalikamo pauputite ebo aguwatiya bobamo ka:niyatima:.

7 Ebene egelate kela:mo da:nelegatepani, ebe tetelo A:nanayasikono kamiyale na:piya, wiyasiya ebeno awitamo demaigiya, ebete ebe tanalo iyatawa:no Pitate da:luti ebe motamo gito popegiya.
8 Ebene Pitate ebe nalatediya, “A:ma: na nanana:, la: pali opo maniamo da:na:mida:wa:kama me maninomo kuwata:wa:kama?”

Ebete nowamiya, “Iyo, nanitabola, me ebe wiyanomola.”

9 Pitate wiyasiya ebetamo negiya, “Laː netewapi laːimano woki kapiyakobi bedaːmaː kaːmidilaːwaːkama Kawodawano Uliyana aːdaː kemasigaːemaː? Aːmaː nolowia, aːimano awi bobamo daːniyataː ebe oli ape dubate gigiyu tetedo baːpelamenapaː. Ibaːte aːimano aːe ape atumu bobamo kakaguwatamaːnaː!”

10 Ebe tetenomolo ebe kamiyalete Pitakono agowa mabuamo adogelete aːenomo ebo kaːiya, ebene oli ape dubate pelamete ebeno aːe tanalo pumite, ibaːte ebeno ape aguwatate ebeno awi kebamo kaːniyatiye ebe atu bobamo ebeno awi niyakabamo gito kaːniyatiya.

11 Ebemaː sosi epo bilibilinomo egaːwalo nanitabokobi midiaːpi epetapi atumu, ibi bilibilinomate ebe iyaiya tanalo dolowiya kawonomamo ebo toletoleutiya.

Yaːsukono Alibolepi Dubate Ebeno Elawamo Anoano Tanalo Dosiyodilolenakiya

12 Ebe tetelo Yaːsukono alibolepi dubate epo magumulo anoano tanalo egaːwalo weweda: tanalo bilibilinomo osiyodilolenakiya, egaːwalo nanitabokobi midipi bilibilinomate akaladabutinakiya Godoko Amamateno Iya Motono tanatimi idaːmo, ebe tanatimi Yu epate Solomonokono mailamo kaːminakiya.

13 Egaːwalo ebe tetelo epo bilibilinomate nanitabokobi midipino tanalomaː wadewade tabo degelanakiya, wiyasiya ibi epetapiate

ibino watowatopino dowa tanalo kawonomamo malagidilolo iba:go aladabutima: na:toletoleonakiya.

14 Ebema: Godokono Uliyanate epo magumulo woko eba osiyodilonalo egela idilo dubu ega:walo kamiyale epetapi magaelenaki, egela idilo epetapi kemagaelenaki, ibi bilibilinomate eba kunu Kawodawa Ya:suko nanitabokobi midilo ebe waloma:tapiago kapiyama: ebo peda:iya.

15 Ebene epate ibino temetema:gopi patapatago ega:walo ketago demagaelenakiya Pitakono peto bai gabo niyakabamo ebo powadilatilinakiya. Iba:te ma kunu malagidilonakiya, Pitate da:petomene ebeno ulite ibi eba pa:mula:lenatolo temetema:gopiate wadekobi ebo kolowioma:na:.

16 Ebema: Yelusalema kawo duliyomolo niyakabolo da:pola:namiya ebe egege duliyomolone epo epetapi bilibilinomate ibino iyaiya temetema:gopi ega:walo kuba uliyanagopi demagaelenakiya, ibi bilibilinomate wadekobi ebo polowionakiya.

Yu Watowatopiate Ya:sukono Alibolepi Dubatamo Gowela Tanalo Dowagilimiya

17 Ebene Godotamo kalimagono ikameopino Unu Watodawanomo ega:walo ebeno opopi, ibi Sa:diyusi tanebapila, iba:te kawo dowa tanalo wagilimiya mabu epo epetapi bilibilinomate Ya:sukono alibolepi dubatamo kawonomamo kalakalautiya.

18 Ebema: iba:te alibolepi dubu uwatete idoko motamo gito alomiya,

19 wiyasiya ebe idokolo Kawodawa Godokono
nopodawate penate idoko motono kawokawo
gigiyu paːilamenate ibi wagailinate ibaːtamo ne-
geni,
20 “Laː tolamaːwete Godoko Amamateno Mo-
tolo nutitatawete epatamo me oli ilukulino tanalo
bilibilinomomaː tabo naːnaːkiyawaiyalaː.”
21 Ebemaː alibolepi dubate me tabo olowinate,
duiyanomolo Godoko Amamateno Iya Motamo
nodolote epo ebo niyatulamitiya.

Ebene ebe tanalo iyatawaoaːno Godotamo
kalimagono ikameopino Unu Watodawanomo
egaːwalo ebeno opopi, ibaːte Yu epono kawokawo
dubu epetapi kaːlaːmite, ebene ebe Kaːnisolo
dubu bilibilinomate dapaladabutiya Godokono
Moto atilaːpi epetapi ebo naliboliya Yaːsukono
alibolepi dubu idoko motone ibaːtamo kema-
gaelemaː.
22 Wiyasiya ibaːte idoko motamo daːtolamiya
alibolepi dubu idoko moto gulo nipo noliya,
ebemaː ibaːte gito kaːpelamiya Yu epono
Kaːnisolo dubu kapanalemaː.
23 Ibaːte tabo ma kunu pegeliya, “Ale
idoko moto gigiyu kodakodailame polaːnalo
nulaemaː, egaːwalo ebe moto atilaːpi dubu atumu
niyakabolo eba lamotaːonalo ebo kaːnulaemaː,
wiyasiya gigiyu daːnaːilaemaː ebe tetelo ale moto
gulo lumagi idi kaːnumiaː!”
24 Ebene Godokono Moto atilaːpino watodawa
egaːwalo Godotamo kalimagono ikameopino wa-
towatopi ibaːte ebe tabo dolowiya woki bilibili-
nomomaː edaːiya, mabu ebe tanalote keba kunu
kemaigiyale ibaːte nipo malagidiloliya.

25 Ebe tetelo dubu idite pete iba:tamo na:pegiya,
“Eiye, nolowiala:! La:le idoko motamo dalo-
maima, ebe dubate Godoko Amamateno Motolo
epo biyatulamita!”
26 Ebene atila:pino watodawate ebeno
opopiago Godoko Amamateno Motamo tolamete
Ya:sukono alibolepi dubu ebo nadabuiliya Yu
epono Ka:nisolo dubatamo kemagatalema:.
Iba:te wiyasiya ibi elawamo ka:nuwatiya:
mabu iba:te toletoleolo ibino tepo magumulo
negelitiya, “Diyala, epono taneba magumulo
piyate me dubatamo dekalakalaona, iba:te
atamo kawonomamo dowaote a kanakapuaema:
nokolamo da:bemapeaema:na:.”
27 Ebene iba:te Ya:sukono alibolepi dubu
Ka:nisolo dubatamo demagataliya, iba:te
ibino dopo apulo eba lamota:onalo Godotamo
kalimagono ikameopino Unu Watodawanomote
ibi nanaliya,
28 “Ale la: dopamo elawonomamo analiata
la:le Ya:sukono mailamo akoiyatulamenakala:,
wiyasiya la:le dosiyodilawenama ebe kuba
numa:la:! La: negelanamata a watowatopiate
Ya:suko kuba gabodo anakapuima:, ebene me
la:imano iyatulame tanalote opo kawonomamo
tote Yelusalema duliyomolopi bilibilinomate
olowiya!”
29 Ebene Pitako ega:walo alibolepi dubu
epetapi, iba:te ebeno tabo eba wiyalo negeliya,
“Ale Godoko kapiyatamo ba:tudila:onakoma:,
epetapiatamoa:!
30 Nanitabola, Ya:suko la:le kewa olotolowamo
tupuguima:wete ebo anakapuimata, wiyasiya

aimano ewoniate damamatenamiya ebe Godote
ebe a:ene adipati,
31 ebene ebete ebe ebeno tumudi apuamo
adipatete epono Watodawama: ega:walo Igilo
Mula:lelamedawama: ebo midi. Me osiyodilo
tanalodo Godote Isalaela epatamo wade tete
ikalami, iba:te ibino woki iyakobi midilite ebe-
tamo eba olobila:lo ebete ibino kubakuba osiyo-
dilole tanalo ebo kegebolelaema:.
32 Mabu ale me tanalo aimano balida:mo du-
laima:, ale ebema: gelanama: ega:walo a magu-
mudo Wade-talena Uliyanate atu tanalo ebe ka-
wokalilamena. Nanitabola, piyate Godotamo
da:tudila:ona, ebete ebeno Uliyanano elawo
iba:tamo nikalamena.”
33 Ebene Yu epono Ka:nisolo dubate ebe tabo
olowite kubanomamo eba dowaolo Ya:sukono
alibolepi dubu anakapulaema: tabo ebo geliya.
34 Wiyasiya ibino taneba magumulo Pa:lisi
tanebadawa idi ebeno mailo Gameliyelatela,
ebe Godokono Totomu Tabo iyatulamedawa
idila ega:walo epo bilibilinomate ebeno mulo
tanaloma: ebe nowalogonamiya. Ebe tetelo ebete
maigate tabo ma kunu giya, iba:te alibolepi dubu
Ka:nisolo magumune wagailite tete da:peso bal-
alo ka:na:pola:nama:.
35 Ebene alibolepi dubate iba:godone
da:nemaimiya, Gameliyelate Ka:nisolo dubatamo
negiya, “La: Isalaela dubala:, me dubatamo
kuba idi osiyodiloa:no dopamo la: wadenomamo
nemalagidilala:.
36 Mabu la: iyatawalata, dopamo Tiyudasiko
dokolinami ebe a:ka:tuwa: ebe kawoma: genaki,

ebene ebetamo 400 dubu epetapiate aladabutiya.
Wiyasiya numa:la:, gabamanino gowelaopiate
ebe danakapumiya ebeno tanebapiate iyaiya eba
alautiolo ebeno tanalote ebo olopoligiya.
37 Ebene walone tetelo epate ibino mailo
gabamanino bukamo dakuloliya, ebe atu ula-
malo Ga:lili opono dubu idi Yudasite ebo ke-
maigiya. Ebete epo epetapi bilibilinomo ebetamo
ka:la:mite eba kunu eba wagelelo, wiyasiya gow-
elaopiate ebe atumu ebo kanakapumiya, ebema:
ebeno tanebapiate atumu iyaiya gito kalautiya.
38 Ebema: numa:la:, ka:lo ale me dubuno
tanalo danagilamelelamitama:, ibino tanaloma:
nale la: analemata, la:le iba:tamo tanalo idi ako-
osiyodilala:. Ibi na:miyapala:, mabu ibino tabo
gela tanalo ega:walo woko osiyodilo tanalo ibi
a:ka:tuwa: ibino elawamo dosiyodilolenaka ebe
tanalote a:ka:tuwa: kolopoligomene,
39 wiyasiya ibino woko osiyodilo elawote
Godogodone da:penale, ebema: la:godolo elawo
kitana: ibi odiyobolema:. La: nanisiwale, la:
Godotamo gowelaopima: da:beda:oma!”
40 Ebene Yu epono Ka:nisolo dubate
Gameliyelakono tabamo gito tudila:iya. Iba:te
Ya:sukono alibolepi dubu ibino dopo apuamo
ka:la:mite pa:ka:pa:ka:mo a:na:ma:ga:midaolete
ibi ma kunu analiya, “La: Ya:sukono mailamo
epatamo tabo walo akogelanakala:!” Ebene
iba:te ibi gito naliboliya.
41 Ebe tetelo alibolepi dubate Ka:nisolo dubu
miyapate kawo kalakalago eba nemaimiolo ib-
ino taneba magumulo negeliya, “Nanitabola,
Godote a ebeno wadewade ga:limapi gudima:

eba ka:milo ebete ebeno ubi ebo iyati, aimano
Ya:suko waloma:ta tanaloma: epetapiate teme-
teme ega:walo ilipo atamo kikaeaema:!”
42 Ebema: egela bilibilinomolo iba:te Godoko
Amamateno Motolo ega:walo epono iyaiya mo-
tolo woko osiyodilo atepa:no epo eba iyatulamelo
Ya:su Kelisokono Wade Tabo ebo kiyawaonakiya.

6

Sosi Epate Alibolepi Dubu Kowalubilima: Sebeni Dubu Duwatiya*

1 Ebe atu ulamalo Ya:suko waloma:tapino
uwomute unamo odolo olodiyoboa:no ibino
taneba magumulo apaminateui tanalote ma
kunu maigiya. Guliki tabamo degelanakiya
ebe Yu epate ubia: tabo awokalimiya Yu
tabonomamo degelanakiya ebe Yudiya opo
epatamo, mabu egela bilibilinomo epetapilo
bae alabaolame tetelo ibino amoleamola:te wade
walubi kelawenakia:.
2 Ebema: Ya:sukono 12 alibolepi dubate
waloma:tapi epetapi bilibilinomo iba:tamo
ka:la:mite ibi nanaliya, “Me tanalo modoboa:, ale
la:imano bae alabaolame tanalo eba tupugaimilo
wiyasiya Godokono tabo kiyawao woko gito
atepama:.
3 Ebema: ekakiala:, la:godolo sebeni dubu
nuwata:la:, epate kebe dubu tuputupupima:
ega:walo Godokono Uliyanamo tabokaopima:
ega:walo mulopima: degelanaka. Ebene ale bae
alabaolame woko iba:tamo eba ikalamelo

* **6::** Keyakeyapino tabamo nanitabokobi midipiate me dubu dikonema: gelanaka.

4 a wiyasiya tete bilibilinomolo me netewa
kawokawo tanalo bulamenakoma:, Godago
tabo gela tanalo ega:walo ebeno tabo epatamo
kiyawao tanalo.”
5 Ebe tetelo ebe taboma: nanitabokobi midipi
bilibilinomate kawonomamo kalakalaiya,
ebene iba:te dopamo Stibiniko lawiya, ebeno
nanitabokobi midi tanalo kodakodanomola
ega:walo Godokono Uliyana tabokanomola.
Ebene iba:te me dubu epetapi ebo kuwatiya
— Pilipiko, Palokolasiko, Nikanoko, Timonoko,
Pamenaseko, ega:walo uwomudawa Nikolasiko,
me Nikolasiko Yu lumagia: wiyasiya ebete
dopamo A:ntiyoka kawo duliyomololo Yu
epagodone nani Godokono tanalo dolowiya, ebe
tetelo ebete ebe amamatema: iba:go kapiyama:
ebo pediya.
6 Ebene nanitabokobi midipiate me sebeni
dubu alibolepi dubatamo demagataliya, iba:te
ibino tanaloma: Godotamo towetowe tabo eba
kiyawaolo koto ebo watiolelamiya ebeno elawote
iba:godolo kitanama:.
7 Ebema: me gabodo Godokono tabote ebe
opo kawonomodo penemaigiya, ega:walo
Yelusalema kawo duliyomololo Ya:suko
waloma:tapino uwomute unamo eba odolonalo
kolodiyobonamia:. Ebe tetelo Godotamo
kalimagono ikameopi dubuno taneba
magumulo epetapi bilibilinomate atumu Ya:suko
nanitabokobi midi tanalo ebo lawiya.

Yu Epo Epetapiate Stibinitamo Dowaote Ibino Ka:nisolo Dubatamo Demagatiya

8 Nanitabola, nanitabokobi midipiate alibolepi
dubu kowalubilima: duwatiya, ebe dubu
magumulo dubu kapiya idi Stibinikono
tanalo ma kunula, ebeno tepo magumulo
Godokono nilakapo ega:walo elawo kawonomate
pola:namiya, ebema: ebete epo magumulo
kawokawo anoano tanalo ega:walo weweda:
tanalo osiyodilolenaki.
9 Ebe tetelo Yu epono balidi ibilamole moto idi
nitanami, ebeno mailo ebe 'Matuolamole Magu-
mune Demaimiya Ebe Dubuno Aladabutila,' ebe
taneba magumulo epetapi Sailiniya duliyomolo
epola, epetapi A:lesandiya duliyomolo epola,
epetapi Silisiya opo epola, ega:walo epetapi
A:isiya opo epola, ibi bilibilinomate kapimiya
ilukulinamiya. Ebene egela idilo ibino tanebapi
epetapiate pelamete Stibiniko eba podiyobolo
eba:go apaminateui tanalo ebo posiyodiliya,
10 wiyasiya ibino elawote Stibinikono elawago
ka:pa:modobiya: mabu Godokono Uliyanate ebe-
tamo wade mulonomo ikamiya.
11 Ebema: ebe dubate ibino modoboa: tanalo
umite iba:te diya gabodo tolamete dubu epetapi-
atamo mani eba nikalamelo ma kunu nanaliya,
"La: mako a:da: tabo Stibinikono tanaloma:
na:negeliyala:, la: olowimata ebete la:imano
dopo apulo kuba tabo da:kiyawai Mosesetamo
ega:walo Godotamo."
12 Ebene ebe a:da: tabo kiyawaopiate tolamete
ibino tabo gela magumulo Yu epo epetapi
ega:walo ibino watowatopi ega:walo Godokono
Totomu iyatulamepi, ibi bilibilinomatamo elawo
ebo nikalamiya Stibinitamo ka:dowaoma:.

Ebema: ibi epetapiate Stibiniko elawamo
pelawete Yu epono Ka:nisolo dubatamo ebo
magatiya ebeno tanalo kananagiyamidaema:.
13 Ebe tetelo iba:te dubu epetapi ebo maga-
eliya Ka:nisolo dubuno ololo apulo Stibinikono
tanaloma: a:da: tabo ka:pegelama:, ebene ebe
tabo atapiate pelamete tabo ma kunu pegeliya,
“Me dubute Godoko Amamateno Talena Motono
tanaloma: ega:walo Mosesete atamo dikaeamiya
ebe Totomu Tabono tanaloma: iyaiya kuba tabo
kiyawao katepana:.
14 Nanitabola, ale ebeno tabo olowima:, ebete
ma kunu gi, ‘Ya:suko Nasalete duliyomolo dubute
Godoko Amamateno Moto anabulimite, ebene
Mosesete aimano ewoniatamo dikalamiya ebete
ebe wadewade osiyodilole tanalo kubailamete
iyama: ka:midilimene!’ ”
15 Ebe tetelo Yu epono Ka:nisolo tanebapi
magumulo da:pola:niya, ebe dubu bilibilinomate
olobila:ote Stibiniko balidi kodakodamo eba umi-
olo, wiyasiya Godokono nopodawano alo keba
kunula:ka: ebeno ololote eba kunu pukuilamiti.

7

Stibinite Yu Epono Ka:nisolo Dubatamo Ibino Ewonino Tanaloma: Da:kiyawaiya

1 Ebene Godotamo kalimagono ikameopino
Unu Watodawanomote Stibiniko nalatediya, “Me
tanalo nanitabola:ka:?”
2 Stibinite tabo eba wiyalo negiya, “Naniala:
ega:walo nabiala:, la: naimano tabo nolowiala:.
Aimano ewono A:ibalayamate Mesopotemiya
opolo eba okolinalo A:la:na duliyomolamo

pea:no, ebe tetelo Alonomo Godote ebetamo pemaigate
3 ma kunu pegiya, ‘A:imano opo ega:walo a:imano mabu epo miyapawete, nale a:ma: danatama ebe opamo na:tiye.’
4 Ebema: ebete Ba:baloni opo atepate A:la:na duliyomolamo gito tiya, ebene ebete ebolo eba nokolinalo ebeno nabiwite da:iya, Godote ebe me Ka:inane opamo ebo magaiya, la:le ka:lo dilukuliawenama me opamo.
5 Godote wiyasiya ebe tetelo Ka:inane opo kawonomo magumulo okoli bai da:peso idi kikamiya: ebenonomoma: keda:nama:, ega:walo ebe tetelo ebete gudia:no eba okolinalo Godote ebetamo nanitabolo egiya, ebete walone tetelo Ka:inane opo ebetamo ega:walo ebeno walonepiatamo kikalaema:.
6 Ebene Godote ebetamo walo ma kunu kegiya, ‘A:imano walonepiate kapela epono opo idilo da:nilukulinama:na:, ebe opo epate ibi wiya: wokopima: midilite 400 ulamamo kawokawo temeteme bikalamenakoma:na:.
7 Wiyasiya nanitabola, piyate iba:tamo temeteme dikalamenama:na:, nale ebe epono tanalo anagiyamidalamete kuba wiya kikalaemamo, ebene nale a:imano walonepi ebe mulu opone wagailite demagaelemo, ebe tetelo iba:te na me opolo kapamamanatenema:na:.’

8 “Ebe tetelo Godote A:ibalayamatamo nopo nanitabonomolo diyatiya, ebe nopono pukala awokalima: tama itamida tanalo ikamiya, ebema: A:ibalayamate ebeno gudu Aisa:keko umite kapiya wuiki dolopoligiya ebetamo tama itamida

pukala ebo iyatimiya. Ega:walo walone tetelo
Aisa:kete me atu tanalo ebe kosiyodiliya ebeno
gudu Ya:ikobotamo, ebene Ya:ikobote ebeno 12
dubu guda:tamo me atu tama itamida pukala
kalomolamiya, walone ebe guda:te aimano 12 gu
epono nabima: eda:iya.
9 “Ebene Ya:ikobokono 12 guda:te apepeote
ebe aimano guguno nabiate ibino ekawi
Yausepekono wade okoli mabuma: eba dowaolo
olowamepi dubu epetapiatamo manima:
gito nikalamiya, ebete Isipiti opolo wiya:
wokodawama: ka:neda:nama:. Wiyasiya Godote
eba:go eba nokolinalo
10 ebeno temeteme bilibilinomo magumulo
ebeno igilo wadenomamo mula:menaki. Ebene
Yausepete Isipiti opono Kawo Elawodubu
Pa:lokono ololo apuamo da:nemaigiya, ebe
tetelo Godote ebetamo wade mulonomo ikamiya.
Nanitabola, Godokono walubi magumudo Pa:lote
Yausepetamo kawonomamo kalakaliya, ebema:
ebete ebe Isipiti opo kawonomo ega:walo ebeno
kawo moto ulamedawama: ebo midiya.
11 “Ebe tetelo Isipiti opo ega:walo Ka:inane opo
kawonomolo baete eba olopoligolo kawo nigolo-
golo tanalonomote epatamo piya, ebema: aimano
ewoniagodolo bae uwateo gabote kitanamia:.
12 Ebene Ya:ikobote Isipiti opolo konote
da:pola:nami, ebe tanalo olowite aimano ewoni
nabi bae ka:nuwateoma: ebamo gito naliboliya.
Me ibino dopo tetela.
13 Ebene iba:te netewa teta:mo walo
da:ka:tolamiya, ebe tetelo Yausepete ebeno tanalo
ebeno naniatamo awokalimilo ma kunu giya, ‘Na

ebe Yausepetela!’ ega:walo ebe atu tetelo Kawo Elawodubu Pa:lote Yausepekono mabu epono pelame tanalo ebo iyatawiya.

14 Ebene Yausepete ebeno nabiwi Ya:ikobotamo tabo ebo nalibiya, ebe ega:walo ebeno mabu gudi ibi bilibilinomate Isipiti opamo ka:pelaema:, iyo, ebe tetelo Ya:ikobokono epono uwomu ebe 75 epola, miba:te pelamiya Isipiti opamo.

15 “Ebene Ya:ikobote ebeno epago tote Isipiti opolo eba nokolinalo, ebe ega:walo aimano ewoni epetapiate ebo na:elaiya.

16 Ebene ibino guda:te Ya:ikoboko ega:walo Yausepeko ibino ape Ka:inane opono Sekeme duliyomolamo walo kowadaete bobamo ebo palomiya, ebe bobo damela A:ibalayamate Amokono guda:godone maniamo iyalo elawiya.”

Stibinite Mosesekono Tanaloma: Da:kiyawaiya

17 Ebene Stibinite tabo moga:melo Yu epono Ka:nisolo dubatamo walo na:ka:kiyawaiya, “Godote A:ibalayamatamo nanitabonomolo degiya, ebe tabono nanitabo tanalote awokalama: eba tatalilo Isipiti opolo aimano Isalaela epate bilibilinomoma: eda:iya.

18 Ebe tetelo Isipiti opolo Kawo Elawodubu idite maigiya, Yausepete dopamo Isipiti opo epo keba kunu kowalubilinakile ebete ebe tanalo wadenomamo kiyatawiya:.

19 Ebema: ebete aimano epo a:da: masigilinami, ega:walo ebete aimano ewoni mako elawo tabamo kubailamenami, iba:te ibino a:lia:li gudi agimagimao bailo gito ka:miyapaolenakoma:.

20 “Ebe tetelo Mosesete ebo awokaliya, ebeno
ololo wadenonomola. Ebete netewa-kapiya
saganalo ebeno nabiwino motolo okolite,
21 ebene ebeno menokola nabiwila iba:te ebe
motone kela:mo matopa:tate gito danatepapiya,
ebe tetelo Kawo Elawodubu Pa:lokono buwelete
ebe numite ebeno guduma: nimidite wadeno-
mamo dabinami.
22 Ebene Mosesete Pa:lokono motolo eba apelo
Isipiti opo epate ibino mulo tanalo bilibilinomo
ebe ebo iyatumiya, ebema: ebete ebeno tabo
kiyawao magumulo ega:walo ebeno osiyodilole
magumulo elawonomoma: ediya.

23 “Mosesete 40 ulama tetedawama: eba
eda:nalo ebete ebeno tepo magumulo woki
iyatiya, ebeno Isalaela epate keba kunu
kilukulinami ebe tanalo ka:nuima:.
24 Ebe tetelo Isipiti opo dubute Isalaela dubu idi
danagalimiuti, Mosesete numite Isipiti dubutamo
kuba wiya eba nikamelo ebe ebo nanakapumiya,
25 mabu ebe osiyodilo tanalodo ebete
nemalagidiliya ebeno epate me tanalo
kiyatawaoma:, Godote Mosesekono kotamo ibi
Pa:lokono elawo magumune kowagailimene.
Wiyasiya iba:te ebeno wade osiyodilo tanalono
magumu wadenomamo kelawiya:.
26 Ebema: egela idilo Isalaela dubu nete-
wate da:gowelitiya, Mosesete ibi ulamete ibi
eba gelebadilamelo nanaliya, ‘Naimano naniala:,
la: kapiya alailame epo keba kunula:ka: eba
kunulata. Beda: mabuma: idite iditamo, idite
iditamo kuba tanalo dosiyodilawitama?’

27 “Wiyasiya ebe tetelo kebe dubute iditamo

elawonomoma: keditile, ebete Moseseko balamo eba nimupiamidalo ebo aniya, ‘A:ma: potele kanatia a:ma:le aimano kawodawama: eda:ma:? A:ma: aimano tanalo anagiyamidadawa:!

28 A:ma: ubila:ka: na anakapunaema:, a:ma:le dutu Isipiti dubu danakapuma:wia eba kunu?’

29 Mosesete ebe tabo olowite ebete kawo tole lawete Isipiti opone ebo alauliya, ebene ebete Midiyana opolo eba nokolinalo kamiyale aidite dubu gudi netewa ebo nulamiya.

30 “Ebene 40 ulama da:petoiya egela idilo Mosesete Sainai Ununomo Damelano bulu opolo eba paitalo Godokono nopodawate ela magumudo ebetamo ebo pawokaliya, iyo, elate kewalo dowaiti wiyasiya kewate kolotolitiya:,

31 Mosesete ebe tanalo umite kawonomamo anoaniya. Ebema: ebete wadenomamo uima: tataliamo eba tolo Kawodawa Godokono tabote ebetamo ma kunu piya,

32 ‘Na Godotela. A:imano ewono nabi A:ibalayamako, Aisa:keko, ega:walo Ya:ikoboko iba:te poko kamamatene, na ebetela.’ Mosesete ebe tabo olowite elawoa:noma: eba eda:lo ebete tabo gedawa kuima: ebeno ape anakamilo kawo tolenomo ebo lawiya.

33 “Ebene Kawodawa Godote ebetamo negiya, ‘A:imano agowa inamabu na:pupukulama:, mabu a:ma:le duta:wita ebe uti bai talenala.

34 Naimano epate Isipiti opolo kawokawo temetema:go dilukulina, nale ka:lo ibino modoboa: tanalo ulamelelaemo, iyo, nale ibino imi tanalo olowilatelete na Unu Duliyomolone ebema: piwisigamo ibi kuba magumune kowagailima:. Ebema: a:ma: na:pa:, nale a:ma: Isipiti

opamo kanalibomamota naimano woko ebolo ka:nosiyodilaema:.' "

Isalaela Epate Moseseko Ubia:noma: Eda:o Tanalo Stibinite Da:kiyawaiya

35 Ebene Stibinite tabo moga:melo Yu epono Ka:nisolo dubatamo walo na:ka:kiyawaiya, "Numa:la:, Isalaela epate Mosesetamo dopamo ibino ubia: tanalo eba awakalimilo ma kunu geliya, 'A:ma: potele kanatia a:ma:le aimano kawodawama: eda:ma:? A:ma: aimano tanalo anagiyamidadawa:!' Wiyasiya me tetelo Godote Moseseko walo akapalibiya ibi ulamedawama: ega:walo ibino igilo mula:lelamedawama: ka:peda:ma:. Nanitabola, elate kewalo dowaiti, ebe tetelo Godokono nopodawate ebetamo pawokalate elawo ebetamo ebo ikamiya ibi kowalubilinama:.

36 Ebema: 40 ulama magumulo Mosesete ka-wokawo anoano tanalo Isipiti opolo ega:walo Kalimakalima Kewa: Kolomolo ega:walo bulu opolo osiyodilolenaki, iyo, ebete Isalaela epo me gabodo wagailiya Isipiti opone.

37 Ebene me Mosesete Isalaela epatamo negiya, 'Walone Godote ebeno Iyanomo Woki Awokalim-idawa idi, na dopo, la:godolo kadipatemene,'

38 ega:walo Isalaela epate bulu opolo danal-adabutiya me dubu Mosesete iba:go nokolinami, ega:walo ebete aimano ewoniago eba okolinalo Godokono nopodawate Sainai Ununomo Dame-lalo ebetamo da:kiyawaiya ebe Totomu Tabo ebete Godogodone uwatete atamo ebo ikaeamiya uwomua: tetelo a kowalubinama:.

39 “Wiyasiya ebe tetelo aimano ewoniate
Godotamo tudila:oma: ubia:noma: eda:iya, ebene
iba:te ebe waloma:ta tanalo iyabaiamo eba
watiamidalo ibino tepo magumulo Isipiti opamo
olowamioma: ubi walo nakalomonamiya.
40 Ebema: Mosesete epago luta: tetelo iba:te
ebeno naniwi A:lonitamo negeliya, ‘Aimano
ida:da:li nosiyodiloleama:, iba:te a dopaeamete
kemagataema:, mabu me Moseseko Isipiti opone
a demagaeiya kebamo dalatidile!’
41 Ebe tetelo iba:te oli ape kau-goeono ololamo
ida:da:li osiyodilote ebetamo kalimagono inam-
abu eba ikameolo, iba:te a:ka:tuwa: ibino kotamo
dosiyodiliya ebe inamabutamo kawo kalakala
soliyomu osiyodiliya.
42 Ebe kuba mabuma: Godote ibi ginima:mo
eba ilatelelo gito miyapiya ibi a:ka:tuwa: ibino
ubilo tobolo ununo mawele kamamalatelenama:.
Nanitabola, me tanalo Godokono woki awokalim-
ipiate ebeno Bukalo iyalo ma kunu awokalimiya,

‘La: Isalaela epala:,
la:le 40 ulamamo bulu opolo dowap-
ata:lama:wenaima,
la:le na amamanatenema: dalukola:wenakima,
ebe sipi-goeogoeono kalima tepo magumuno
nanitabo tanalago ka:pikanamona:wenakia:.
43 Wiyasiya la:le la:imano ida:da:li Molekakono
sipi-goeono tama talena moto
unamo awokowiamidiyamata,
ebene ida:da:li idi Lepanako
maweleno ololamo a:kosiyodiloliyamata,
me ebe ida:da:lila

la:le damamalatela:wenaima.
Me mabuma: nale la:tamo
kuba wiya kikalametama:
naimano wade Ka:inane opone
kuba Ba:baloni apuamo kanalibole-
mamota.' "

Stibinite Yu Epono Ka:nisolo Dubatamo Ebeno Uwomu Tabo Da:kiyawaiya

44 Ebene Stibinite tabo moga:melo walo
na:ka:kiyawaiya, "Me tanalo nanitabola,
Godokono sipi-goeo tama awokowiamida
Talena Moto aimano ewoniagodolo eba itanalo
Godote iba:go ebolo nokolinami. Numa:la:,
Godokono iyatumi magumulo Mosesete keba
kunu kolowiyale ega:walo ebeno balida:mo
keba kunu kumiyale, ebete ebe moto eba kunu
wadenomamo osiyodiliya.
45 Ebene aimano ewonino guda:te ebe Tal-
ena Moto ibino nabiagodone lawete, iba:te
agute Yosuwago Ka:inane oli opamo gito to-
lamiya. Ebe tetelo ebe opono iyaiya epo
Godote ebeno elawamo na:na:ma:latelete Isalaela
epatamo ebo nikalamiya, ebene ebeno Talena
Motote ebolo eba nitanalo iba:te ebe tetene
pelamete Da:ibidikono teta:mo pemaimiya.
46 Ebene Godote Da:ibidikono osiyodilole
tanalo ulamelemete ebe kawonomamo
malagidilonami, ebema: tete idilo Godokono
okoli baima: Da:ibidite ebe ebo aniya ebete
ebe amamateno iya moto ketema:, nanitabola,
me Godo ebe Da:ibidikono ewono Ya:ikobote
dopamo damamatenami ebe Godola.

47 Wiyasiya Godoko Amamateno Moto
Da:ibidikono gudu Solomonote etiya, Da:ibiditea:.
48 “Wiyasiya la: wadenomamo nolowiala:,
epate Ununomo Godoko mabuma: detemoteona,
ebete ebe iyaiya motolo nanitabolo kokolina:.
Iyo, dopamo ebeno woki awokalimidawa idite
me tanalo ma kunu awokalimiya,

49 ‘Kawodawa Godote negena,
‘Unu Duliyomolo ebe naimano okoli baila,
ega:walo me opo naimano agowa puti baila.
Ebema: la: me opo epate
natamo kebako moto na:keta:ema?
Naimano ela ami bai
la:le kebolo na:kosiyodilaema?
50 Mabu me tanalo ebe nanitabola,
me opono inamabu bilibilinomo
na a:ka:tuwa: naimano kotonomamo osiyo-
diloliyamo,
me inamabu bilibilinomate
naimanoma: ebema: eda:ona.’ ’ ”

51 Ebene Stibinite Yu epono Ka:nisolo du-
batamo uwomu tabo eba kiyawaolo negiya,
“Eiye, la: wato kodakoda epolata! La: Godokono
Totomu Tabamo tudila:olo tama itamida pukala
unu gabodo lawiyamata, wiyasiya tepo magu-
muno kodakoda tanalo kiyaila:wiya:! Iyo, la:
tete bilibilinomolo la:imano galo eba mopiolelo
Godokono Wade-talena Uliyana ebe odiyobona-
mata, la:imano ewoniate dowagelenamiya eba
kunu!
52 Numa:la:, Godokono woki awokalimipi
bilibilinomo magumulo la:imano ewoniate

kapiya dawatamo nilakapo kiyatinakia: wiyasiya ibi bilibilinomatamo temeteme ikalamenakiya. Eba kunu piyate Godokono Tuputupu Wokodawano pe tanaloma: dopamo tabo da:kiyawaiya la:imano ewoniate ibi anakapulamenakiya, ega:walo me tetelo Tuputupudawa Ya:sute ebeno tanalo la:tamo dapawokalimi, la:le ebe a:da: elemasigi gabodo lawa:wete ebe anakapuimata.

53 Ebema: nanitabola, Godokono Totomu Tabo ebeno nopopiagodone duwata:wiyama, la: ebe epolata, la:le wiyasiya ebe Totomu Tabamo nanitabolo ka:tudila:wena:!"

Yu Epono Ka:nisolo Dubate Stibiniko Nokolamo Mapemete Danakapumiya

54 Ebene Yu epono Ka:nisolo dubate me tabo dolowiya iba:te ibino dowa tanalo kawonomo Stibinitamo kawokalima: pituku ebo waliwali-oliya.

55 Ebe tetelo wiyasiya Stibiniko Godokono Uliyanate detabokaimiya, ebete Unu Duliyomo-lamo da:nemeliya Godokono kawo alonomo eba umitalo, Ya:sute atumu ebeno tumudi apulo na:kutiti.

56 Ebema: ebete negiya, "La: numa:la:! Godote Unu Duliyomolono gigiyu da:iyamidita nale bu-mitamo, Epono Naniwite ebeno tumudi apulo butita!"

57 Ebe tetelo Yu epono Ka:nisolo dubate kapimiya gelatepago galo mopiolete ebetamo na:na:puila:iya ebe ka:na:kubaima:.

58 Ebene iba:te ebe elawamo nelawete duliy-omolo magumune magatate nokolamo mapeme

ebo nowagilimiya. Ebe tetelo kebe dubate Stibinikono tanaloma: a:da: tabo Ka:nisolo dubatamo da:pegeliya, ebe dubate ebe dopamo anakapumia:no ibino watubino kaliku oli ape dubu idi Solokono agowa mabuamo gito nalomiya.

59 Ebene iba:te Stibiniko nokolamo eba mapemelo ebete ebeno Kawodawa ka:milo negiya, “Kawodawa Ya:su, naimano uliyana a:ma:le na:pelawa:!”

60 Ebe tetelo ebete pupamo gate kawonomamo negiya, “Naimano Kawodawa, me kuba iba:te dosiyodiluta, a:ma:le iba:tamo kuba wiya akoikalama:la:.” Ebene ebete me tabo gete a:enomo ebo a:iya.

8

Solote Nanitabokobi Midipiatamo Temeteme Ikalame Dowagilimiya

1 Ebe tetelo ebe oli ape dubu Solote Stibinikono a:e tanalo umite nekalakaliya. Ega:walo ebe atu egelalo sosi epate Yelusalema kawo duliyomololo dilukulinamiya, Yu watowatopiate iba:tamo kawokawo temeteme ikalame ebo wagilimiya. Ebe mabuma: Ya:sukono alibolepi dubate a:ka:tuwa: kawo duliyomololo na:pola:niya, wiyasiya Ya:suko nanitabokobi midipi epetapi bilibilinomate alautiya, ma kunu epetapi Yudiya opamo ega:walo epetapi Samaliya opamo iyaiya tolamoliya.

2 Ebema: Yelusalema epo epetapi Godokono nilakapago dilukulinamiya, iba:te Stibinikono ape pelawete bobamo eba niyatilo ebe mabuma: kawonomamo niimitiya.

3 Ebe tetelo Solote me kuba tanalo idi wagilimiya, ebete sosi epono iyaiya motamo nodolonaki dubu ega:walo kamiyale da:nulamenaki, ebete ibi uwatete danamiyatalenaki idoko motamo gito niyalekenaki.

Pilipite Samaliya Kawo Duliyomololo Ya:sukono Wade Tabo Da:kiyawaiya

4 Ebema: nanitabokobi midipiate kebe iyaiya opamo kalautiye, iba:te ebolo iyaiya eba nowapata:lamelo Ya:sukono Wade Tabo epatamo ebo na:kiyawaonakiya.
5 Ibino taneba magumulo Pilipiko ebe idila, ebete Samaliya kawo duliyomolamo tote Ya:su Kelisokono tanaloma: tabo da:na:kiyawauti,
6 epo bilibilinomate ebeno tabo wadenomamo olowiutiya, ega:walo ebete Godokono elawamo kebe anoano tanalo kosiyodilolitiyale iba:te atumu nulamitiya.
7 Ebe tetelo Pilipite epagodone kubakuba uliyana daliboliya iba:te gelatepago ebo nemaimiya, ega:walo ebete ape kodakoda temetema:gopi ega:walo agowa tataipi wadekobi a:ka:midioliya,
8 ebema: ebe Samaliya duliyomolo kawonomolo kawo kalakalanomote itani.

Giwali Osiyodiloledawa Saimonote Godokono Elawo Maniamo Laema: Dowageliya

9 Nanitabola, Pilipite Samaliya kawo duliyomolamo dopamo pea:no, dubu idite ebolo nokolinami ebeno mailo Saimonotela, ebete ebeno giwali osiyodilole tanalamo epo anoanoilamenami.

Ega:walo ebe a:ka:tuwa: ebe kawoma: eba midi-
nalo,
10 Samaliya opono dologala epo ega:walo ka-
wokawo mailago epo ibi bilibilinomate ebeno
iyatulame tanalo wadenomamo olowionakiya.
Ebene iba:te negelanakiya, “Ebeno elawo Unu
Duliyomolone pena, ebema: ale ebetamo Ela-
wodawanomo mailo kikamiye!”
11 Iyo, Saimonote tete geyageyalo ebeno giwali
iyatawa tanalamo ebe epo danoanoilamenami,
ebema: iba:te ebeno osiyodilole tanalodo ebe
nowaloma:tanamiya.

12 Wiyasiya Pilipite da:piya ebete Wade Tabo
eba pa:kiyawaolo, Godote Kawo Elawodawama:
deda:na ebete ebe tanalo ega:walo Ya:su Ke-
lisokono elawo tanalo ebo pawokalilamiya. Ebe
tetelo Samaliya epate nanitabokobi midite, ebene
Pilipite ebe kamiyale ega:walo dubu bilibilinomo
obamo ebo waduba:midaoliya.
13 Ega:walo Saimonote atumu nanitabokobi
midite Pilipite ebe obamo ebo kaduba:midiya,
ebene Pilipite Godokono elawamo kebe
kawokawo anoano tanalo kosiyodilolenakile,
Saimonote ebe niyakabonomolo eba okolitalo
ebe iyaiya tanalo dulamenaki kawonomamo
anoanonaki.

14 Ebe atu tetelo Yelusalema kawo duliyomololo
alibolepi dubate Samaliya opo epono tanalo ma
kunu olowiya, iba:te Godokono tabo elawiya,
ebema: iba:te Pitako ega:walo Yoneko ebe tanalo
uima: ibi gito naliboliya.
15 Ebene ibi netewapiate ebamo tote olioli

nanitabokobi midipi Godotamo ebo nowadi-palateliya iba:te ebeno Uliyana kelaema:,
16 mabu dopamo Pilipite ebe nanitabokobi midipi obamo dowaduba:midaoliya Kawodawa Ya:sukono mailo kapiyamo osiyodiliya, wiyasiya ebe tetelo Godokono Uliyanate ibi unamo ka:pokoliya:.
17 Ebema: Pitako Yoneko iba:te ebe tanalo iyatawaote ibino koto Samaliya nanitabokobi midipiatamo dowatiolelamiya, iba:te Godokono Uliyana ebo lawiya.

18 Ebe tetelo Godote alibolepi dubagodone ebeno Wade-talena Uliyana epatamo keba kunu kikalamiyale, giwali osiyodiloledawa Saimonote ebe tanalo dumiya, ebete mani iba:tamo eba ikalamelo negiya,
19 “La:godolo ditana ebe elawo nale la:godone maniamo kelawa:mo, ebene nale kebe epono watamo naimano koto dowatiolelamenakomo, iba:te atumu Godokono Uliyana nagodone belawenakoma:na:.”
20 Ebene Pitate ebeno tabo eba wiyalo negiya, “A:imano ape ega:walo a:imano mani Saitanakono Ela Opamo kapimiya ka:toma:na:, mabu a:imano woki ma kunu itana, lumagite Godokono Uliyanano elawo maniamo kelaemene! Ao, eba kunua:!
21 A:imano kuba wokino tanaloma: a:ma: Godokono woko osiyodilo magumulo ago akapaladabua:emene, mabu Godokono umi magumulo a:imano tepo magumuno woki ka:tuputupua:.
22 Ebema: modobola a:ma: woki iyakobi

mida:wete a:ma:le demalagidilawita ebe kuba osiyodilo tanalone nolobigiye, ega:walo a:ma: Godoko na:toweomiye ebete a:imano kuba woki egebolemetate ka:dodomatimitama:.

23 Nanitabola, na iyatawala a:imano tepo magumuno dowa tanalote detaboki, ebe mabuma: a:ma: Saitanakono idoko motolo bokolinata!”

24 Ebene Saimonote tabo eba wiyalo negiya, “La: niyaniyata, modobola:ka: la: na Kawodawa Godotamo nadipanateniyala:, mabu la:le kebe tanaloma: kegelaema ebe kuba wiyate natamo nanitabolo demaigamene nale a:ka:modobomo.”

25 Ebema: me tanalo dolopoligiya, ebe tetelo Pitako Yoneko iba:te Samaliya kawo duliyomololo Kawodawa Ya:sukono iyaiya tabono tanaloma: awokala gelate Yelusalemamo walo ebo kolowamiya, ebene iba:te eba tolo gabo tetelo Samaliya opono iyaiya duliyomolo depesodo Wade Tabo kiyawaoago ebo tiya.

Pilipite Itiyopiya Opo Kawo Dubutamo Ya:sukono Wade Tabo Da:kiyawaiya

26 Ebe tetelo Kawodawa Godokono nopodawate Pilipitamo negiya, “A:ma: maigawete siyele apuamo na:toa, Yelusalemane Gasa duliyomolamo bulu opodo da:tolamenaka ebe gabamo.”

27 Ebene ebete maigate ebamo na:tiya. Ebe atu tetelo kawo dubu idi, ebete Itiyopiya opono Kawo Elawo Kamiyale Ka:ndesikono wokodawama: eda:nami, ebete ebeno kawokawo inamabu ega:walo mani ulamelemenami, ebe dubute

me atu gabodo piti. Ebete Yelusalema kawo
duliyomolamo Godoko amamatema: iyalo tote
28 walo eba ka:pitalo, ebeno sa:liyota-pe
unulo okolite Godokono woki awokalimidawa
Aisayakono Buka ka:la:miola:go eba pitalo,
Pilipite ebe ebo numiya.
29 Ebe tetelo Godokono Uliyanate Pilipiko
naniya, “A:ma: sa:liyota-pe niyakabamo
nemaigawete eba:go kapimiya na:tonatiye.”
30 Ebema: Pilipite sa:liyota-peago eba puli-
ganatolo, kawo dubute Aisayakono Buka tabo
deka:la:mioliti ebeno tabo nolowite ebetamo
negiya, “A:ma:le deka:la:miola:wita ebe tabono
magumu na:kemalagidilawita?”
31 Ebete tabo eba wiyalo negiya, “Ao, na
keba kunu na:kiyatawamo? Na iyatunamedawa
puliyala.” Ebe tetelo ebete Pilipiko naniya
ebete sa:liyota-peamo olote ebe niyakabamo
ka:pokolima:.
32 Ebene kawo dubute Aisayakono Bukalo
Godokono tabo ma kunu ka:la:mioliti,

“Iba:te ebe dubu lawete emagatiya
sipi-goeomu kananakapuima:,
ebene lumagite sipi-goeo da:pesono
ipo dotolemita,
ebe sipite gelebadilo eba lutalo
tabo gea:noma: keba kunu keda:nakole,
ebete eba kunu tabo abumite
tabo idi kegiya:.
33 Ebe tetelo iba:te ebe eba malogolo
ebeno tanalo wadenomamo anagiyami-
damea:no

a:eamo gito nalibiya.
Numa:la:, iba:te ebeno igilo
me opolo itamidamiya,
ebema: ebeno walonepino tanaloma:
potele na:ka:kiyawaomene?”

34 Godokono Buka ka:la:miole tanalo dolopoligiya kawo dubute wiyasiya Pilipitamo negiya, “A:ma: na nanana:, Aisayate pokono tanaloma: ka:kiyawaiyale, ebe a:ka:tuwa: ebeno tanaloma:la:ka: o lumagi idino tanaloma: ka:kiyawaiyale?”
35 Ebema: iba:te kapimiya eba tutalo kawo dubute deka:la:moliya, Pilipite ebe tabono magumu dopamo awokalimite, ebene Godokono Buka apuapuno tabo epetapino magumu atumu kawokalilamete Ya:sukono Wade Tabo ebetamo ebo kiyawaonatiya.
36 Ebene ibi netewapiate ebe gabodo eba tonatolo obo paka: da:pesamo da:nemaimiya, kawo dubute negiya, “A:ma: me obo numa:. A:ma: modobola:ka: na obamo aduba:midanema:? Kodakoda idi ba:kitanale?”
37 Ebene Pilipite ebetamo negiya, “A:ma: a:imano tepo magumulo Godokono tabo nanitabokobi da:mida:wa:, nale a:ma: obamo kaduba:midamota.”
Ebete tabo eba wiyalo negiya, “Na ka:lo Ya:suko nanitabokobi a:midimo, ebe Kelisote, Godokono Gudula.”*

---

* **8:37:** Ali 8.37 buka apuno tabo Lukute bukamo kakuloliya:, wiyasiya ebeno buka osiyodilo walogabo apune nanitabokobi mididawa idite akuloliya.

38 Ebe tetelo kawo dubute sa:liyota-pe atadawa
naniya ebete pe ebamo kodiyoboma:, ebene
ebete Pilipa:go iwitite Pilipite ebe obamo ebo
aduba:midiya.
39 Ebene ibi netewapiate obo magumune
eba pidiwitalo Kawodawa Godokono Uliyanate
Pilipiko opo ida:mo demagatiya, kawo dubute ebe
walo kumiya:, ebete wiyasiya kawo kalakalago
ebe gabodo walo gito ka:tiya.
40 Ebe tetelo Pilipite Godokono elawamo
Asotase duliyomolamo nemaigate, ebete ebe
duliyomolone tote ebe opono duliyomolo
bilibilinomodo Godokono Wade Tabo
kiyawaoago Sisaliya kawo duliyomolamo ebo
nemaigiya.

9

Solote Ebeno Kuba Osiyodilole Tanalone Ya:sutamo Dolobigiya

Ali 22.6-16; 26.12-18

1 Ebe atu tetelo Solote Kawodawa Ya:suko
waloma:tapi anakapulaema: tabo elawonomamo
kiyawaonaki, ebene ebete Godotamo kalimagono
ikameopino Unu Watodawanomotamo tote
2 leta uwatema: ebe ebo naniya. Ebe ubila
ebe letago Dama:sakase kawo duliyomolamo
tote, Yu epono iyaiya balidi ibilamole mo-
tamo nopegate, kebe epate Ya:suko Nanitabokobi
Midi Gabodo dowapata:lamenamiya ebe dubu
ega:walo kamiyale ka:nolema:, ebene ebete ibi
da:nulaemene ibi elawamo nuwatete Yelusalema
kawo duliyomolamo magaelete idoko motamo
ebo ka:piyalekema:.

3 Ebene ebete Dama:sakase kawo duliyomolo niyakabamo da:nemaiganatiya ebe tetenomolo Godokono Unu Duliyomolone alote eba piwisigalo molete da:la:uwa:mida keba kunula:ka:, ebe alote eba kunu ebe ebo pa:wiyamidadigiya.
4 Ebene ebete opamo gate tabo ma kunu olowiya, “Solo, Solo! Keleka: mabu a:ma:le natamo kawokawo temeteme dikanama:wena?”
5 Solote nowamiya, “Kawodawa, a:ma: poteleka:?”

Wiya tabote na:piya ebetamo, “Na Ya:sutela, a:ma:le temeteme dikanama:wena, na ebe lumagila.
6 A:ma: maigawete duliyomolamo na:nopega. Ebolo lumagi idite a:ma: kanama:ta a:ma:le beda: tanalo na:kosiyodilaemene.”

7 Ebe tetelo Solago da:tolamiya ebe dubate ebe tabo madodo eba olowilo wiyasiya lumagi kumiya:, ebema: iba:te eba anoanolo tanalo idi osiyodiloa:no gito lamota:oniya.
8 Ebene Solote opone maigate balidi paeamidalete da:meliya ebe tetelo inamabu kulamiya:, ebema: ebeno namutupiate ebe kotamo lawete Dama:sakase kawo duliyomolamo gito magatiya.
9 Ebene ebete netewa-kapiya egelalo inamabu ulamolea:no ebolo gito nokoliya, ebete bae kenanakia: ega:walo obo ka:ninakia:.

10 Ebe tetelo ebe Dama:sakase kawo duliyomololo Ya:suko waloma:tadawa idi nokolinami, ebeno mailo A:nanayasitela. Ebete u wata:no ebeno balidite iyama: eba eda:omelo Kawodawate ebe neka:miya, “A:nanayasi!”

Ebete nowamiya, “Kawodawa, na mela. Beda:la:ka:?”
11 Ebene Kawodawate ebetamo negiya, “A:ma: maigawete, gabo mailo Tuputupula ebamo toawete Yudasikono motolo Tasase duliyomolo dubu Soloko na:nowadia. Me tetelo ebete ebolo towetowe tabo natamo degita, nale nolowitamo.
12 Ebema: ebete u wata:no ebeno balidite iyama: eba eda:omelo A:nanayasi mailago dubu umi, ebe dubute ebeno balidi wadekobi ka:midilima: ebete ebeno koto ebetamo eba powatilimitalo ebo umi.”
13 A:nanayasite ebeno tabo eba wiyalo negiya, “Kawodawa, na epo bilibilidopagodone olowimo, me dubute Yelusalemalo a:imano tuputupu epatamo kawokawo kuba osiyodilolenaki.
14 Ega:walo na iyatawala, me tetelo ebete a Yu epono kawokawo watowatopiagodone elawo elawi, ebete me Dama:sakase duliyomololo piyate a:imano mailo deka:mina ibi uwatete idoko motamo ka:niyalekema:.”
15 Kawodawate wiyasiya ebetamo negiya, “Modobola a:ma: na:toa, mabu nale ebe iyalo elawiyamo ebete naimano wade wokodawama: keda:ma:, iyo, ebete naimano mailamo tote, Isalaela epo ega:walo Yua: epo ega:walo ibino kawokawo elawodubu ibi bilibilinomatamo naimano tanalo kanawokalimene.
16 Ebema: na a:ka:tuwa: ebe kiyatuimamo, naimano mailo mabuma: ebete kebako kawokawo temeteme na:kuwatenakomene.”
17 Ebene A:nanayasite tote ebe moto guamo nodolote ebeno koto Solotamo eba nowatililo naniya, “Naimano ekawi Solo, a:ma:le gabodo

eba pitalo aːmaːtamo dapawokali ebe Kawodawa Yaːsute na apalibone, aːimano balidi wadekobi pimidilimitate, ebene Godokono Uliyanate aːimano tepo magumu ketabokaimene.”

18 Ebe tetenomolo ebeno balidi daːmulaːlemiya ebe balidino gibute opamo eba gudimilo ebeno balidite wadekobi ebo olowiomiya, ebene ebete demaigiya Aːnanayasite ebe obamo aduba:midate,

19 ebe tetelo ebete bae daːkeniya elawo walo ebo kelawiya.

Solote Yaːsukono Wade Tabo Damaːsakase Kawo Duliyomololo Daːkiyawaiya.

Ebene egela epetapilo Solote Damaːsakase kawo duliyomololo Yaːsuko waloma:tapiago eba okolilo,

20 ebete Yu epono iyaiya balidi ibilamole motolo Yaːsute Godokono Gudumaː dedaːna ebe tanalo awokalimi ebo nowagilimiya.

21 Ebene piyate ebeno tabo dolowiya ibi bilibilinomate anoanolo negeliya, “Me dubu Yelusalemalo Yaːsukono mailo dekaːmina ebe epo daːkubailamenaki, me ebe lumagila! Ebete mamo ebemaː pi, iyo, ebe ubila Yaːsuko nanitabokobi midipi elawamo puwatete Godotamo kalimagono ikameopino ununomo watowatopiatamo kemagatalemaː!”

22 Ebe tetelo Solote Godokono tabo kiyawao magumulo elawonomomaː edaːte, Yaːsute Godokono Alibodawa Kelisomaː dedaːna ebete ebe tanalo awokaliminomo awokalimiya, ebemaː nanitabola, Damaːsakase kawo duliyomololo dilukulinamiya ebe Yu epate woki bilibilimaː eba

eda:olo, iba:te apaminateui tanalago ebeno tabo odiyoboma: ka:modobiya:.

Yu Epate Soloko Anakapuima: Nopo Diyatiya

23 Ebene egela epetapi da:petolamiya Yu epate aladabutite Soloko anakapuima: nopo ebo iyatiya.
24 Ebe tetene wagilimite iba:te egela ega:walo idoko bilibilinomolo Dama:sakase kawo duliyomolo kalano iyaiya gigiyulo atila:pi ebo alomiya Solote ebamo nemaigalo ebo kanakapuima:. Wiyasiya iba:te gananalo da:kiyawautiya lumagi idite Soloko iyalo a:piyatumiya,
25 ebene idoko idilo Soloko waloma:tapiate ebe lawenate da:ea magumamo adipinate kala unudo opamo nowolukonate, ebete ebe duliyomolone gito alaula:ni.

Solote Yelusalema Kawo Duliyomolamo Walo Da:kolowamiya

26 Solote Yelusalemamo walo da:ka:piya Ya:suko nanitabokobi midipi epetapiago kapiyakobi olowima: powageliya, wiyasiya ibi bilibilinomate ebe eba tolemelo iyaiya alautiya mabu iba:te ebe Ya:sukono nani waloma:tadawama: kegeliya:.
27 Ebe mabuma: Banabasite ebe lawete alibolepi dubatamo eba magatalo me iyaiya tanalo ibi ebo nikiyawaolamiya, Solote gabo tetelo Kawodawa Ya:suko dumi, ega:walo Kawodawate ebetamo tabo da:kiyawai, ega:walo ebete Dama:sakase duliyomololo Ya:sukono mailamo tabo elawamo da:kiyawaonati.

28 Ebema: ebe tetene wagilimite Solote
nanitabokobi midipiago eba okolilo Yelusalema
duliyomolo kawonomolo Kawodawa Ya:sukono
mailamo tabo elawonomamo kiyawao ebo
nowagilimiya.
29 Ebene tete epetapilo ebete Guliki tabamo
degelanakiya ebe Yu epago Ya:sukono tanaloma:
apaminateuinakiya, ebema: iba:te gabo waditiya
ebe anakapuima:.
30 Ebe tetelo nanitabokobi midipi ekakiate ebe
tanalo diyatawaiya, iba:te Soloko Sisaliya kawo
duliyomolamo magatate ebene Tasase duliyomo-
lamo gito nalibiya.
31 Ebema: Yudiya ega:walo Ga:lili
ega:walo Samaliya opo kawokawonomolo
dilukulionamiya, ebe sosi epate gelebadi
tanalago eba pola:nalo iba:te nanitabokobi
midi magumulo elawonomoma: eba eda:olo
ebo apepeiya. Nanitabola, nanitabokobi
midipiate Kawodawa Ya:sutamo tudila:olo ebeno
Uliyanano walubi tanalodo ibino uwomute
kawonomoma: ebo ediya.

Pitate Ape Kodakoda Temetema:go Dubu Wadekobi Da:midiya

32 Ebene Pitate Yudiya ega:walo Samaliya
opodo eba petolo, ebete egela idilo Lida duliy-
omolamo ebo nemaigiya Godokono tuputupu
epono ilukuli tanalo ka:nuima:.
33 Ebete ebolo dubu idi numiya, ebeno mailo
Iniyasitela, ebe a:iti ulama magumulo ape ko-
dakoda temetemete eba uminalo ebeno wata
bailo gito watitanaki.

34 Pitate ebe naniya, “Iniyasi, Ya:su Kelisote
a:ma: wadekobi a:mida:ta. A:ma: maigawete
a:imano keta na:mokopiamida.” Ebe tetenomolo
temetemete ebe dubugodone dolopoligiya ebete
ebo maigiya,
35 ebema: Lida ega:walo Salono duliyomololo
dilukulionamiya ebe epo bilibilinomate ebeno
wade tanalo umite Kawodawa Ya:sutamo ebo
olobiliya.

Pitate Dokasiko A:ene Dadipatiya

36 Ebene Yopa duliyomololo Ya:suko
waloma:tadawa kamiyale idi nokolinami, ebeno
mailo Tabitatela, epate ebe mailo Guliki tabamo
Dokasima: ka:mina, me mailono magumu
nitana, ‘diya-goeola.’ Me kamiyaleno tanalo ma
kunula, ebete wadewade tanalo eba osiyodilolelo
nigologolopiatamo nilakapo kawodawanomoma:
eda:nami.
37 Egela idilo ebe gabugabute delawiya gito
a:iya, ebene moto epate ebeno ape ukulate unu
motono tete kawo ditanami ebe teta:mo gito nadi-
latiya epo epetapiate ebe ebolo ka:pa:liyaema:.
38 Yopa duliyomolone Lida duliyomolamo to-
laema: mulua:, ebema: Pitate Lida duliyomololo
dokolinami, Ya:suko waloma:tapi epetapiate ebe
tanalo olowite netewa dubu ebo naliboliya, iba:te
ebe eba na:toweomelo ebete samamo ka:pema:.
39 Ebene Pitate maigate iba:go ebo piya. Ebete
Dokasikono motamo da:podoliya, a:e kamiyaleno
ape ka:nuima: epate ebe ebo magatiya unu mo-
tolo tete kawo ditanami ebe teta:mo. Ebolo
amoleamole epetapiate ebe niyakabolo putitatate

eba iimitalo ibino pupuliono inamabu ebo iyatumiya, Dokasite eba okolinalo dopamo nilakapolo dikalamolenaki ebe kaliku.
40 Ebe tetelo Pitate ibi bilibilinomo Dokasikono wata baine palibolete, ebe aːkaːtuwaː pupamo okolite Godoko ebo toweomiya, ebene ebete aːe kamiyaletamo olobigate ebe naniya, “Tabita, aːmaː nemaiga!” Ebe tetenomolo ebete ebeno balidi paeamidalete Pitako dumiya ebeno wata baine maigate gito okoliya,
41 ebene Pitate koto uwamidate ebete kemaigamaː eba walubilo, ebete amoleamole egaːwalo nanitabokobi midipi epetapi kaːlaːmite Dokasiko ibaːtamo ebo ikalamiya.
42 Nanitabola, me tabote Yopa duliyomolo kawonomamo daːtiya epo bilibilinomate Kawodawa Yaːsuko nanitabokobi ebo midiya,
43 ebemaː Pitate egela epetapi bilibilidopo ebe duliyomololo okoliya Saimonokono motolo, ebe dubu kau-goeogoeono tamamo inamabu osiyodiloledawala.

10

Koniliyasite Pitako Kaːpemaː Tabo Danaliboni

1 Ebe tetelo dubu idite Sisaliya kawo duliyomololo nokolinami, ebeno mailo Koniliyasitela, ebe Loma epono gowelaopino elawodubu idila, egaːwalo ebeno gowelaopino taneba mailo ebe Itali Epono Tanebapila.
2 Ebete ebeno osiyodilole magumulo Godotamo naːtuduwatanami, ma kunu ebete ebeno moto epago Godoko amamatenamiya, egaːwalo tete

epetapilo ebete Yu epo nigologololo dilukulion-
amiya ebe epo nilakapolo walubilinaki, ega:walo
egela bilibilinomolo ebete Godotamo towetowe
tabo kiyawaonaki.
3 Ebene egela idilo egelate kela:mo
da:niwisigatepani, ebe tete 3 koloko tetela,
ebeno balidite iyama: eba eda:omenalo
Godokono nopodawa wadenomamo ebo umini.
Nopodawate ebetamo popeganate na:peka:mini,
“Koniliyasi!”
4 Ebe tetelo Koniliyasite nopodawa tola:go
eba umionalo ebetamo negeni, “Kawodawa,
beda:la:ka:?”
Nopodawate ebe nowaimini, “A:ma:le
towetowe tabo Godotamo degeawenaka
ega:walo nigologolopiatamo nilakapo tanalo
dosiyodilola:wenaka, ebe mabuma: Godote
a:ma:tamo nekalakalana, ebe ubila wade tanalo
idi a:ma:tamo osiyodiloma:.
5 Ebema: a:ma:le ka:lo dubu epetapi nalibola:
Yopa duliyomolamo, iba:te dubu idi Saimono
Pitako kemagaema:.
6 Me dubu Pitako ebe Saimono idi
kau-goeogoeono tamamo inamabu osiyo-
diloledawano motolo okolina, ebeno moto kewa:
kolomo balalo a:emena, ebene a:ma:le kebe dubu
kanalibola:emene, iba:te ebamo nemaimiote
Pitako ebo ka:nuima:na:.”
7 Ebe tetelo Koniliyasitamo da:kiyawaoni ebe
nopodawate ebegodone da:toni, ebete ebeno
moto guno wokopi netewa ega:walo gowelao-
dawa dubu kapiya ebo ka:la:mini, ebe gow-
elaodawa dubute Godotamo na:tuduwatanami
ega:walo ebe Koniliyasikono wade opodawa idila.

8 Ebene Koniliyasitamo kebe tanalote
ka:pemaiganile, ebete ebe tanalo ibi analenate
Yopa duliyomolamo ebo aliboleni.

9 Egela idilo iba:te Yopa duliyomolo niyak-
abamo nemaima: eba tolamenatolo, Pitate egela
tuli tetelo Godago tabo gelama: moto unamo
a:ka:tuwa: gito nodoliya.
10 Ebe tetelo ebeno tepo magumulo bae kape
tanalo eba iyatawitalo bae nama: ubi niyatiti,
wiyasiya moto epate bae ka:ma: eba osiyodilutalo
ebeno balidite iyama: ebo eda:omiya.
11 Ebene Godote Unu Duliyomolo a:iyamiditalo
Pitate ebo umiya, ebegodone inamabu idite pi-
wisigiya, kaliku kawonomo ubuwomu netewa-
netewa uwatelemete opamo ebo puwamidiya.
12 Nanitabola, ebe kaliku magumulo digilona
ebe iyaiya inamabu bilibilinomate pola:niya, ma
kunu agowamo wapata:lamole inamabu, tepamo
wapata:lamole inamabu, ega:walo olaola bilibili-
nomo, Pitate ebakobako inamabu ulamiya.
13 Ebene tabote ebetamo ma kunu piwisigiya,
“Pita, a:ma: maigawete inamabu idi anaka-
puma:wete nena!”

14 Wiyasiya Pitate negiya, “Ao, Kawodawa, na
modoboa:! A:ma:le a Yu epatamo dopamo dalo-
moama:wiyala, nale ebe talena kadikamidale-
nakia:. Nale makomako kuba goeogoeo, kalu,
ega:walo olaola kenaonakoa:!”

15 Ebene walo ebetamo tabo idite ka:piya, “Me
tetelo Godote kebe inamabu wadewadenoma:
degena, a:ma:le ebe inamabu kubakubanoma:
akogeala:.”

16 Ebene Godote Pitatamo ebe tanalo netewa-kapiya teta:mo osiyodilote, ebe inamabuagono kaliku Unu Duliyomolamo walo gito kelawa:digiya.

17 Ebe tetelo Pitate me tanalono magumuma: woki bilibilima: eba editalo, Koniliyasite adimo idilo daliboleni ebe dubate Saimonokono moto niyatawaote ebe motono kala ga:dimi gigiyulo ebo nelamota:oniya.
18 Ebene iba:te moto epo nalateda:liya, “Saimono Pitako me motolo ba:ka:lutale?”

19 Ebe atu tetenomolo Pitate kebe tanalo kumiyale ebe tanalono magumu eba waditalo, Godokono Uliyanate ebe naniya, “Gigiyu niyakabolo dubu netewa-kapiyate a:ma: ba:powaditata.
20 A:ma: maigawete iba:tamo na:niwisiga. A:ma: ibino tabo dolowiaemene iba:go toma: woki bilibilima: akoeda:la:, mabu ibi nale palibolimo.”

21 Ebe tetelo Pitate ebe dubatamo piwisigate na:pegiya, “Na la:le dowadina:witama, ebe dubula. La: beda:ma: ka:pelama:ema?”

22 Iba:te ebetamo nowamiya, “Gowelaopino Elawodubu Koniliyasite dutu adimolo a a:ma:tamo paliboeni. Ebe tuputupudawala, ebete nani Godo ebe amamatena ega:walo Yu epo bilibilinomate ebe wadedawanomoma: gelana. Godokono nopodawa idite ebe anani a:ma:le ebeno motamo ka:pa:ema:, ebene ebete a:imano tabo kolowimene.”

23 Ebema: Pitate ibino tabo olowite moto guamo
magatalete ebe idokolo ibi wadenomamo walu-
bilini.

Pitate Koniliyasiko Ka:nowalubima: Da:tiya

Ebene egela idilo Pitate maigate ebe
dubago na:tiya, ega:walo Yopa duliyomolone
nanitabokobi midipi dubu epetapiate iba:go
a:ka:tolamiya.
24 Iba:te gabo tetelo nelaonate, egela idilo
Sisaliya kawo duliyomolamo ebo nemaimiya,
wiyasiya iba:te Koniliyasitamo nemaimia:no,
ebete dopamo ebeno eponomo ega:walo ebeno
namutupi epetapi ka:la:mite, iba:te ebeno
motamo paladabutite Pitako ebo pemakopelitiya.
25 Ebene Pitate ebamo pemaigate motamo
opegama: eba nowagelitalo, Koniliyasite eba:go
palugote ebeno agowa mabuamo pa:tuduwatalo
ebe ebo pamamatiya.
26 Pitate wiyasiya ebe adipatelo negiya,
“A:ma:le na akoamamanatena:la:! A:ma:
nemaiga, mabu na me opo lumagila, a:ma: keba
kunula:ka: eba kunula.”
27 Ebene Pitate eba:go tabo kiyawaoago moto
guamo eba nopila:olo, epo bilibilinomate iyalo
aladabutite eba pola:nalo ebo nulamiya.
28 Pitate iba:tamo negiya, “La: iyatawalata a
Yu epagodolo talena bitana Yua: lumagi idino
motamo odoloma:, ega:walo ale Yua: lumagiago
akaladabutima:, wiyasiya Godote tanalo idi na
iyatunami, nale lumagi iditamo ubia:noma: eba
eda:lo daleyagonoma: a:kegemo.
29 Ebema: la:le natamo tabo dapalibawenima,
na ebe tabo olowite woki bilibila:go ka:pea:,

kalakalago pemo, wiyasiya niyaniyata, laːle
natamo tabo bedaːmaː kanalibawenima?”
30 Ebene Koniliyasite ebetamo nowamiya,
“Netewa-kapiya egela daːponolopoligi kawo
tanalo idite natamo aːpemaigani. Ebe
tetelo egelate kelaːmo daːniwisigatepani nale
naimano motolo Godotamo towetowe tabo
negenimo, ebene dubute aːlaːuwaːdaːle kalikago
pawokalanate naimano dopo apulo utinalo
uminimo.
31 Ebete natamo negeni, ‘Koniliyasi! Godote
aːimano towetowe tabo olowi egaːwalo aːimano
nilakapo osiyodilo tanaloma: nekalakalana.
32 Ebemaː aːmaː tabo nanalibiye Yopa duliy-
omolamo Saimono Pitate kaːpemaː, ebete Sai-
mono idi kau-goeogoeo tamamo inamabu osiyo-
diloledawano motolo okolina, ebeno moto kewaː
kolomo balalo aːemena.’
33 Ebemaː nale tabo samonomamo palibonimo
aːmaːle kaːpaːemaː, kaːlo aːmaː aːpaːta. Kalakala
kawonomola, a bilibilinomate malo Godokono
ololo apulo baːpolaːnamaː, Kawodawa Godote
aːmaːtamo dikametia ebe tabo ale wadenomamo
kolowiomalemaː.”

Pitate Koniliyasikono Motolo Yaːsukono Wade Tabo Daːkiyawaiya

34 Ebene Pitate tabo kiyawao eba wagilimilo
negiya, “Nanitabola, na iyatawamo Godote epono
unu tama kulamelelamenaː,
35 ebemaː me opo kawonomolo iyaiya
epono taneba magumulo kebe lumagite
Godotamo tuduwatalo tuputupu tanalo

dosiyodilolenamene, ebete ebe lumagitamo
bekalakalanamene.

36 “Godote dopamo a Isalaela epatamo da-
palibi, la: ebe tabo iyatawalata, iyo, ebete ebe
Wade Gelebadi Tabo atamo Ya:su Kelisodo apa-
wokalimi, Ya:suko ebe me opo epo bilibilinomono
Kawodawala.
37-38 Ega:walo la: me kawo tanalo
idi iyatawalata, Yoneko epo obamo
waduba:midaoledawate Godokono tabo
da:pa:kiyawai, Nasalete duliyomolodawa Ya:sute
ebeno woko ebe tetelo wagilimi, iyo, ebeno
tanalote Ga:lili opolo dopamo pawokalate
Yudiya opo kawonomamo ebo nemaigi.
Ebema: la: iyatawalata, Godote ebe lawete
ebeno Talena Uliyanano elawo ebe unamo
dadipani, ebe mabuma: ebete wadewade tanalo
osiyodilola:go eba pata:lo, Saitanate ala:mo
dematuolamolenami ebete ebe epo bilibilinomo
wadekobi a:midiolenaki mabu Godote eba:go
nokolinami.
39 Ebema: numa:la:, Ya:sute a Yu epono opolo
ega:walo Yelusalema kawo duliyomololo dosiyo-
dilolenaki, ebe tanalo ale aimano balida:mo du-
lamenakima:, a ebema: gelanama:. Nanitabola,
epate ebe kewa olotolowamo tupuguimite ikoko
anagilamolemete ebo anakapumiya,
40 wiyasiya netewa-kapiya egelalo Godote ebe
a:ene igilamo adipatelo epatamo ebo awokalimi.

41 “Wiyasiya Ya:sute a:e magumune demaigi
epo bilibilinomatamo kapawokala:, ao, Godote
ebeno ubilo kebe epo Ya:sukono tanalo
awokalima: iyalo deka:la:mioliya, ebete a

kapiyakapiyatamo pawokali. Ebema: nanitabola,
tete epetapilo ebete ago bae enanaki,
42 ebene tete idilo ebete a anai ale epatamo
Godokono Wade Tabo kawokaliminakoma:. Ale
me tanalo ebema: awokaliminama:, piyate igilolo
dilukuliona ega:walo piyate dopamo da:elaiya,
Ya:sute ebe epo bilibilinomono tanalo kanagil-
amelelaemene, mabu iyalo tetenomolo Godote
ebetamo ebe woko ikamiya.
43 Iyo, nanitabola, Godokono woki awokalim-
ipi dopamo dilukulinamiya ibi bilibilinomate
Ya:sukono tanalo ma kunu awokaliminakiya, piy-
ate ebe nanitabokobi da:midima:na: Godote ibino
kuba Ya:sukono mailono elawamo egebolelamete
ka:dodolomatililaemene.”

Godokono Uliyanate Yua: Epatamo Da:piya

44 Pitate me tabo eba kiyawautalo, Godokono
Uliyanate tabo olowiopi bilibilinomo unamo ebo
piwisigiya.
45 Ebene Yu epo nanitabokobi midipi epetapi-
ate Yopa duliyomolone Pitago da:pelamiya, iba:te
ebe tanalo umite kawonomamo anoanoutiya,
mabu Godote ebeno Uliyana Yua:pi unamo
nilakapolo gito adipaniya, dopamo ebete Yu
epatamo keba kunu kikalamiyale eba kunu.
46 Iyo, Yua:piate Godokono Uliyanano elawamo
Unu Duliyomolono nopopino iyaiya tabamo ebe
eba walogutalo, Yu epate ebo olowiutiya, ebema:
Pitate ebeno namutupiatamo negiya,
47 “Numa:la:, me epate Godokono Uliyana
elawa:, ale dopamo delaima: eba kunu. Ebema:
ale ibi obamo waduba:midaolema: modobola,

me wade tanalo osiyodiloma: lumagi idite a
a:kodiyoboemene.”
48 Ebene Pitate ibi epetapi nanaliya iba:te
Ya:su Kelisokono mailamo Yua:pi obamo
kowaduba:midaolema:. Iba:te ebe tanalo
osiyodilo dolopoligiya, Koniliyasiate Pitako ebo
toweomiya egela epetapi iba:go kokoliatepama:.

11

Pitate Yelusalema Sosi Watowatopiatamo Ebeno Osiyodilo Tanalo Dapawokalimiya

1 Ebe tetelo Yudiya opo kawonomolo
dilukulinamiya ebe alibolepi dubu ega:walo
nanitabokobi midipi ekaki epetapi, iba:te
me tanalo olowiya Yua:piate Godokono tabo
delawiya.
2 Ebema: Pitate Yelusalema kawo
duliyomolamo da:piya ibi epetapiate ebe kawiya
aniya, mabu iba:te negelanakiya Yua:pi dubate
Yu epono tama itamida pukala uwatea:no
iba:te nanitabokobi midipiago kapiyakobi ako-
olowiala:.
3 Ebema: iba:te Pitatamo negeliya, “A:ma: beda:
mabuma: tama itamida pukala uwatea:pino
motamo gito nodolawete iba:go bae beda:ma:
ka:nenawia? A:ma: aimano kawo pukala
nadikamidaliata!”
4 Ebema: Pitatamo kebe tanalate
ka:pemaimiyale, ebete ebe tanalono wagilame
mabune wagilimite wadenomamo ma kunu
awokalilamiya,
5 “Na Yopa duliyomololo eba nokolinatelo
egela idilo Godago tabo degelitima: naimano

balidite iyama: ebo eda:onami. Ebe tetelo Godokono Unu Duliyomolone inamabu idite piwisigitalo uimo, ebete kaliku kawonomo ubuwomu netewa-netewa uwatelemete natamo ebo puwamidi.

6 Ebe tetelo nale tatalinomolo utite kaliku magumulo da:pola:ni ebe inamabu wadenomamo ulaimo, agowamo wapata:lame dabiole inamabu, ega:walo iyaiya dabiolea: goeogoeo epetapi, ega:walo tepamo wapata:lame inamabu, ega:walo olaola bilibilinomo.

7 Ebene tabote natamo ma kunu pi, ‘Pita, a:ma: maigawete, inamabu idi anakapuma:wete nena!’

8 “Wiyasiya nale negimo, ‘Ao, Kawodawa, na modoboa:. A:ma:le dopamo a Yu epate naoma: talena dalomoama:wiyala, nale makomako kubakuba inamabu kenaonakoa:!’

9 “Ebene tabote walo Unu Duliyomolone na:ka:pi natamo, ‘Me tetelo Godote kebe inamabu wadewadenoma: degena, a:ma:le ebe inamabu kubakubanoma: akogeala:.’

10 Ebene Godote natamo netewa-kapiya teta:mo ebe tanalo osiyodilote, ebe inamabuagono kaliku Unu Duliyomolamo walo gito kelawa:digi.

11 “Ebene ebe tetenomolo Sisaliya duliyomolone natamo dapaliboli, ebe dubu netewa-kapiyate nale dokolinatimo ebe motamo ebo pemaimiya.

12 Ebe tetelo Godokono Uliyanate na niyatunami nale woki bilibilia:no iba:go ka:toma:, ebema: me nanitabokobi midipi sikisi ekaki Yopa

duliyomolone nago Sisaliya duliyomolamo tolamete Koniliyasikono motamo ebo nodoloima:.
13 Ebene adimo idilo Godokono nopodawate Koniliyasitamo dapawokalani, ebete ebe tanalo a ebo anai. Ebe nopodawate ebeno motolo dutini ebetamo negeni, ‘A:ma: Yopa duliyomolamo tabo nanaliba Saimono Pitate ka:pema:.
14 Ebete pete Godokono tabo da:pa:kiyawaomene, ebe gabodo a:ma: ega:walo a:imano moto epo la: bilibilinomate igilo mula: tanalo Godogodone kelaemamota.’

15 “Ebene nale Koniliyasikono tabo olowite tabo kiyawao eba wagilimilo, Godokono Uliyanate ibi unamo ebo iwisigi, dopo tetelo atamo diwisigi eba kunu.
16 Ebe tetelo Kawodawa Ya:sute dopamo da:kiyawai, nale ebeno tabo walo na:kemalagidilimo. Ebeno tabo ma kunula, ‘Yonete la: obonomamo dowaduba:midaoletia, wiyasiya Godote la: ebeno Uliyanamo kowaduba:midaolema:ta.’
17 Nanitabola, Godote ebeno Uliyana Yua:piatamo ma kunu ikalami, dopamo ebete atamo dikaeami eba kunu, ale Kawodawa Ya:su Kelisoko nanitabokobi da:midima: ebe tetelo. Ebema: na potelela:ka:, nale Godoko odiyoboma: dowagelenamo? Nale Godokono elawo iba:godolo duimo Yua:pi obamo ebema: waduba:midaolimo.”
18 Ebe tetelo sosi watowatopiate Pitakono tabo olowite ebeno osiyodilo tanaloma: odiyobo tabo idi kegeliya:, wiyasiya iba:te Godoko eba moiolo negeliya, “Nanitabola, Godote atumu

Yua:piatamo wade tete ikalami, iba:te kuba woki magumune olobila:te Godokono nanitabo igilo kelaema:.”

Ya:sukono Wade Tabote A:ntiyoka Kawo Duliyomolamo Da:piya

19 Me tanalo idila. Yu watowatopiate Stibiniko danakapumiya ebe tetelo ibino dowa tanalote elawonomoma: ediya Ya:suko nanitabokobi midipiatamo, ebema: iba:te Yelusalemane iyaiya alautiya, epetapiate Ponisiya opamo, epetapiate Saipalase opamo, ega:walo epetapiate A:ntiyoka kawo duliyomolamo, iba:te eba kunu alautiya. Ebene iba:te ebe iyaiya opolo eba nilukulionalo, iba:te dopamo Yu epo kapiyatamo Ya:sukono Wade Tabo kiyawao ebo nowagilimiya.

20 Wiyasiya Saipalase opo epo ega:walo Sailiniya opo epo, ibino nanitabokobi midipi epetapiate A:ntiyoka kawo duliyomolamo da:pelamiya, iba:te Kawodawa Ya:sukono tanaloma: Wade Tabo Yua:piatamo atumu ebo pa:kiyawaiya.

21 Ebe tetelo epo bilibilinomate ibino tabo nanitabokobi midite Kawodawa Ya:sutamo ebo olobiliya, mabu Kawodawano elawote iba:godolo nitanami.

22 Ebene Yelusalema kawo duliyomolono sosi watowatopiate ebe tanalo olowite Banabasiko ebo palibiya A:ntiyoka kawo duliyomolamo.

23 Ebete ebamo da:pemaigiya Godokono nilakapo tanalote ibino taneba magumulo woko dosiyodilonami ebe tanalo pumite kawonomamo pekalakaliya, ebema: ebete ibi nanaliya iba:te ibino tepo magumu kodakodailamete

Kawodawa Ya:suko magumulo nanitabonomolo kilukulinama:.

24 Nanitabola, me Banabasiko ebe wade dubunomola, Godokono Uliyanate ebe etabokaimiya ega:walo ebeno nanitabokobi midi tanalote kawonomoma: eda:nami, ebema: Godote ebeno wade woko eba osiyodilolo epo bilibilinomate Kawodawa Ya:sutamo ebo olobiliya.

25 Ebene Banabasite Tasase kawo duliyomolamo gito tiya Soloko ka:nuima:.

26 Ebete ebe numite A:ntiyoka kawo duliyomolamo gito magaiya, ebene ibi netewapiate kapiya ulama magumulo sosi epago daladabutinakiya, iba:te epo epetapi bilibilinomo ebo iyatulamenakiya. Ebe tetelo A:ntiyoka duliyomolo epo epetapiate Ya:suko waloma:tapi ebeno mailamo ka:la:milo Kelisoko modobo epoma: ka:la:mi ebo wagilimiya.

27 Ebene Godokono woki awokalimipi dubu epetapiate Yelusalema kawo duliyomolone A:ntiyokamo gito tolamiya.

28 Ibino taneba magumulo dubu idi A:gabasite maigate Godokono Uliyanano elawamo tabo ma kunu kiyawaiya, “Me opo kawonomolo tete geyageyadopolo nao inamabuate kolopoligoma:na:!” Ebema: ebe tanalote walone nanitabonomolo a:pemaigiya, Loma epono Kawo Elawodubunomo Kolodiyasiko tetelo.

29 Ebene Ya:suko waloma:tapiate ebe tanalo olowite tabo ma kunu iyatiya, ibi bilibilinomagodolo kebako manite modobolo ka:pola:niyale, ebe mani alomote iba:te Yudiya

opolo dilukulinamiya ebe nanitabokobi midipi
ekaki nilakapolo ka:nowalubilima:.
30 Ebema: iba:te eba kunu osiyodiliya, ebe
mani iba:te Banabasiko ega:walo Soloko ibino
kotamo alomote ebo aliboliya Yelusalema sosi
watowatopiatamo.

12

Kawo Elawodubu Elodite Sosi Epatamo Kawokawo Temeteme Dikalamiya

1 Ebe atu tetelo Yelusalema kawo duliyomololo
Kawo Elawodubu Elodite kawokawo temeteme
sosi epatamo ikalame ebo wagilimiya,
2 ma kunu ebete gowelaopi nalibolete, iba:te
Yonekono naniwi Ya:imesiko nelawete idoko mo-
tolo gowelaono gila:mo ebe ebo anakapumiya.
3 Ebema: nanitabokobi midia: Yu epo epetapi-
ate ebeno osiyodilo tanaloma: dekalakalautiya,
Elodite ebe tanalo iyatawate Pitako atumu anaka-
puima: ubi na:kiyatiti, ebene Yu epate ibino Un-
amo Maiga: Palowa Bae Soliyomu* eba osiyodilu-
talo ebete Pitako ebo lawiya.
4 Ebene Pitako idoko motamo eba nalibolo
Elodite ebeno gowelaopi epetapi gito nalomiya
iba:te ebe wadenomamo ka:numinatema:. Ebe
gowelaopiate Pitako eba uminatelo ibino netewa-
netewa tanebalo pola:niya, taneba idilo powa,
taneba idilo powa, iba:te eba kunu pola:niya,

* **12:3:** Buka ka:la:mioledawa, a:ma: me Soliyomuno magumu iyatawama: ubi diyata:emene, modobola a:ma: Ma:t 26.17 buka apuno walubi tabo numiye.

mabu Elodite ubi niyatiya, Aduga:la Soliyomu[†] dolopoligomene ebete Pitako powolukote epono ololo apulo ebeno tanalo anagiyamidamete ebe ebo kanakapuima:.

5 Ebema: Pitate ebe tete eba makopelelo idoko motolo ebo okoliya, wiyasiya sosi epate ebe mabuma: Godotamo kawonomamo towetoweon-amiya.

Idoko Idilo Godote Pitako Idoko Motone Da:powolukoni

6 Elodite Pitako epono ololo apulo anakapuima: degiya, ebe egela pea:no idoko idilo Pitate gow-elaopi dubu netewapino tetelo watani, auli ale ma:midaolemela, ega:walo ebe idokolo gowe-laopi epetapi dubu netewate idoko moto gigiyulo nelamota:niya.

7 Ebene ebe tetelo Kawodawa Godokono nopodawate pawokaladiganate eba utinalo alote idoko moto gu ebo pukuimini. Ebete Pitako bala apune ologilo eba amutiyanalo nanani, “Pita, samamo nemaiga!” ebene ebete ebe tabo eba genalo Pitakono kotono auli alete a:ka:tuwa: ebo palamila:olemeni.

8 Ebene Godokono nopodawate ebetamo negeni, “A:imano apeno inamabu pupuliawete agowa inamabu na:ka:pupuliya.” Pitate ebe tanalo osiyodilonate nopodawate ebe walo nakanani, “A:ma: a:imano lubudino kaliku pula:wete na nowaloma:ena:.”

[†] **12:4:** Buka ka:la:mioledawa, a:ma: me Yu epono Soliyomu idino magumu iyatawama: ubi diyata:emene, modobola a:ma: Ma:t 26.2 buka apuno walubi tabo numiye.

9 Ebene Pitate ebe eba waloma:tanalo
Godokono nopodawate ebetamo dosiyodiloni
ebe tanalo ebete iyolo numinamu geni.
10 Iba:te eba kunu eba tonalo atila:dawa idi
nodolinate, idi ka:nodolinate, eba kunu iba:te
idoko motono auli gigiyamo ebo nemaiminiya.
Ebe tetelo kawokawo gigiyate a:ka:tuwa: alag-
ilionate iba:te duliyomolo teta:mo gito nemai-
miniya, ebene iba:te duliyomolo magumuno
gabo idido kela:mo tonate Godokono nopodawate
Pitagodone gito nalatidini.
11 Ebe tetelo Pitate wade woki lawenate negeni,
"Nanitabola, na ka:lo iyatawamo Kawodawa
Godote ebeno nopodawa apalibo, iyo, ebete
na Elodikono elawo magumune a:powolukone,
ega:walo nanitabokobi midia: Yu epo epetapino
kuba ubi tanalo magumune ebete naimano igilo
a:mula:name."
12 Ebema: ebete me tanalo diyatawani ebete
Yone Makakono menoko Ma:likono motamo
gito toni, mabu nanitabokobi midipi bilibilino-
mate ebamo iyalo aladabutiniya iba:te Godotamo
towetowe tabo Pitako mabuma: kegelanama:.
13 Ebene Pitate gigiyu eba nanakaminalo,
woko buwele idi ebeno mailo Laudate gigiyu
a:iyamidama: eba penalo,
14 ebete Pitakono tabo madodo polowinate
gigiyu a:iyamida:no kalakalago puliganate, Pitate
gigiyu niyakabolo da:putini ebe tanalo ebete epo
ebo nanaleni.
15 Iba:te ebetamo nowaminiya, "Ao, a:ma:
nedaedalenata!" Wiyasiya ebete ebeno tabo
nanitabonomoma: walo da:kegeni, iba:te woki

iyakobi midilinate negelaniya, “Diyala, Pitate iyalo aːete Godokono nopodawate ebeno ololamo daːpele.”

16 Ibaːte ebe tabo eba gelanalo wiyasiya Pitate gigiyu anakami katepaniaː, ebemaː ibaːte pela-menate gigiyu daːpaːiyamidaniya Pitako uminate kawonomamo anoanoniya.

17 Ebe tetelo Pitate ebeno kotamo epono kalakala diyamo eba odiyobolenalo, Kawodawa Godote ebe idoko motone keba kunu kaːpowolukonile ebe tanalo ebete ibi ebo analeni. Ebene ebete ibaːtamo negeni, “Me tanalo Yaːimesiko egaːwalo aimano nanitabokobi midipi epetapi nananaliyalaː.” Ebe tetelo Pitate ibi miyapanate diya gabodo moto idaːmo gito toni gabamaniate ebe walo lawekapomaː.

18 Duiya idilo egelate daːpowaloiya ebe tetelo idoko moto atilaːpi dubate Pitako idoko motone keba kunu kaːnemaiganile, ibaːte ebe mabumaː kawonomamo eba anoanoutalo woki bilibili-nomomaː edaːutiya.

19 Ebene Kawo Elawodubu Elodite ebe tanalo dolowiya tabo ebo iyatiya Pitako kowadimaː, wiyasiya ibaːte ebe nipo wadiya. Ebe tetelo Elodite ibi Pitakono tanalomaː kawonomamo dalatedaːliya, wiyasiya ibaːte nanitabo tanalo awokalimaː kaːmodobutiyaː, ebemaː ebete ebeno gowelaopi epetapi analiya ibaːte ebe idoko moto atilaːpi gito kanakapulaemaː.

Godote Kawo Elawodubu Eloditamo Kuba Wiya Dikamiya

Ebe tanalo dolopoligiya walogabo apune Kawo Elawodubu Elodite Yudiya opone Sisaliya kawo

duliyomolamo gito tiya tete geyageyadopolo ebolo ka:nokolinama:.
20 Ebene tete idilo ebete Taya ega:walo Saidono kawokawo duliyomolo netewatamo kawonomamo da:dowiya, ebe mabuma: ebe epate woki bilibilinomoma: eda:iya mabu ibi bilibilinomate Elodikono opolo bae uwatenakiya. Ebe tetelo iba:te Sisaliya kawo duliyomolamo pelamete Kawo Elawodubuno moto umidawa Balastasiko dopamo napaniya ebete ibi mabuma: Elodiko gelebadikobi ka:midima:.

21 Ebema: Elodite iba:go tabo ka:kiyawaoma: kebe tete kiyatiyale, ebe tete da:piya ebete ebeno kawo elawodubuno inamabu pupulite tabo anagiyamida bailo eba okolitalo iba:tamo tabo ebo kiyawaiya.
22 Ebema: iba:te Elodikono tabo dolowiya, ebe eba moiolo kawonomamo gelalo nowaimiya, “Atamo da:kiyawauta ebe opo lumagia:, ebe aimano Godotela!”
23 Ebene Elodite ebe tabo kalakalago lawete wiyasiya nani Godo kadipatiya:. Ebe mabuma: Kawodawa Godokono nopodawate ebe tetenomolo ebe anagalimite, ebene ukate ebeno apa:mo opila:ote ebeno tepo magumuno inamabu naome eba wagilimilo gito a:iya.

24 Ebe tetelo Godokono tabote ebe opo kawonomamo eba petolo kawonomoma: ebo ediya.
25 Ega:walo ebe atu tetelo Banabasiko ega:walo Soloko iba:te Yelusalemalo woko osiyodiloma: da:tiya, ebe woko nopoliyate iba:te A:ntiyoka kawo duliyomolamo walo eba kolowamilo Yone Makako ebo magaiya.

13

A:ntiyoka Sosi Watowatopiate Banabasiko Soloko Oli Wokamo Daliboliya

1 Ebe tetelo A:ntiyoka kawo duliyomolono sosi magumulo Godokono woki awokalimipi dubu epetapi ega:walo iyatulamepi dubu epetapi bilibilidopo iba:te ebolo nilukulinamiya. Ebe dubuno mailo Banabasiko, ega:walo Simiyonoko ebeno mailo idi Kilikilidawala, ega:walo Lusiyasiko ebe Sailiniya duliyomolodawala, ega:walo Manayaneko, ebe gudu da:peso tetelo Kawo Elawodubu Elodikono menokote dabinami, ega:walo Soloko.
2 Ebene egela idilo iba:te Kawodawa Godoko eba amamatitalo ebete ibino tolame gabo wade-nomamo kiyatulaema: bae naoa:no pola:niya. Ebe tetelo Godokono Uliyanate ibi nanaliya, "La: Banabasiko Soloko ibi netewapi naimano tanaloma: iyabaiamo nalomala:. Ibi nale iyalo eka:la:miyamo iba:te naimano woko idi kosiyo-dilonama:."
3 Ebene iba:te bae naoa:no eba pola:nalo, ibi netewapi mabuma: Godotamo towetowe tabo gelate, koto iba:tamo watiolelamete oli wokamo ebo aliboliya.

Banabasiko Soloko Iba:te Saipalase Opolo Ya:sukono Wade Tabo Da:kiyawaiya

4 Ebe tetelo Godokono Uliyanate Banabasiko Soloko danaliboliya, iba:te Selusiya duliyomo-lamo nemaimite ebolo kawo palai pe lawete kewa: kolomo apuamo gito na:iwiya Saipalase opamo.

5 Ebene ebe opono Salamasi duliyomolamo
nemaimite iba:te Yu epono iyaiya balidi ibilamole
motolo Godokono tabo kiyawaoago ebo nowap-
atiya. Ebe tetelo Yone Makate woko magumulo
ibi nowalubilinatiya.

6-8 Ebene iba:te Saipalase opodo eba petonatolo
ebe opono duliyomolo ida:mo ebo nemaimiya,
ebe duliyomolono mailo Peposala. Ebolo iba:te
giwali dubu idi numiya, ebeno mailo Ba-Ya:sutela
ega:walo ebeno mailo idi Guliki tabamo Elim-
asitela. Me dubu ebe Yu dubula, wiyasiya
ebete epo eba iyatulamenalo a:da: tabo Godokono
mailamo kiyawaonaki. Ebe tetelo Saipalase
opono Kapela Kawo Elawodubu ebeno mailo
Segiyasi Polasitela, ebete wade mulo wokiago-
dawama: eda:nami, ebene ebete Banabasiko
ega:walo Soloko ebetamo ka:la:miya iba:godone
Godokono tabo kolowima:. Wiyasiya ebeno na-
mutudawa Ba-Ya:suko ubia:nola, ebema: ebete
Soloko ega:walo Banabasiko eba odiyobolelo
Kapela Kawo Elawodubu naniya ibino tabo
nanitabokobi akomida:la:.
9 Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma:
niyatawa Solokono mailo idi Polotela, ebema:
Godokono Uliyanano elawote ebe eba
tabokaimilo, ebete ebe giwali dubu balidi
kodakodamo eba umilo kawiya ma kunu aniya,
10 “A:ma: Saitanakono gudulata, ega:walo a:ma:
Godokono tuputupu tanalo odiyobodawama:
eda:nata! Iyo, a:ma:godolo iyaiya elemasigi
tanalo tabokanomola! Keleka: mabu
a:ma:le Kawodawa Godokono tuputupu gabo
dekalawikalawima:wenaka?

11 Ebema: ka:lo Godokono kotote a:ma:
danagalimitamene a:imano balidite idokoma:
keda:oema:ta, iyo, tete geyageyadopolo a:ma:
egelano alo a:kuma:wenakomene.”

Ebe tetenomolo idoko tanalote ebeno ape
da:pa:muliya Elimasite ebeno kotamo eba olo-
giatepalelo walubidawa wadiya ebe gabo kiyatu-
ima:.
12 Ebema: kebe tanalote kemaigiyale, Kapela
Kawo Elawodubu Segiyasi Polasite ebe tanalo
umite Godoko nanitabokobi ebo midiya, ega:walo
ebete Kawodawa Godokono iyatumi tanaloma:
kawonomamo anoanuti.

Polote Pisidiya Opono A:ntiyoka Duliyomololo Ya:sukono Wade Tabo Da:kiyawaiya

13 Ebene Polote ebeno namutupiago ebe Pe-
posa duliyomololo kawo palai pe lawete kewa:
kolomo na:iwalete Pa:mapiliya opono Pega duliy-
omolamo gito tolamiya. Ebolo Yone Makate ibi
miyapate Yelusalema kawo duliyomolamo walo
gito ka:tiya.
14 Wiyasiya Poloiate Pega duliyomolone to-
lamete Pisidiya opono A:ntiyoka duliyomolamo
gito nemaimiya, ebene iba:te Yu epono wokoa:
talena egelalo ibino balidi ibilamole motamo
nodolote epo epetapiago gito nilukuliya.
15 Ebene Mosesete Godokono Totomu Tabo
ebeno Bukamo dakuloliya ega:walo Godokono
Woki Awokalimipiate dakuloliya, ebe netewa
tanalo moto umipiate epatamo ebo ka:la:mioliya.
Ebe tetelo iba:te Poloko ega:walo Banabasiko
iba:tamo tabo ma kunu nalibiya, “Naniala:,

la:godolo a kodakodaiaema: tabo ditanamene, modobola atamo negeliyala:.”

16 Ebema: Polote maigate ebeno koto unamo adipatelo negiya, “Isalaela epala:, ega:walo la: Yua:pi epetapi piyate nani Godo damamata:wenama, la: naimano tabo nolowiala:.

17 A Isalaela epono ewoniate Isipiti opolo kapela epoma: eba eda:onalo, aimano Godote ibi uwatelo taneba kawonomoma: ebo midiliya, ebene ebete ebeno kawo elawamo Isipiti opone ibi ebo wagailiya.

18 Ebene iba:te 40 ulamamo bulu opolo eba wapata:lamenalo Godotamo temeteme nikamenamiya, wiyasiya ebe tete geyageyanomolo ebete ibi wadenomamo buiyalatelenami,

19 ega:walo ebete Ka:inane opolo iyaiya epono sebeni taneba alukolete ibino opo Isalaela epatamo gito ikalamiya.

20 Nanitabola, Godote ebe Isalaela epono ewoni Isipiti opone dowagailiya ebe tetene wagilimite, iba:te Ka:inane opo da:pelawiya ebe teta:mo pemaiga, ebe tetelo 450 ulama a:petoiya.

“Ebene Godote ibi kowalubilima: tabo anagilamepi dubu epetapi iba:tamo ikalamiya, me tanalote ebe tetene wagilimite Godokono woki awokalimidawa Sa:miyoloko teta:mo pemaigiya.

21 Ebe tetelo iba:te Sa:miyoloko naniya ibi magumulo kawo elawodubu kadipatema:, ebema: Godote Beniyaminakono gu magumulo Kisikono gudu Soloko iba:tamo ikalamiya, ebete 40 ulamalo ibino watodawama: keda:nama:.

22 Wiyasiya Godote Soloko iyabaiamo eba iyatilo Da:ibidiko ebo adipatiya ebete ibino Kawo

Elawodubu idima: keda:ma:. Ebe tetelo Godote Da:ibidikono tanaloma: tabo ma kunu kiyawaiya, ‘Nale Yesikono gudu Da:ibidiko uimo, ebeno tepo magumu wadenonomola, na keba kunula:ka: eba kunula, iyo, ebete naimano ubi tanalo bilibilinomamo a:tuduwatanako.’

23 “Ebene Godote kebe tabo dopamo nanitabonomolo kegiyale, ebe tabono tanalote a tetelo ma kunu pemaigiya, ebete Da:ibidikono walone gudu idi Ya:suko adipatiya, ebete Isalaela epono Igilo Mula:lelamedawama: keda:ma:.

24 Ebene Ya:sute ebeno woko wagilimia:no, dopamo Yonete Isalaela epo bilibilinomatamo Godokono tabo ma kunu pa:kiyawaiya, iba:te ibino kubane olobila:ote ebene ebete ibi obamo kowaduba:midaolema:.

25 Ega:walo Yonekono woko opoliya tete detataliya, ebete ibi nanaliya, ‘La:le na poma: kegelawenakoma? Na Kelisotea:, ebete naimano walogabo apune ba:pena, iyo, na wadenoa: nale ebeno agowa ukulaolema:.’

26 “Ebema: naimano ekakiala:, la: piyate A:ibalayamakono walone gudima: deda:wenama ega:walo la: Yua:pi epetapi piyate nani Godo damamata:wenama, Godote ebeno igilo mula: tabo a bilibilinomatamo apalibiya.

27 Wiyasiya Yelusalema duliyomolo epo ega:walo ibino watowatopi iba:te Godokono woki awokalimipiate ebeno Bukamo dopamo dakuloliya, ebe tabono iyaiya tanalo iba:te wokoa: talena egela bilibilinomolo eka:la:miolenaka, wiyasiya numa:la:, iba:te ebe iyaiya tabono nanitabo magumu wadenomamo

kelawenakoa:. Ebe mabuma: iba:te Ya:suko ubia:noma: eba eda:olo ebe anakapuima: tabo ebo iyatiya, wiyasiya iba:te kiyatawaiya: ebe osiyodilo tanalodo Godokono tabote nanitaboma: keda:mene.

28 Ebe tetelo iba:te Ya:suko a:eamo kaliboma: ubi diyatiya ebeno kuba nipo wadimiya, wiyasiya iba:te olodiyoboa:no Paeleteko walo nakapaniya ebete ebe kanakapuima:.

29 Ebene Godote Ya:sukono tanaloma: kebe tabo apuapu ebeno Bukamo dopamo dakuloliya, iba:te ebe tanalo epetapi bilibilinomo ebetamo osiyodiloliya, ebene ebete da:iya iba:te ebe kewa olotolowane owolukote nokola bobo magumamo gito iyatiya.

30 Wiyasiya Godote a:ene ebe walo akadipatiya,

31 ebema: piyate Ya:suago Ga:lili opone Yelusalemamo da:tolamiya, ebete egela bilibilinomo epetapilo iyaiya tetelo iba:tamo pawokalanaki, iyo, iba:te ibino balida:mo Ya:sute a:ene igilamo maiga tanalo duminakiya, ka:lo iba:te Yu epatamo ebeno tanalo ebema: awokalimina.

32 “Ale la:tamo degelitama:, me tabo ebe Godokono Wade Tabola. Numa:la:, ebete aimano ewoniatamo kebe tabo nanitabonomolo kegiyale,

33 ebe tabono tanalote a tetelo ma kunu pemaigiya, ebete Ya:suko a:ene adipatiya. Iyo, ebete Sam Oale Buka sapta 2 tetelo Ya:sukono tanaloma: ma kunu giya,

‘A:ma: naimano Gudunomolata,
ka:lo na a:imano Nabiwima: eda:mo.’ ”

34 Ebene Polote ebeno tabo moga:melo walo
na:kegiya, “Iyo, nanitabola, Godote Ya:suko a:ene
adipatiya, ebema: ebeno apete kabalema: bobo
magumamo walo a:ka:toamene. Ebema: Godote
ebeno Bukalo tabo idi ma kunu kegiya,

‘Naimano gudu, nale Da:ibiditamo ikameoma:
nanitabonomolo degiyamo,
ebe talena ega:walo nanitabo tanalo bilibilinomo
a:ma:tamo kikameomamota,
uwomua: tetelo a:ma: kowalubitanama:.’

35 Ega:walo Godokono Bukate tete idilo
na:kegena,

‘Godo, a:ima:no elawo awokalimi magumudo
abale tanalote bobo magumamo
a:ka:pemene
a:imano Wade-talena Wokodawa
ka:kubaima:.’ ”

36 Ebene Polote me tabono magumu
awokalimilo walo na:kegiya, “Numa:la:, me
tabote Da:ibidikono tanaloma: kegena:. Da:ibidite
me opolo eba okolinalo ebete Godokono
wokodawama: eda:nami, wiyasiya ebete
da:iya iba:te ebeno ape ebeno ewonino bobo
niyakabamo niyatite ebo abaliya.
37 Wiyasiya numa:la:, Godote kebe dawa a:ene
dadipatiya, me lumagi Ya:sute bobo magumulo
kabaliya:.
38-39 “Ebema: naimano ekakiala:, ale kebe
tabo la:tamo ka:kiyawautama: la: wadenomamo
niyatawala:, Ya:suko modobola la:imano kuba

egebolelametate la: ebeno tuputupupima: ka:midilitama:. Iyo, Godote Mosesedo atamo dikaeamiya ebe Totomu Tabote epono kuba osiyodilole tanalono ale palamililaema: modoboa:, wiyasiya piyate Ya:suko nanitabokobi da:midima:na: Godote kuba tanalono elawo magumune ibi kowagailimene.

40 Ebema: la: nanisiwale! La:le ebe nanitabokobi midia:no, Godokono woki awokalimipiate dopamo da:kiyawaiya ebe kuba wiyate la:tamo ka:pemaigamene! Iyo, Godokono tabote ibido ma kunu awokaliya,

41 'Naimano iyaiya taboma:
na demalogona:wenama,
la: wadenomamo nolowiala:!
Numa:la:, la:imano ilukulina tetelo
nale kawo tanalo idi kosiyodilomamo,
wiyasiya epetapiate me tanalono magumu
la:tamo dawokalima:na:,
la: nanitabokobi a:ka:mida:ema,
ebe mabuma: la: naimano osiyodilo tanalo uma:wete
eba anoanolo la: gito ka:elaomamota!' "

42 Ebene tabo kiyawao dolopoligiya, Poloko Banabasiko iba:te Yu epono balidi ibilamole motone eba piwitilo, epate ibi nanaliya wokoa: talena egela idilo ebe atu iyaiya tanalo ibi walo ka:ka:piyatulaema:.

43 Ebene ibi bilibilinomate ebe aladabuti baine da:tolamiya, Yu epo ega:walo Yua:pi epetapi piyate nani Godo damamatenamiya iba:te Poloko

Banabasiko eba waloma:talenatolo, ibi netewapiate wadewade tabo epetapiamo ibi ebo walubilinatiya iba:te Godokono nilakapo magumulo kodakodalo kilukulinama:.

Iba:te Wokoa: Talena Egela Idilo Godokono Tabo Walo Da:ka:kiyawaiya

44 Ebene wokoa: talena egela idilo duliyomolo epo bilibilinomate pelamoliya Godokono tabo olowioma:.
45 Ebe tetelo Yu epo epetapiate tabo olowiopino iyawa tanalo dumiya, ebema: iba:te kawonomamo eba dowaolo Polote da:kiyawaiya ebe tabo kubama: gelalo ebe ebo malogiya.
46 Ebene Poloko Banabasiko iba:te tolea:no ibino tabo eba wiyalo negeliya, “Godoko ubila ebeno tabote la: Yu epatamo dopamo awokalama:, wiyasiya la: ubia:noma: eda:omata. Ebema: la: wadewadenoa: la:le Godogodone uwomua: igilo laema:, mabu la: a:ka:tuwa: la:tamo gigiyu emopimata! Ebe mabuma: ale la: eba miyapalo a wiyasiya Yua:piatamo ka:tomalema:.
47 Mabu Kawodawa Godote a eba paliboelo ebeno Buka apuno tabo ida:mo a ma kunu totomuateiya,

‘Nale a:ma: eka:miyamata,
a:ma:le iyaiya opo epo bilibilinomatamo
aloma: ka:neda:wenama:,
ebema: a:ma:le me opo kawonomamo toawete,
epono igilo mula:lelame tanalo
iba:tamo katama:ta.’ ”

48 Ebene tabo olowiopi magumulo Yua: epate
eba kalakalautalo Godokono tabo wadenoma:
gelate ebe ebo moiutiya, ega:walo ibi magumulo
Godote dopamo uwomua: igilamo deka:la:miya,
ibi bilibilinomate ebeno tabo nanitabokobi ebo
midiya.

Yu Watowatopiate Ibi Pisidiya Opone Elawamo Danaliboliya

49 Ebe tetelo Kawodawa Godokono tabote Pi-
sidiya opo kawonomamo ebo tiya,
50 wiyasiya A:ntiyoka duliyomololo Yua:piate
Godoko damamatenamiya, ibi magumulo ka-
wokawo kamiyale epetapi ega:walo duliyomolo
watowatopi dubu, Yu epate ibino woki kubail-
amelelamete elawo ebo ikalamiya iba:te Poloko
Banabasiko iba:tamo ka:dowaoma:. Ebema: ebe
watowatopiate ibi netewapiatamo temeteme eba
ikalamelo ibino opone elawamo ebo naliboliya.
51 Ebene duliyomolo watowatopiate ibi eba
ulamitalo, Poloko Banabasiko iba:te ibino
agowano tuwae moda:midatepaolete ibi gito
miyapiya, iba:te kiyatawaoma: Godokono
tete na:pe ebete ibino kuba wiya iba:tamo
ka:pikalaema:. Ebene Poloko Banabasiko iba:te
Aikoniyama duliyomolamo gito tiya,
52 wiyasiya iba:te A:ntiyoka duliyomololo
da:miyapiya, ebe Ya:suko waloma:tapi Godokono
Uliyanate ibino tepo magumu kawo kalakala
tanalamo ebo tabokailamelelamiya.

14

Poloko Banabasiko Iba:te Aikoniyama Duliyomololo Ya:sukono Tanalo Dawokalimiya

1 Ebene Aikoniyama duliyomololo Poloko
Banabasiko iba:tamo atu tanalote ka:pemaigiya.
Iba:te Yu epono balidi ibilamole motolo
Godokono tabo wadenomamo eba kiyawautalo,
Yu epo ega:walo Yua:pi bilibilinomo atumu iba:te
Ya:suko nanitabokobi ebo midiya.
2 Wiyasiya Yu epo epetapiate nanitabokobi
ka:midiya:, ebema: iba:te Yua:pino woki eba
kubailamelelamelo elawo ebo ikalamiya iba:te
nanitabokobi midipi ekakiatamo ka:dowaoma:.
3 Wiyasiya Poloko Banabasiko iba:te ebe
Aikoniyama duliyomololo tete geyageyadopolo
eba okoliolo Kawodawa Ya:sukono nilakapo
kimalagidilo tanaloma: tolea:no gelanakiya,
ebene Kawodawate ibino tabo elawokobi eba
midilo iba:tamo elawo ebo ikalamenaki iba:te
iyaiya anoano tanalo kosiyodilolema:.
4 Ebema: ebe duliyomolo epo magumulo
anagiyamida tanalote maigiya, epetapiate Yu
epatamo utitatiya ega:walo epetapiate Ya:sukono
alibolepi dubatamo utitatiya.
5 Ebe tetelo Yu epo ega:walo Yua:pi epetapiate
ebe duliyomolono watowatopiago tabo iyatiya
alibolepi dubatamo kawokawo temeteme eba
ikalamelo nokolamo mapelamete ebo kanakapu-
laema:.
6 Ebema: Poloko Banabasiko iba:te me tanalo
iyatawate Laikoniya opono Lista duliyomolo
ega:walo Debi duliyomolamo dalautiya,
7 iba:te ebe duliyomolono opodo eba tolo
Ya:sukono Wade Tabo ebo kiyawaonatiya.

Polote Lista Duliyomololo Agowa Tatai Dubu Wadekobi Da:midiya

8 Lista duliyomololo agowa tatai dubu idi
okolinami, ebete menokono tepone ma kunu
awokaliya, ebe pata: iyatawa:.
9 Tete idilo Polote Godokono tabo da:kiyawauti
ebe dubute nolowiti, ebene Polote ebe balidi
kodakodamo eba umilo ebo iyatawiya ebeno
nanitabokobi midi tanalono elawo modobola
Godote ebeno agowa wadekobi ka:midilima:.
10 Ebema: Polote ebetamo kawonomamo
negiya, “A:ma: maigawete, nuta:!” Ebe
tetenomolo ebe dubute unamo pategate pata:
ebo wagilimiya.
11 Ebe tetelo Polote kebe tanalo kosiyodiliyale
epo bilibilinomate ebe tanalo umite ibino
Laikoniya opono tabamo gelatepaolo negeliya,
“Aimano ida:da:li netewano uliyanate dubuno
ololamo aimano opamo nanitabonomolo
a:pemaima:!”
12 Ebene iba:te Banabasitamo ibino ida:da:lino
Susa mailo ikamete ega:walo Polotamo ida:da:li
idino Emisi mailo akoikamiya, mabu ibi nete-
wapi magumulo Poloko ebe tabo kiyawao ela-
wodawanomola.
13 Ebe Lista duliyomolo niyakabolo ibino
ida:da:li Susako Amamateno Motote na:enami,
ebene Susatamo kalimagono ikameodawate
ebe motone pete kau-goeogoeo ega:walo
kaiyakaiya inamabu duliyomolono kala ga:dimi
gigiyamo ebo wadaiya Poloko Banabasiko
iba:tamo ka:pikalaema:. Ebe ubila kau-goeogoeo
anakapulamete kalima ibi netewapiatamo eba
ikalamelo ibi ebo kamamalatelema:.
14 Wiyasiya Banabasiko Poloko iba:te ebe
tanalo dumiya tepo mibomibo kawonomo iy-

atawaote, ebene iba:te epono taneba magumamo puila:ote ibino tepo mibomibo kawokalima: ibi a:ka:tuwa: ibino pupuliono inamabu anagilamolete gelatepaolo negeliya,

15 “Namutupiala:, la: me tanalo beda:ma: kosiyodilawitama? A opo epola, a la: keba kunula:ka: eba kunula, ebema: a akoamamatea:la:! Ale Igilo Godokono Wade Tabo adaima: la:tamo, ma kunu la:le makomako ida:da:li amamalatele magumune ebetamo kolobila:ema:. Numa:la:, ebe Unu Duliyomolo ega:walo me opo ega:walo iyaiya kewa: kolomo ega:walo inamabu bilibilinomo Osiyodiloledawala.

16 Dopamo tetelo epate ibino kateneno ubi gabodo dowapata:lamenamiya Godote ibi kodiyobolenakia:.

17 Wiyasiya numa:la:, tete bilibilinomo epetapilo ebete ebeno nanitabo tanalo me opo epatamo ma kunu awokaliminako, ebete tobolo unune ulama eba palibolo la:imano pali inamabuate ibino wadewade tetelo apepeonaka, ega:walo ebete la:tamo modobo bae eba ikalamelo la:imano tepo magumuno kalakalate etabokaonako. Ebema: namutupiala:, modobola la: me nani Godo kapiya namamata:la:, aa:!”

18 Ebe tetelo Poloko Banabasiko iba:te me elawo tabamo epo odiyoboliya, wiyasiya iba:godolo ibi netewapi amamalatele ubi kolopoligolamiya:.

Lista Duliyomolo Epate Poloko Nokolamo Demapemiya

19 Ebene Yu epo epetapiate Pisidiya opono A:ntiyoka duliyomolo ega:walo Aikoniyama duliyomolone da:pelamiya, iba:te Lista

duliyomolo epono woki kubailamelelamete elawo iba:tamo ebo ikalamiya Polotamo ka:dowaoma:. Ebema: iba:te Poloko nokolamo mapemete ebeno ape duliyomolone anamiyatate a:emu gelate gito natepapiya.

20 Wiyasiya nanitabokobi midipiate walone pelamete ebe niyakabolo ibino pupamo eba pilukulilo, Polote maigate atu duliyomolo magumamo ka:nopegate, ebene egela idilo ebete Banabasiago Debi duliyomolamo gito tiya.

Poloko Banabasiko Iba:te Siliya Opono A:ntiyoka Kawo Duliyomolamo Da:kolowamiya

21 Poloko Banabasiko iba:te Debi duliyomololo eba nokoliolo, Ya:sukono Wade Tabo da:kiyawaonakiya epo bilibilinomate ebe tabo nanitabolo lawete Ya:suko waloma:tapima: ebo eda:iya. Ebene ibi netewapiate Debi duliyomolamo kebe gabodo ka:pemaimiye ebe atu gabodo kolowamiya. Iba:te ma kunu Lista duliyomolo ega:walo Aikoniyama duliyomolo ega:walo Pisidiya opono A:ntiyoka duliyomolamo da:ka:nemaimiya,

22 iba:te ebe iyaiya duliyomololo nanitabokobi midipi eba nowalubililo na:totomulatelenatiya iba:te nanitabokobi midi magumulo kodakodalo kelamota:onama:. Ebe tetelo iba:te nanitabokobi midipiatamo tabo ma kunu kiyawaonatiya, “Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ale ebe Duliyomolamo ka:nopila:oma: a dopamo kawokawo temeteme magumudo ka:tolaemalema:.”

23 Ega:walo iba:te ebe iyaiya duliyomololo nanitabokobi midipi magumulo dubu

epetapi uwatiya ibaːte sosino watowatopimaː keda:onamaː. Ebene ibi netewapiate ibino towetowe tabo gela magumulo elawo kelaemaː, ibaːte bae naoa:no eba okoliutalo Kawodawa Ya:suko ebo toweomiya, ebete ebe sosi epo bilibilinomo wadenomamo ka:buiyalatelenamaː, mabu nanitabola, ebe epate ibino nanitabokobi midi tanalo ebetamo iyatinomo iyatiya.

24 Ebene Poloko Banabasiko ibaːte Pisidiya opodo tote Paːmapiliya opamo gito nemaimiya, ebe opo unuunu damelalo ditana ebe opola.

25 Ebene ibaːte ebe opono Pega duliyomololo Godokono tabo na:kiyawaote, ebe duliyomolo atepate kewaː kolomono Ataliya duliyomolamo gito nodoliya.

26 Ebolo ibaːte kawo palai pe lawete kewaː kolomo na:iwate Siliya opono A:ntiyoka kawo duliyomolamo walo gito ka:nemaimiya. Me ebe duliyomolola, nanitabokobi midipiate ibi dopamo Godokono wokamo eba alibolelo ebe daːtoweomiya, ebete ibi ebeno nilakapo tanalamo wadenomamo kowalubilinatemaː. Ebemaː Poloko ega:walo Banabasiko ibaːte ebe woko uwomuamo da:nemaimiya A:ntiyokamo walo gito kolowamiya,

27 ebene ibaːte sosi epo bilibilinomo kapiya baiamo ka:laːmite ibi nanaliya, Godote ibi magumudo kebe tanalo kosiyodilolenakile ega:walo ebete gabo keba kunu ka:iyamidiyale Yuaːpiate ebeno tabo nanitabokobi ka:midimaː.

28 Nanitabola, Poloko Banabasiko ibaːte tete geyageyalo A:ntiyoka duliyomolono nanitabokobi midipiago ebo okoliya.

15

Yelusalema Sosi Watowatopiate Yua:pino Tanaloma: Degeliya

1 Ebene dubu epetapiate Yudiya opone
A:ntiyoka kawo duliyomolamo pelamete
nanitabokobi midipi ekaki eba piyatulamelo
na:pegeliya, “Mosesete a Yu epate kosiyodiloma:
diyatuamenaki, la: Yua:pi dubate ebe tama
itamida pukala lawea:no Godote la:imano igilo
a:ka:mula:lelametamene.”
2 Poloko Banabasiko iba:te ebe tabo dolowiya
ebe dubago tabo eba gelalo kawonomamo ebo
apaminateuiya. Ebema: A:ntiyoka sosi epate
Poloko Banabasiko ega:walo dubu epetapi
uwatiya, iba:te Yelusalema kawo duliyomolamo
tolamete Ya:sukono alibolepi dubu epetapi
ega:walo sosi watowatopi epetapiago me tanalo
wadenomamo ka:negelama:.

3 Ebene A:ntiyoka sosi epate ibi danaliboliya,
gabo tetelo iba:te Ponisiya ega:walo Samaliya
opodo eba tolamelo, Yua:piate kuba osiyodilole
magumune Godotamo dolobiliya ebe tanalo
iba:te nanitabokobi midipi ekaki ebo
kiyawaolamenatiya. Nanitabola, piyate ebe
tabo dolowiya iba:te kawonomamo ebema:
kalakalaiya.
4 Ebene Poloiate Yelusalema duliyomolamo
da:nemaimiya, ebe tetelo Ya:sukono alibolepi
dubu ega:walo sosi watowatopi epetapi ega:walo
nanitabokobi midipi epetapi, ibi bilibilinomate
ibi kalakalago uwatiya, ebene Godote ibido

Yua:pi magumulo dosiyodilolenaki iba:te ebe tanalo bilibilinomo ebo na:kiyawaolamiya.

5 Ebe tetelo wiyasiya nanitabokobi midipi epetapi, ibi Pa:lisi tanebapila, iba:te maimiote elawo tabo ma kunu geliya, “Modobola ebe Yua:pi dubate a Yu epono tama itamida pukala nelaema:na:, ega:walo la: ibi nananaliyala: iba:te Mosesekono Totomu Tabo epetapiamo atumu wadenomamo ka:tudila:onakoma:.”

6 Ebene ebe tabono tanaloma: kegelama: ali-bolepi dubu ega:walo sosi watowatopi epetapi iba:te a:ka:tuwa: ebo aladabutiya.

7 Iba:te tabo tete geyageyalo degelitiya Pitate ib-ino taneba magumulo maigate negiya, “Naimano ekakiala:, la: iyatawalata Godote la: magumune na elaweni, Yua:piate naimano tabone ebeno Wade Tabo olowite nanitabokobi ka:midima:.

8 Nanitabola, Godote epo bilibilinomono iyaiya tepo magumu iyatawanomola. Ebema: Yua:piate ebeno tabo nagodone delawiya, ebete ebe tanaloma: eba kalakalalo ebeno kalakala kawokalima: Wade-talena Uliyana iba:tamo ebo ikalami, dopamo a Yu epatamo dikaeamiya eba kunu.

9 Numa:la:, me osiyodilo tanalodo ebete me tanalo ebe awokalimi, ibi ega:walo a Yu epo, a iyaiyama: keda:ona:, mabu nanitabola, ebete a bilibilinomo aimano nanitabokobi midi tanalodo aimano tepo magumuno kuba ukulaoleami.

10 Ebema: la: Godotamo temeteme kikama:ema: ubi beda:ma: kiyata:wenama? A ega:walo aimano ewoni, ale Mosesekono Totomu magumulo dilukulinaima:, a ka:modobonamia: mabu ebe Totomu mibomibo inamabu waguata

keba kunula:ka: atamo eba kunu eda:iya. Ebema: la:imano woki keba kunula:ka:, me tetelo ale Yua:piatamo atu mibomibo Totomu ba:kikalaema:? Ao, modoboa:!

11 Olowiopiala:, kalakala kawonomola, a me kawo tanalo nanitabokobi na:midinama:, a ega:walo Yua:pi, a bilibilinomate Kawodawa Ya:su Kelisokono nilakapo kapiyado igilo mula: tanalo nelawenama:, tama itamida pukala lawe tanalodoa:."

12 Ebe tetelo sosi watowatopi bilibilinomate tabo idi kegeliya:, wiyasiya Poloko Banabasiko iba:tamo tete ikalamiya ibino tanalo kawokalima:, ma kunu Godote ibido iyaiya kawokawo anoano tanalo Yua:pi magumulo dosiyodilolenaki.

13 Ibi netewapino tabo kiyawao dolopoligo-lamiya, Ya:imesite wiyasiya watowatopi epetapi-atamo negiya, "Ekakiala:, la: naimano tabo nolowiala:.

14 Saimono Pitate a wadenomamo anae, Godote dopamo Yua:piatamo ebeno nilakapo keba kunu kawokalimile, ebete iyaiya opo epo magumune epetapi uwatete ebenoma: ka:midilima:.

15 Nanitabola, Godokono woki awokalimipi-ate iyalo dawokalimiya ega:walo Pitate ka:ma: da:kege, ebe iyaiya tabono magumu ebe kapiyala, mabu Godokono Bukalo tabote ma kunu itana,

16 'Me tanalo dolopoligomene,
na walo ka:pete
Da:ibidikono moto ka:ka:petemamo,
iyo, ebe motote dopamo kagate

ka:lo kubanomolo itana,
wiyasiya nale walo ka:ka:posiyodilomamo.
17 Ebema: iyaiya opo epo epetapiate
na ibino Kawodawa kowadinima:na:,
iyo, nale kebe epo keka:la:mioliyamo,
ebe Yua:piate ka:pelaema:na:
naimano gudima: ka:peda:oma:.
18 Na Kawodawa Godote me tanalo nanitabonomolo gemo,
nale kebe tanalo iyalo dawokalimiyamo
me ebe tanalola.' "

19 Ebene Ya:imesite tabo moga:melo walo na:kegiya, "Yua:pino tanaloma: nale ma kunu malagidilomo, ibino taneba magumulo Godotamo dolobila:na ale iba:tamo temeteme a:kikalaema:.
20 Modobola ale wiyasiya leta osiyodilote ibi ma kunu kanalemalema:. Epetapiate ida:da:liatamo dikalamenaka iba:te ebe inamabu bilibilinomo a:kenaonakoma:na:, mabu ebe inamabuate Godokono ololo apulo daleyama: eda:ona. Ega:walo kamiyale pilo dubu pilo talenala, iba:te a:kosiyodilolenakoma:na:. Ega:walo kuwokobe dewegedililamenaka ebe inamabu nao talenala, mabu kalimate ebe katene magumulo bitana. Ebema: modobola iba:te me kapiyakapiya totomuamo na:tudila:onakama:na:, tanalo ida:moa:.
21 Numa:la:, me opo epo bilibilinomate a Yu epono tanalo iyatawanomola. Iyo, iyalo tetenomone wagilimite me teta:mo pemaiga opo bilibilinomono duliyomololo ale aimano balidi

ibilamole motolo Mosesekono Totomu Tabo bilibilinomo eka:la:miolenakima:, ega:walo ka:lo me iyaiya Totomu Tabono tanalo ale wokoa: talena egela bilibilinomolo awokalilamenakoma:.”

Sosi Watowatopiate Leta Tabo Dakuloliya Yua:pi Nanitabokobi Midipi Ekakiatamo

22 Ebene Ya:sukono alibolepi dubu ega:walo sosi watowatopi epetapi, iba:te nanitabokobi midipi epetapi bilibilinomago Ya:imesikono tabo wadenoma: gelalo ibino taneba magumulo dubu epetapi uwatiya, Poloko Banabasiko ebana ka:tolaema: A:ntiyoka kawo duliyomolamo. Ebe tetelo iba:te Yudasiko ebeno mailo idi Basabasitela, ebe ega:walo Sailasiko uwatiya, mabu ibi netewapiate ekakino taneba magumulo kawokawo dubuma: eda:onamiya.
23 Ebene ebe dubate A:ntiyokamo katama: Yelusalema sosi watowatopiate leta tabo ma kunu akuloliya,

> A Ya:sukono alibolepi dubu ega:walo sosi watowatopi, a la:imano nanila nabila ibima: deda:onama:, ale me leta ebema: paliboma:.
>
> La: Yua:piate A:ntiyoka duliyomololo ega:walo Siliya opolo ega:walo Silisiya opolo dilukuliawenama, la: aimano ekakiate Godoko nanitabokobi da:mida:wenama, niyaniyata.
>
> 24 Nanitabola, a olowima: epo epetapi a:ka:tuwa: ibino ubilo agodone pelamete ibino tabamo la:tamo tepo mibomibo eba pikalamelo

la:imano woki a:pa:kubailamiya, wiyasiya ibi
ale kapalibolea:.

25 Ebema: a woki kapiyakobi midite tabo
ebo iyatima: dubu epetapi Poloko Banabasiko
ebana kapalibolema:, iba:te la:imano woki
ka:pa:tuputupuilaema:. Nanitabola, Poloko
ega:walo Banabasiko ibi aimano wadewade
namutupila,

26 ega:walo ibi netewapiate Kawodawa Ya:su
Kelisoko kapiyatamo tudila:olo ebeno woko
mabuma: ibino igilo balamo gito alomiya.

27 Ebema: ibi kowalubilinapema: ale Yu-
dasiko ega:walo Sailasiko ibi atumu nakapali-
bolema:, ale kebe tabo me leta magumamo daku-
lolema: iba:te ebe atu iyaiya tanalo la: ibino
tabonomamo kapanalema:ta.

28 Nanitabola, Godokono Uliyanate a
kapiyakobi da:midi, ebema: aimano woki
ma kunu itana, a ubia:nola tepo mibomibo
idi la:tamo ikalaema:, wiyasiya la:le me
kapiyakapiya totomuamo na:tudila:onakiyala:.

29 Ma kunu epetapiate ida:da:liatamo
dikalamenaka la: ebe inamabu a:kenawenakoma,
ega:walo kuwokobe dewegedililamenaka ebe
inamabu nao talenala mabu kalimate ebe katene
magumulo bitana, ega:walo la: kamiyale pilo
ega:walo dubu pilo a:kosiyodilola:wenakoma.
Ebema: la:le me tanalo nanitabolo talenama:
da:midila:wenakoma, ale la:godolo tanalo idi
kubama: a:kegelama:.

Niyaniyata, me aimano leta tabo uwomula.

30 Ebene Yelusalema sosi watowatopiate
duwatiya ebe dubu me letago danaliboliya,
iba:te A:ntiyoka kawo duliyomolamo nemaimiote
nanitabokobi midipi bilibilinomo aladabuti
baiamo ebo ka:la:miya leta iba:tamo kikalaema:.
31 Ebene A:ntiyoka sosi epate leta ka:la:miolete
kawonomamo kalakalaiya mabu ebe tabote ibi
nanitabolo walubiliya.
32 Ebe tetelo Yudasiko Sailasiko iba:te
tete geyageyadopolo nanitabokobi midipi
ekaki iyatulame tabamo eba walubilitalo
elawokobi ebo midiliya, mabu nanitabokobi
midipino taneba magumulo ibi Godokono woki
awokalimipinomola.
33 Ebene iba:te egela epetapi bilibilinomo ebolo
okoliote, egela idilo nanitabokobi midipi ekakiate
ibi mabuma: Godotamo eba towetoweolo ubi
ebo iyatiya ibi kalakalago Yelusalema sosi wa-
towatopiatamo walo kakapalibolema:,
34 wiyasiya ebe tetelo Sailasiko ubila ebolo
kolowagilima:, ebema: ebete Yudasiago Yelusale-
mamo walo ka:piya:.*

Poloko Banabasiko Iba:te Woko Magumulo Iyaiya Da:tiya

35 Ebe tetelo Poloko Banabasiko iba:te A:ntiyoka
kawo duliyomololo tete geyageyadopolo eba oko-
liolo, wokopi epetapiago Kawodawa Ya:sukono
tabo eba kiyawaolo epo ebo iyatulamenakiya.

---

* **15:34:** Ali 15.34 buka apuno tabo Lukute bukamo kakuloliya:, wiyasiya ebeno buka osiyodilo walogabo apune nanitabokobi mididawa idite akuloliya.

36 Ebene egela epetapi da:petoiya Polote Banab-
asitamo negiya, “Ale dopamo Kawodawano tabo
kebe iyaiya duliyomololo ka:na:kiyawaonakima:,
modobola a ebe duliyomolamo walo
ka:ka:tomalema: aimano ekakino nanitabokobi
midi tanalo ka:nulamelelaema:.”
37 Ebe tetelo Banabasiko ubila Yone Makako
iba:go tote, ebete woko magumulo ibi
ka:nowalubilima:,
38 wiyasiya Poloko ubia:nola, mabu dopamo
Makate Pa:mapiliya opolo ibi miyapate woko
magumune gito palauliya, ma kunu ebete iba:go
woko uwomuamo ka:nemaigiya:.
39 Ebe mabuma: Poloko Banabasiko iba:te ka-
wonomamo apaminateuite iyaiya gabodo ebo
tiya, ma kunu Banabasite Makako lawete kawo
palai peago kewa: kolomo gito na:iwiya Saipalase
opamo,
40 wiyasiya Polote Sailasiko lawete gabo idido
gito ka:tiya. Ebe tetelo A:ntiyoka duliyomolono
nanitabokobi midipi ekakiate Poloko Sailasiko
mabuma: Kawodawa Godoko toweomiya, ebete
ebeno nilakapo tanalamo ibi wadenomamo
kowalubilinatema:,
41 ebene ibi netewapiate Siliya ega:walo Silisiya
opodo eba tolo, ebe opono iyaiya sosi epono
nanitabokobi midi magumulo ibi ebo kodakodail-
amenatiya.

16

Timotite Poloko Sailasiko Kowalubilima: Woko Magumamo Dopegiya

1 Ebene Polote Debi duliyomolo ega:walo
Lista duliyomolamo nemaigate Ya:suko
waloma:tadawa idi ebo numiya, ebeno mailo
Timotitela. Timotikono menoko Yu kamiyalela
ega:walo ebe nanitabokobi mididawala, wiyasiya
ebeno nabiwi Yua: lumagila, ebe Guliki
opodawama: eda:nami.
2 Lista ega:walo Aikoniyama duliyomololo
dilukulinamiya ebe nanitabokobi midipi
bilibilinomate Timotikono okoli tanalo
iyatawaote wadenoma: gelanakiya,
3 ebema: Poloko ubila Timotite Godokono woko
magumulo eba:go pata:ma:. Wiyasiya ebe opolo
dilukulionamiya ebe Yu epo bilibilinomate me
tanalo iyatawaiya, Timotikono nabiwi Guliki opo-
dawala ebema: Timotite Yu epono tama itamida
pukala kelawiya:. Ebe mabuma: Polote Tim-
otiko woko ida:mo magata:no, Yu epono woki
ka:modoboilaema: ebete Timotiko dopamo tama
itamida iyatawa lumagitamo nalibiya ebe tanalo
ka:nelaema:.
4 Ebene Poloiate Timotiko lawete duliyomolo
epetapiamo kapimiya da:tolamenakiya, iba:te
Yelusalema sosi watowatopi ega:walo alibolepi
dubagodone kebe totomu dopamo kuwatiye, ebe
iyaiya tanalo nawokalilamenakiya nanitabokobi
midipiate ebe totomuamo ka:tudila:onama:.
5 Ebema: nanitabola, ebe opo kawonomolo
Godote sosi epono nanitabokobi midi magumulo
ibi elawokobi eba midililo, egela epetapi bilibili-
nomolo ibino uwomute unamo odolo kolodiy-
obonamia:.

Polote Ma:sadoniya Opamo Ka:toma: Iyo

Dowatani

6 Ebe tetelo Godokono Uliyanate Poloi
nodiyoboliya iba:te A:isiya opolo ebeno tabo
ka:na:kiyawaoma:. Ebema: iba:te Piligiya
ega:walo Galesiya opodo eba tolamelo
7 Misiya opo tataliamo da:nemaimiya, ibi
ubila Bitiniya opamo ka:nopila:oma: wiyasiya
Ya:sukono Uliyanate ibi walo na:kodiyoboliya.
8 Ebe mabuma: iba:te Misiya opodo tolamete
kewa: kolomono Talowase duliyomolamo gito
niyodoliya.
9 Ebe idokolo Polote iyolo Ma:sadoniya dubu
ebe umini, ebete utinate Poloko ma kunu
toweomeni, "A:ma: a walubima: Ma:sadoniya
opamo na:pa:iwiye."
10 Ebene duiya idilo ale Polokono iyo tanalo
iyatawaote tabo ma kunu geliyama:, "Godote
ebeno ubi atamo awokalimi, ale Ma:sadoniya opo
epatamo ebeno Wade Tabo ka:na:kiyawaoma:."
Ebema: ebe tetenomolo ale inamabu gatela:mo
wepote tolame ebo wagilimiyama:.

Lidiyate Ya:suko Nanitabokobi Da:midiya

11 Ebene ale kawo palai peamo olote Talowase
duliyomolo eba atepalo kewa: kolomono
Sa:mota:si opamo ebo na:iwaliyama:, ebene egela
idilo ale tolame walo kowagilimite Niyapolisi
duliyomolamo gito nemaimiyama:.
12 Ebene a agowa gabodo walo ka:tolamete
Pilipai kawo duliyomolamo ebo nemaimiyama:,
ebe Pilipai duliyomolo ebe Ma:sadoniya
opono kawo duliyomolonomola, ebema:
Loma duliyomolo epo epetapi bilibilinomate

ibino oponomone pelamete ebe duliyomololo
pilukulionamiya. Ebene ale egela epetapilo
ebolo ilukula:tepate,
13 Yu epono wokoa: talena egelalo
ale ebe duliyomolo atepate tuli balamo
gito niyodoliyama: mabu a ma kunu
malagidiliyama:, diyala, Yu epo kapiyakapiyate
Godotamo towetowe tabo gelama: ebamo
da:bapaladabutima:na:. Ebene kamiyale
epetapiate kapimiya da:pola:niya, ale ibi
nulamete iba:go nilukulite tabo ebo negeliyama:.
14 Ebe kamiyaleno taneba magumulo inamabu
bilibila:godawa idite na:luti, ebeno mailo
Lidiyatela, ebe Tayataila duliyomolodawala
ega:walo ebete kalimakalima kaliku manima:
midili magumulo kawokawo mani uwatenaki.
Me kamiyalete nani Godo amamatenaki,
ebene Polote Ya:sukono tanaloma: tabo
da:kiyawaiya, Kawodawate ebeno tepo magumu
ebo a:iyamidamiya ebete tabo nanitabonomolo
kelaema:.
15 Ebema: Lidiyako ega:walo ebeno moto epo,
ale ibi obamo waduba:midaolete ebete a ma
kunu anaiya, “La:le na Kawodawa Ya:sukono
nanitabokobi mididawa idima: nanitabolo dege-
laema, modobola la: pelama:wete naimano mo-
tolo na:pilukuliyala:.” Ebene ebete a kawiya
da:toweoamiya, ale ebeno tabamo tudila:ote
eba:go gito pelamiyama:.

Pilipai Kawo Duliyomolono Watowatopiate Poloko Ega:walo Sailasiko Idoko Motamo Diyalekiya

16 Egela epetapi da:petoiya, tete idilo ale
Godotamo towetowe tabo gela baiamo walo
da:ka:tolamiyama:, gabo tetelo epetapino wiya:
woko buwelete ago ebo alugiya. Ebe kuba
uliyanagonola, ebe kuba uliyanate ebeno
kiyawao magumudo epo analenaki kebe iyaiya
tanalate iba:tamo da:pemaimioma:na:, ebema:
ebe buwele umipiate ebeno pakani tanalo
osiyodilo magumudo epagodone kawokawo
mani uwatenakiya.
17 Ebene ebe buwelete aimano walogabo apune
Poloko ega:walo a eba waloma:taelo geatepaolo
ma kunu negiya, “Me dubu Ununomo Godokono
wokopila! Iba:te la: kanalema:ta la: igilo mula:
tanalo kebe gabodo na:kelawa:ema!”
18 Egela epetapi bilibilinomolo ebete atamo
eba kunu wagelenaki, ebene tete idilo Polote
tepo miboma: eda:te buweletamo olobigate kuba
uliyana kawiya ebo aniya, “Nale Ya:su Ke-
lisokono mailamo a:ma: anamata, a:ma: ebe-
godone na:nemaiga!” Ebe tetenomolo kuba
uliyanate buwelegodone gito nemaigiya.
19 Ebema: buwele umipiate me tanalo umite
iyatawaiya, ebe buweledo ibino mani lawe
gabo olopoligo. Me mabuma: iba:te Poloko
ega:walo Sailasiko elawamo uwatete, ebe Pili-
pai kawo duliyomolono watowatopiate kebolo
ka:pola:niyale ebe olowame baiamo ebo anamiy-
ataliya.
20 Ebene iba:te ebe Loma gabamani dubuno
ololo apuamo ibi magatalete na:negeliya, “Me Yu
dubu netewa iba:te aimano duliyomolo kubaim-
ina!

21 Ibino totomu iyala, a Loma epono totomu
keba kunula:ka: eba kunua:, ebema: ibino iya-
tumi tanalote a ebe anaena aimano wadewade
pukala kowakalaima:!”
22 Ebene ebe tetelo duliyomolo epo epetapi
bilibilinomate Poloino osiyodilole tanaloma: atu
kuba tabo kegeliya.

Ebema: Loma gabamani dubate ibi netewapino
kaliku elawamo pupukulamelelamete gowelaopi
epetapi ebo analiya ibi pa:ka:pa:ka:mo
ka:na:ma:ga:midaolema:.
23 Ebene ibi kubanomamo
a:na:ma:ga:midaolete iba:te Poloko ega:walo
Sailasiko idoko motamo niyalekete, ebene idoko
moto umidawa naniya ebete ibi wadenomamo
kulamenatema: iba:te alautikapoma:.
24 Ebema: idoko moto umidawate ebe tabo
dolowiya, ebete ibi idoko moto gunomamo ma-
gatalete ibino agowa kewa gugamo nugulamele-
lamete ibi gito nimiyapiya.
25 Ebe idoko sele tetenomolo Poloko Sailasiko
iba:te Godotamo towetoweonaki amama oale
akalapionakiya, ebene gabamaniate dubu
epetapi ibino kuba osiyodilole mabuma: idoko
motamo iyalo dalomiya ebe dubate Poloko
Sailasiko ibino tanalo eba olowionalo,
26 ebe tetenomolo kawo mumulute penate
idoko moto kubanomamo eba padegetenalo,
gigiyute a:ka:tuwa: a:ilamenate idoko moto epono
kotono auli alete a:ka:tuwa: ebo teteolameni.
27 Ebene idoko moto umidawate ebeno
motonomolo maiganate idoko motono gigiyu
alagiliolo da:pulameni ebete nemalagidiloni,
idoko moto epo bilibilinomate alautia. Ebema:

ebete tole kawonomo lawenate ebeno gowelaono
gili magoba:nate ebe a:ka:tuwa: ebeno ape
awamidanama: eba wagelenalo,
28 ebe tetenomolo Polote ebe tanalo uminate
ebe negepatemeni, “Eiye! A:ma: a:ka:tuwa: a:ma:
akoanakapuma:la:! A bilibilinomo mela, kalau-
tioa:!”
29 Ebe tetelo idoko moto umidawate ebeno
opopi nanaleni iba:te alo kowadaenama:, ebene
ebete idoko moto guamo tola:go samonomamo
nopeganate, Poloko Sailasiko ibino agowa
mabuamo neganate ebo nanakamini.
30 Ebene ebete ibi netewapi idoko motone
powagailinate ebo panaleni, “Kawokawo
dubala:, na beda: tanalo osiyodilote Godogodone
igilo mula: tanalo ebo na:kelaemo?”
31 Iba:te nowaminiya, “A:ma: Kawodawa
Ya:suko nanitabokobi na:mida:, ebene ebete
a:ma: ega:walo a:imano moto epono igilo
ka:mula:lelaema:ta.”
32 Ebene iba:te idoko moto umidawa ega:walo
ebeno moto epatamo Kawodawa Ya:sukono tabo
eba kiyawaonalo ebeno tanalo ebo awokalim-
iniya.
33 Ebema: ebe tetenomolo idoko moto
umidawate ibi netewapino bugomo
ukulaolelamenate, iba:te wiyasiya ebe ega:walo
ebeno moto epo bilibilinomo obamo gito
waduba:midaoleniya.
34 Ebene idoko moto umidawate Poloko
Sailasiko ibi ebeno moto guamo magatalenate
bae ebo nikalameni. Nanitabola, ebe ega:walo
ebeno moto epate kawonomamo kalakalaoniya,

mabu iba:te ebe idokolo ibino nanitabokobi midi tanalo Godotamo alomoniya.

35 Ebene egela da:powaloiya Loma gabamani kawokawo dubate polisi dubu epetapi idoko moto umidawatamo me tabago paliboliya, “A:ma:le ebe dubu netewa idoko motone gito nowagaila:.”

36 Ebene idoko moto umidawate Poloko atu tabo kananiya, “Gabamani kawokawo dubate tabo apaliba, nale a:ma: ega:walo Sailasiko la: me idoko motone kowagailitama:. Ebema: ka:lo la: maima:wete kalakalago na:toala:.”

37 Wiyasiya Polote ebe polisi dubu ulamelo iba:tamo negiya, “Ao, ale gito a:ka:nemaima:. La:imano kawokawo gabamani dubate a:ka:tuwa: na:pelaema:na: a ka:powauatema:, mabu a netewapiate me opolo Loma gabamanino pepago wapata:nama:,* ega:walo ale kuba osiyodiloa:no iba:te aimano tanalo wadenomamo kanagiyamidaeamea:, iba:te wiyasiya a

* **16:37:** Poloko tetelo Loma gabamaniate ibino Itali opo epo kapiyatamo ebako pepa ikalamolenakiya, iba:te iyaiya opo epetapilo eba wapata:lamelo ebe opono gabamanino wokopiate temeteme iba:tamo ikalamekapoma:. Ebema: ebako pepago lumagite kuba osiyodiloa: tetelo gabamani dubu idite ebeno tanalo wadenomamo anagiyamidamea:no temeteme ebetamo gito dikaemene, ebe mabuma: Loma kawokawo gabamaniate pelamete ebe gabamani dubutamo kuba wiya kawonomo ka:pikaema:na:. Poloko Itali opodawa:, ebe Yu lumagila. Wiyasiya ebete Tasase kawo duliyomololo dawokaliya, ebe tetelo ebete Loma gabamaniagodone pepa elawiya, mabu Loma gabamaniate Tasase duliyomolo epatamo kawonomamo eba kalakalaolo ibi bilibilinomatamo ebako pepa gito ikalamoliya, iba:te ibino Itali opo epatamo dikalamolenakiya eba kunu.

pa:ka:pa:ka:mo a:na:ma:ga:midaoete idoko motamo gito iyalekeiya. Ebema: ka:lo ibi ubila a diya gabodo milolo gito kaliboema:. Ao, iba:te dopamo a na:puaema:na:!”

38 Ebene polisi dubate tolamete Polokono tabo kawokawo gabamani dubu dananaliya, ebe tetelo ebe dubate Poloko Sailasiko Loma gabamanino pepago wapata: tanalo olowite kawonomamo toletoleiya.

39 Ebema: iba:te pelamete Poloko Sailasiko iba:tamo nilakapo tabo pegelate ibi kawonomamo petoweolamiya, iba:te Pilipai kawo duliyomolone opo ida:mo milolo ka:toma:.

40 Ebene ibi netewapiate idoko motone pemaimite, iba:te tote dopamo Lidiyakono motamo nodolote, ebolo iba:te nanitabokobi midipi ekaki da:nulamiya, walubi tabo epetapi na:kiyawaolamete Pilipai kawo duliyomolone gito tiya.

17

Tesalonaika Kawo Duliyomololo Kawo Dowa Tanalote Demaigiya

1 Ebene Poloko Sailasiko iba:te A:mapipolisi duliyomolo ega:walo A:poloniya duliyomolodo tote Tesalonaika kawo duliyomolamo ebo nemaimiya, Yu epono balidi ibilamole moto idite ebolo na:enami.

2 Ebene Polote duliyomolo epetapilo keba kunu ka:posiyodilonakile ebete Tesalonaika kawo duliyomololo atumu ka:posiyodiliya, ebete netewa-kapiya wokoa: talena egelalo Yu epono balidi ibilamole motamo nodolonaki

Godokono Buka apuapuno tabo iba:tamo ebo na:kiyawaonaki.

3 Ebene ebete iyaiya tabono magumu eba awokalilamelo ibi nanitabonomolo ma kunu iyatulamoliya, Godote iyalo tetelo diyatiya ebe nopo magumudo Kelisote pemaigate, epagodone kawokawo temeteme puwatete, a:e magumune walo ka:kemaigamene. Ebema: Polote iba:tamo negiya, “Me Kelisoko nale ebeno tanalo la:tamo da:kiyawaomo, ebe Ya:sutela! A:e magumune walo a:kemaigiya!”

4 Ebe tetelo Yu epo epetapiate ebe tabono nanitabo tanalo lawete Poloko Sailasiko ebana kapiyama: ebo eda:iya, ega:walo ebe Guliki opolo dilukulionamiya, ebe Yua:pi epetapiate nani Godo dopamo damamatenamiya ega:walo Yua:pino kawokawo watowatopi kamiyale epetapi atumu, ibi bilibilinomate kapimiya nanitabokobi ebo midiya.

5 Wiyasiya Yu epo epetapiate ebe Yua:pino nanitabokobi midi tanalo dulamelelamiya, ebe mabuma: iba:te dowaote inamabu olowame baiamo tolamete, iyaiya kuba osiyodilolepi dubu epetapi nuwatete iba:go kapimiya dowa tanalo kawonomo ebo nadipatiya. Ebema: iba:te duliyomolo kawonomolo elawo adipatelo dubu idi Ya:isonikono motamo gawagawalo tolamete gigiyu nowakalamite Poloko Sailasiko ebo noliya, iba:te ibi nuwatete epatamo ka:piwolukoma:.

6 Ebe tetelo iba:te ibi netewapi nipo nolete wiyasiya Ya:isoniko ega:walo Ya:suko waloma:tapi epetapi motone ebo anamiyataliya ebe duliyomolono gabamani dubatamo. Ebene

iba:te gabamani dubatamo kawonomamo negeliya, “Me opo kawonomo da:kubaimina ebe dubate aimano duliyomolamo a:pemaimiya!
7 Ega:walo me dubu idi Ya:isonite ebe kuba osiyodilolepi kalakalago uwatete ebeno motolo lao bai iba:tamo ikalami. Ibi bilibilinomate Kawo Elawodubunomo Sisakono pukala wakalamina, mabu iba:te negelana Kawo Elawodubu idi ba:luta, ebeno mailo Ya:sutela!”
8 Ebene duliyomolo epo bilibilinomo ega:walo gabamani dubate ebe tabo olowite woki bilibilinomoma: ebo eda:iya. Ebema: ibino taneba magumulo iyaiya tabo kawonomamo eba gelitalo,
9 gabamaniate Ya:isoniko ebeno namutupiago ibi nanaliya, “Modobola la:imano kuba mabuma:mani atamo ka:wiyamamota, wiya:no ale la:idoko motamo ka:niyalekema:ta.” Ebe tetelo gabamaniate iba:godone mani uwatelamete ibino motamo gito naliboliya.

Beliya Duliyomolo Epate Ya:sukono Tabo Wade Mulo Wokiago Delawiya

10 Ebema: ebe idokolo nanitabokobi midipi ekakiate Poloko ega:walo Sailasiko ebe duliyomolone gito aliboleniya Beliya duliyomolamo, ebene iba:te ebamo nemaiminate, egela idilo iba:te Yu epono balidi ibilamole motamo gito nodoliya.
11 Ebe tetelo Beliya duliyomolo epate ibino tepo magumuno gigiyu a:ilamiya Ya:sukono tabo wade mulo wokiago kelaema:, Tesalonaika epate dowageliya eba kunua:. Beliya epate

wiyasiya egela bilibilinomolo Godokono Buka apuno iyaiya tanalo deka:la:miolenakiya, ibino taneba magumulo ebe tanalono magumu wadenomamo eba gelalo nanitabo tanalo ebo iyatawaonakiya, mabu ibi ubi kawonomola me tanalo uima:, Polote iba:tamo da:kiyawaiya ebe tabo da: nanitabola: o da: a:da:la:.

12 Ebema: ibi magumulo Yu epo epetapi bilibilinomate Ya:sukono tabo nanitabokobi na:midiya, ega:walo ebe atu tetelo ebe Guliki opolo dilukulionamiya ebe Yua:pino kawokawo watowatopi kamiyale ega:walo dubu atumu, ibi bilibilinomo epetapiate Ya:sukono tabo kapimiya ebo lawiya.

13 Wiyasiya ebe tetelo Tesalonaika kawo duliyomololo dilukulionamiya ebe Yu epate Polote Godokono tabo Beliya duliyomololo da:na:kiyawaiya, iba:te ebe tanalo olowite ebamo tolamete Beliya epatamo elawo eba nikalamelo ibi ebo nowadipalateliya iba:te Polotamo ka:dowaoma:.

14 Ebe tetenomolo nanitabokobi midipi ekakiate Poloko kewa: kolomono duliyomolo ida:mo dubu epetapiago gito nalibiya, wiyasiya Sailasiko Timotiko iba:te Beliya duliyomololo ebo polowagiliya, iba:te Polago ka:tiya:.

15 Ebene Poloko da:buiyatiya ebe Beliya duliyomolo dubate pe lawete eba:go A:tenese kawo duliyomolamo da:nemaimiya, ebe tetelo ibino duliyomolamo walo ka:kolowamioma: eba wagelitalo, Polote ibi nanaliya Sailasiko Timotiko iba:tamo tabo katama:, iba:te A:tenesa:mo ebetamo samamo ka:pemaima:.

Polote A:tenese Kawo Duliyomololo Ida:da:li Amamalatelepiatamo Godokono Tabo Da:kiyawaiya

16 Polote Sailasiko Timotiko ibino pe tanalo
eba makopelelo, ebe A:tenese kawo duliyomololo
ida:da:li amamalatele tanalo bilibilinomo dulam-
oliya, ebete tepo magumulo mibomibonomoma:
ediya.

17 Ebema: ebete Yu epono balidi ibilamole
motolo ibi ega:walo Yua:pi epetapi nani Godo
damamatenamiya, ebete ibi bilibilinomatamo
Godokono Buka apuapuno magumu tanalo ka-
wonomamo kiyawaonaki, ega:walo egela bilibili-
nomo epetapilo ebete olowame bailo gito dowa-
pata:lamitanakiya ebe epatamo atu iyaiya tanalo
ka:kiyawaonaki.

18 Ebene Polote A:tenese duliyomolo epatamo
Ya:sute a:ene maiga tanalo dawokalimiya,
iba:te ibino wokilo nemalagidiliya Ya:suko opo
idi ida:da:lino uliyanala, ebema: epetapiate
negeliya, “Ebe ubila ale mulu opono ida:da:li
idino tanalo kowaloma:tama:.” Ebene ibino
taneba magumulo Epikuliya tanebapi* ega:walo

---

* **17:18:** Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma: me tanalo niyatawa. Poloko tetelo Epikuliya epo ebe Guliki opo epono taneba idila. Iba:te ibino waloma:tapi ma kunu iyatulamenakiya, iyaiya ida:da:lino uliyanano elawo kitana:, ebema: modobola epate ibino iyaiya tole tanalo iyabaiamo eba alomolo kateneno ubilo kalakalago gito nilukulionama:na:.

Stowika tanebapi† ibi epetapino iyatulamepiate Polago apaminateui dowagilimiya, epetapiate ebe kalakalatelo negeliya, “Me wato kawo dubute daedale tabo da:kiyawaonako, ebeno magumu beda:la:ka:?”

19 Wiyasiya epetapi iba:te Polotamo wade tete eba ikamelo ebe ibino A:tenese duliyomolono mulopino ilukuli baiamo ebo magatiya, ebe ilukuli baino mailo Aleyopagasela. Ebe tetelo Polote ibino ololo apuamo da:nemaigiya iba:te ebe nalatediya, “A ubila a:ma:le a nanaa:, me oli iyatulame tabo da:kiyawawenaka keba kunula:ka:?

20 Mabu a:ma:le da:kiyawawena ebe tabono iyaiya tanalo aimano olowio magumulo iyanomoma: eda:na, ebema: a ubila a:ma: me tabono magumu atamo wadenomamo nawokalima:.”

21 Iba:te Poloko ma kunu aniya, mabu A:tenese duliyomolo epo magumulo piyate ebolo dawokalaiya ega:walo piyate mulu opone pelamete ebolo da:pilukulionamiya, ibi bilibilinomate ubi kawonomamo iyatinamiya ibino mulopino iyaiya taneba magumulo olioli tanalo olowiote kegelanama:.

---

† **17:18:** Stowika epo ebe Guliki opo epono taneba idila. Ibi Epikuliya tanebapi keba kunula:ka: eba kunua:, ebema: iba:te iyaiya ida:da:li epetapi bilibilinomo amamalatelenamiya, ega:walo ebe ida:da:lino elawo eba tolelamenalo iba:te tuputupunomolo ilukulionamiya. Iba:te ibino waloma:tapi ma kunu iyatulamenakiya, a opo epo bilibilinomate a:ka:tuwa: aimano elawamo tepo magumuno mulo wokinomo duwatema:, ebe tetelo a nanitabo kalakalago bilukulionama:.

22 Ebene Polote Aleyopagase mulopi dubuno
dopo apulo maigate negiya, “A:tenese duliyomolo
dubala:, na uimo la: ida:da:li amamalatele tanalo
magumulo elawonomoma: eda:onamata.
23 Iyo, nale la:imano wade duliyomololo eba
pata:lo la:godolo iyaiya ida:da:li amamalatele bai
da:pola:na ulamolimo, ega:walo ebe bilibilinomo
magumulo nale amamate bai kapiya idi a:kuimo,
lumagi idite ebe unamo tabo ma kunu akuloliya,

‘Epate iyatawaoa:no damamatena,
me ebe Kawodawa Amamate Baila.’

“Ebema: la: A:tenese duliyomolo epate
iyatawa:no damamata:wenama, nale ebe
Kawodawano tanalo la:tamo kawokalimamo.
24 Ebe me opo kawonomo ega:walo
inamabu bilibilinomo Osiyodiloledawala, iyo,
ebete me opolo ega:walo Unu Duliyomololo
Kawodawanomoma: eda:na, ebema: ebe
ubia:nola epate kotamo detemoteona ebe
amamate motolo okolinama:.
25 Ega:walo ebe ubia:nola a opo epate aimano
kotamo inamabu idi osiyodilote ebetamo
ikaema:, mabu ebe atamo wade igilo ega:walo
elawo dikaeamena ebe Kawodawala, iyo, ebete
a bilibilinomono iyaiya modoboa: tanalo eba
malagidilolenalo ebeno nilakapo magumulo
wade tanalo bilibilinomo atamo gito ikaeamena.
Wiyasiya numa:la:, ale ebe walubima: ebetamo
beda: inamabu na:kikameoma:? Puliyala, kitana:,
mabu ebe a:ka:tuwa: modobonomolo okolina!
26 “Ega:walo me tanalo idila. Me Kawodawate
kapiya dubu osiyodilote, ebe magumune iyaiya

epo tanebapi bilibilinomate pawokalaiya. Ebene ebete ibi me opo kawonomamo iyaiya alibolete ibino iyaiya ilukulio teteno uwomu ega:walo ibino opono uwomu iba:tamo alomolamiya, ebete dopo dubu osiyodiloa:no nopo dopamo keba kunu kiyatiyale eba kunu.

27 Numa:la:, Godote ebe osiyodilo tanalodo ebeno ubi iyatiya, epo bilibilinomate ibino iyaiya opolo eba ilukulionalo, iba:te ibi Osiyodiloledawano tanalo malagidilolo ibino mulo wokiamo ebe dowadima:na: ebeno nanitabo tanalo ebo kuima:na:, balidi tamiodawate ebeno kotamo gabo keba kunu kowadinakole eba kunu. Wiyasiya kalakala kawonomola, ale ebe uima: kodakoda tanalo idite nanitabolo kitana:, iyo, ebete mululo kokolina:, a niyakabonomolo okolina.

28 Ebe mabuma: mulodawa idite tabo dopamo ma kunu giya,

‘Ale aimano Ununomo Talenadawano
igilo magumulo ilukulinama:,
iyo, ale ebeno elawamo wapata:lamenama:,
mabu ebe aimano igilo mabuma: eda:na.’

Ega:walo A:tenese duliyomolo epala:, la: numa:la:, la:imano oale osiyodilolepi magumulo idite oale ma kunu akuloliya,

‘Me tanalo nanitabonomola,
ale Kawodawano gudima: eda:onama:.’ ”

29 Ebema: Polote tabo moga:melo walo na:kegiya, “La: wadenomamo nolowiala:.

Nanitabola, me Kawodawa Godote a bilibilinomo ebeno gudima: osiyodiloiya ebema: a ma kunu a:kemalagidiloma:, aimano kotamo o aimano mulo wokino tanalamo inamabu ida:mo aimano Nabiwino ololo kosiyodilomalema:. Ao! Epate golodo o siliba o wade nokolamo dosiyodilolenaka, nani Godoko ebe iyaiya ida:da:li inamabu keba kunula:ka: eba kunua:.
30 Nanitabola, dopamo epate ebeno nanitabo tanalo iyatawa:no kuba tanalo dosiyodilolenakiya, Godote iba:tamo kuba wiya nanitabolo kikalamenakia:, wiyasiya me tetelo ebete iyaiya opo epo bilibilinomo nanalena iba:te ibino kuba osiyodilole magumune ebetamo kolobila:ma:,
31 mabu ebete ibi bilibilinomono tanalo kanagilamelelaema: ebeno Kawo Egela iyalo iyatiya. Iyo, ebete elawo kebe dawatamo kikamiyale, ebe Tuputupu Dubuno anagiyamida magumulo epo bilibilinomate ibino kuba wiya ega:walo wade wiya modobonomolo kuwatema:na:. Ebema: mabu keleka: epate me tabono tanalo nanitabokobi da:midima:na:? Mabu bitana Godote epono ololo apulo ebe Tuputupu Dubu Ya:suko a:e magumune adipatiya!”

32 Ebene ebe A:tenese mulopi dubate Ya:sute a:ene maiga tanalo dolowiya iba:te Poloko ebo kalakalatiya, wiyasiya epetapiate ebetamo negeliya, “Modobola a:ma: walo ka:pa:wete atamo tabo na:ka:pa:kiyawaiye.”
33 Ebene Polote tabo gela baine eba tolo,
34 dubu epetapiate ebeno tabo nanitabokobi

midite eba:go gito naladabutiya, ibi magumulo Dayonisiyasiko ebe Aleyopagase mulopino taneba dubu idila, ega:walo ebe atu tetelo kamiyale idi Damalisiko ega:walo kamiyale epetapi iba:te atumu Ya:suko nanitabokobi ebo midiya.

18

Polote Kolini Kawo Duliyomololo Da:nokolinami

1 Me tanalote dolopoligiya Polote A:tenese duliyomolo atepate Kolini kawo duliyomolamo gito tiya,
2 ebene Yu dubu idi ebeno mailo Akuilatela, Pontase opolo awokaliya, ebete Polago ebo alugiya. Ebe tetelo ebe dubute ebeno kamiyale Pilisilago Itali opone piya, mabu Kawo Ela-wodubunomo Kolodiyasite Yu epatamo dowalo analiya ibi bilibilinomate ebeno Itali opono Loma kawo duliyomolone ka:tolaema:. Ebema: egela idilo Polote ibi netewapiatamo nemaigate,
3 ibino mani woko magumulo ibi walubili eba nowagilimilo iba:go ebo nokoliya, mabu ebete ebe woko iyatawala, ebete dopamo sipi-goeogoeo tamamo awokowiamidaole moto osiyodilolenaki.
4 Ebe tetelo Yu epono wokoa: talena egela bilibilinomolo Polote ibino balidi ibilamole mo-tamo tonaki, ebene ebete ibi ega:walo Guliki opo epo iba:go eba aladabutilo iba:tamo Godokono tabono iyaiya tanalo ebo kiyawaonaki, mabu ebe ubi kawonomola iba:te Ya:sukono nanitabo tanalo kiyatawaoma:.

5 Ebene Sailasiko Timotiko iba:te Ma:sadoniya
opone Kolini kawo duliyomolamo Polotamo
da:pemaimiya, ebete sipi-goeogoeo tama moto
osiyodilole mani woko ebo atepiya. Ebe tetelo
ebete Godokono woko kapiya eba osiyodilonalo
Yu epatamo ma kunu kiyawaonaki, Ya:suko ebe
Kelisote, Godokono Alibodawala.
6 Wiyasiya egela idilo iba:te Poloko malogolo
ebeno iyatulame tanalo dodiyoboliya, Polote
ibino dopo apulo ebeno kalikuno tuwae eba
moda:midatepaolelo negiya, “Me tanalone la: niy-
atawala:, la:le ebolo Godokono igilo mula: tanalo
nelawea:no, ebe tanalo ebe la:imano kubala!
Naimano kuba:, mabu nale Godokono nanitabo
tanalo la: wadenomamo iyatulaimata, wiyasiya
la: ubia:nola. Ebema: me tetelo na la:godone
olobigate wiyasiya Yua:piatamo ka:tomamo.”
7 Ebene Polote ibi miyapate Yua: dubu idino
motolo nokoliya, ebe dubuno mailo Taitasi Ya-
sitasitela, ebe nani Godo amamatenami ega:walo
ebeno motote Yu epono balidi ibilamole moto
niyakabolo aenami.
8 Ebe tetelo dubu idi, ebeno mailo Kili-
pasatela, ebete Yu epono balidi ibilamole moto
umidawama: eda:nami, ebe ega:walo ebeno
moto epo iba:te Kawodawa Ya:suko nanitabokobi
a:midiya. Ega:walo Kolini duliyomolo epo
epetapi bilibilinomate atumu Godokono tabo Pol-
ogodone olowiote nanitabokobi midite obamo
waduba:midaole tanalo ebo lawiya.

9 Ebene idoko idilo Kawodawa Ya:sute
Poloko iyolo nanani, “A:ma: naimano tabo
kiyawaoma: akotoletola:la:, ega:walo tabo

gea:noma: akoeda:la:,
10 mabu nale a:ma:go bokolinamo, ebema:
lumagi idite a:ma: a:ka:kubaimitamene. Ega:walo
me duliyomolo kawonomolo naimano epo
epetapi bilibilinomate bilukuliona, a:ma:
kapiya:."
11 Ebema: Polote ebolo kapiya ulama ega:walo
sikisi sagana eba okolinalo Godokono tabono
iyaiya tanalo epo ebo iyatulamenaki.

Yu Epate Poloko Guliki Opono Kapela Kawo Elawodubutamo Ibino Elawamo Demagatiya

12 Ebe ulamalo Loma gabamani kawokawo du-
bate Ga:liyoko palibiya ebete Guliki opo epono
oli Kapela Kawo Elawodubuma: ka:peda:nama:,
ebema: ebe opono Yu epate woki kapiyakobi
midite Poloko ebetamo ebo magatiya ebeno
tanalo kanagiyamidaema:.
13 Ebe tetelo iba:te Kawo Elawodubutamo
negeliya, "Me dubu Godoko amamateno iya gabo
eba iyatulamelo, ebete epatamo elawo nikala-
mena gabamanino pukala kowakalaima:."
14 Ebema: Poloko ubila wiya tabo kegema:,
wiyasiya Ga:liyote ebe odiyobote Yu epatamo
negiya, "Lumagite kawo kuba idi nanitabolo
nosiyodilotaleka:, nale la: Yu epono tabo apuapu
wadenomamo bolowiona:, wiyasiya me tanalo
kawo tanaloa:!
15 La: la:imano Yu opono tanalo kapiyama:
apaminateuitamata, ebe iyaiya tanalo la:imano
Buka apuapuno magumu tanalola, ega:walo
la:imano epono iyaiya mailono tanalo, ega:walo
la:imano ewonino iyaiya pukala tanalola, ebema:

modobola la: a:ka:tuwa: la:imano ubia: tanalo na:na:tupugaima:la:. Na ubia:nola ebe tanalo anagilamedawama: eda:ma:!”

16 Ebene Ga:liyote elawo lawete ibi bilibilinomo ebeno tabo anagiyamida motone gito a:na:ma:lateliya.

17 Ebe tetelo ebe Yu epate tepo mibomibonomoma: eda:ote ibino balidi ibilamole moto umidawa Sostenisiko lawete Ga:liyokono tabo anagiyamida moto dopo apulo kubanomamo ebo anagalimiya, wiyasiya Ga:liyote ebe tanalo umite kawo tanaloma: kegiya:, ebema: ebete iba:godone gito olobigiya ebeno woko epetapi kosiyodilolema:.

Polote Siliya Opono A:ntiyoka Kawo Duliyomolamo Ka:kolowaima: Ubi Diyatiya

18 Ebe tanalote dolopoligiya Polote tete geyageyadopo nanitabokobi midipi ekakiago okolite, ebene Kolini duliyomolo eba atepalo ebete Pilisilako ega:walo Akuilako uwatete Siliya mulu opamo tolame ebo wagilimiya. Ebene iba:te Senekiliya duliyomolamo nemaimite kawo palai peamo noloa:no, dopamo Polote ebeno tepo magumuno nanitabo tanalo kawokalima: ebeno eke ebo na:gumiya, mabu ebete dopamo kebe tabo Godotamo nanitabolo kegiyale, ebete eba kunu woko osiyodilo magumulo uwomuamo a:nemaigiya.

19 Ebene Poloiate walo ka:tolamete Epesese kawo duliyomolamo da:nemaimiya, ebete Pilisilako ega:walo Akuilako ebo nimiyapiya iba:te ebolo kokolionama:. Ebe tetelo Polote a:ka:tuwa: tote Yu epono balidi ibilamole motamo nodolote

Godokono Buka apuapuno tanalo iba:tamo ebo na:kiyawaiya.

20 Ebene iba:te ebe naniya tete geyageyadopo iba:go kokolima:, wiyasiya Polote negiya, “Ao, na ka:tomamo.”

21 Ebe tetelo ebete ibi eba miyapalo tabo idi ma kunu analiya, “Godote ubi diyatimene na la:tamo walo ka:ka:pemamo,” ebene ebete tote kawo palai peamo da:noliya, ebe pete Epesese kawo duliyomolone gito tiya.

22 Ebene pete kewa: kolomo na:iwate Sisaliya kawo duliyomolamo da:na:iliya, ebe tetelo Polote agowa gabodo tote Yelusalema kawo duliyomolamo nemaigate sosi epatamo ebeno nilakapo tabo na:kiyawaote, ebene ibi miyapate ebete A:ntiyoka kawo duliyomolamo gito ka:tiya.

23 Ebene ebete tete geyageyadopo A:ntiyokalo okolite, ebe kawo duliyomolo katepate Galesiya ega:walo Piligiya opodo eba petolo Ya:suko waloma:tapi walubila:go ebete ibi elawokobi ebo pa:midiolenatiya.

Apolosite Godokono Woko Magumulo Tabo Kiyawaodawa Idima: Dediya

24 Ebe tetelo Yu dubu idi ebeno mailo Apolosite, ebe A:lesandiya duliyomolodawala, ebe Godokono Buka apuapuno tabo magumu iyatawanomola ega:walo ebeno tabo kiyawao mulonomola, ebete Epesese kawo duliyomolamo piya.

25 Me dubu lumagi idite Kawodawa Ya:suko waloma:ta gabo dopamo iyatumiya, ebema: ebete ebeno tepo magumulo elanomoma:

eba eda:nalo Ya:sukono tanaloma: epetapi wadenomamo iyatulamenaki. Wiyasiya ebete Yonekono obamo waduba:midaole tanalo kapiya iyatawiya, ebema: ebete kiyatawiya: Godote ebeno Uliyanamo epo keba kunu dowaduba:midaolenako ebe tanalo.

26 Ebene egela idilo Apolosite Yu epono balidi ibilamole motolo Godokono tabo tolea:no da:kiyawaiya, Pilisilako ega:walo Akuilako iba:te ebeno tabo olowite, Apolosiko ibino motamo magatate Godokono gabono tanaloma: wadewade iyatulame tabo epetapiamo ebe ebo nowalubiya.

27 Ebema: tete idilo Apolosite Guliki opamo toma: ubi diyatiya, Epesese nanitabokobi midipi ekakiate leta alibiya Guliki opo epo nanitabokobi midipiatamo iba:te ebe kalakalago kelaema:. Ebene Apolosite ebamo da:nemaigiya, piyate Godokono nilakapodo nanitabokobi midipima: deda:onamiya, ebete ebe epo kawiya ebo nowalubiliya.

28 Ebe tetelo ebete Godokono tabo kiyawao elawonomoma: neda:te, Yu epo epetapiate ebeno iyaiya tabono tanalo odiyobolema: dowagelenakiya, wiyasiya Apolosite epo bilibilinomono ololo apulo ibino tabo modobolo alukolelamenaki. Iyo, ebete Godokono Buka apuapuno magumu wadenomamo ma kunu awokaliminaki, Ya:suko ebe Kelisote, Godokono Alibodawala.

19

Polote Epesese Kawo Duliyomololo Da:nokolinami

1 Ebene Apolosite Kolini duliyomololo eba
nokolinalo, ebete kebe duliyomolo katepiyale
Polote A:isiya opono duliyomolo epetapido petote
ebe atu Epesese kawo duliyomolamo gito ne-
maigiya. Ebe tetelo ebete Ya:suko waloma:tapi
epetapi ebolo nulamete
2 ibi nanaliya, “La:le la:imano nanitabokobi
midi tanalo Ya:sutamo diyata:ima, ebe tetelo
Godokono Uliyana a:kelawa:ima?”

Iba:te wiyasiya negeliya, “Ao, a Godokono
Uliyanate epagodolo dokolina ebe tanalo dopamo
kolowia:.”
3 Wiyasiya Polote ibi nalateda:liya, “Epetapiate
la: obamo dowaduba:midaoletia, pokono mail-
amo kosiyodiliye?”

Iba:te nowamiya, “A obamo Yonekono mail-
amo iwitima:.”
4 Ebene Polote iba:tamo negiya, “Epate
ibino kuba osiyodilole magumune Godotamo
dolobiliya, Yonete ibi obamo ebema:
waduba:midaoliya, ega:walo ebe atu tetelo ebete
Isalaela epo ebe analiya, iba:te ebeno walogabo
apune da:pena ebe lumagi nanitabokobi
ka:midima:, ebe Ya:sutela.”
5 Ebene Epesese nanitabokobi midipi ekakiate
ebe tabo olowite Polote ibi Kawodawa Ya:sukono
mailamo obamo walo ebo kowaduba:midaoliya.
6 Ega:walo Polote ebeno koto iba:tamo dowa-
tiolelamiya, Godokono Uliyanate ibi unamo eba
iwisigalo, iba:te elawo lawete Unu Duliyomolono
nopopino iyaiya tabamo kawo kalakala adi-
patelo Godokono tepo magumu wokino tabo ebo
awokalilamiya.

7 Nanitabola, ebe tetelo Godokono Uliyanano
elawote 12 dubatamo ma kunu iwisigiya.

8 Ebema: Polote netewa-kapiya sagana Yu
epono balidi ibilamole motamo odolonaki
Godokono tabo tolea:no ebo kiyawaonaki,
ebene ebe tete geyageyadopolo Polote iba:go
Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe
tanalono nanitabo tanaloma: kawonomamo
kiyawaonakiya.
9 Wiyasiya ibi epetapiate wato kodako-
danomoma: eba eda:olamelo nanitabokobi
ka:midiya:. Iba:te epono ololo apulo Ya:suko
Nanitabokobi Midi Gabo kubama: geliya,
ebema: Polote Ya:sukono nani waloma:tapi
kapiya uwatete iba:te nanitabokobi midia:pino
taneba magumune kapimiya gito tolamiya. Ebe
tetene wagilimite ibi a:ka:tuwa: Taila:nasikono
Sukulu motolo daladabutinakiya, Polote egela
bilibilinomo epetapilo Godokono Buka apuapuno
tabo magumu iba:tamo ebo kiyawaonaki.
10 Ebema: nanitabola, ebete netewa ulamamo
Epesese kawo duliyomololo eba okolinalo, A:isiya
opo kawonomolo dilukulionamiya ebe Yu epo
ega:walo Yua:pi atumu, ibi bilibilinomate Ka-
wodawa Ya:sukono tabo ebo olowiya.

Sikibakono Koino Kuba Osiyodilo Tanalo

11 Ebe tetelo Godote Polodo kawokawo anoano
tanalo epetapi osiyodilolenaki.
12 Ma kunu epate Polokono wato matuomeono
kaliku ega:walo lubudino kaliku ebeno apene
duwatemenakiya, ebene iba:te watate teme-
tema:gopiatamo da:nowatiolelamenakiya ibino

temeteme tanalate iba:godone gito olopoligola-
menaki ega:walo kubakuba uliyanate iba:godone
a:ka:nemaimionakiya.
13-14 Ebe atu tetelo Yu dubu epetapiate ebe
opolo eba wapata:lamenalo epagodone kuba
uliyana alibolenakiya, ebene iba:te ebe woko
eba osiyodilonalo tete epetapilo Polokono mailo
ega:walo Kawodawa Ya:sukono mailo ka:la:milo
kubakuba uliyana kawiya ebo analenakiya.
Ebene ibino taneba magumulo Yu dubu idi
Sikibakono sebeni koiate nilukulinamiya, ibino
nabiwi ebe Godotamo kalimagono ikameopino
watodawa idila. Tete idilo ebe sebeni koiate dubu
idigodone kuba uliyana aliboma: eba wagelitalo,
iba:te negeliya "Polote Ya:sukono tanaloma:
da:kiyawaonako, ale ebe Elawodawano mailamo
la: anala:ta ebegodone na:nemaima:la:."
15 Wiyasiya kuba uliyanate iba:tamo negiya,
"Ya:suko ega:walo Poloko na ibi iyatawala,
wiyasiya la: piyatela:ka:?"
16 Ebene kuba uliyanagono dubute
kawo elawago iba:tamo pepategate ibi
kubanomamo eba palukolelo ibino kaliku
pupukulamelelamete, iba:te motone kalima
ka:ka:liyaolelama:go kikopiya gito alautiya.
17 Ebema: Epesese kawo duliyomololo
dilukulionamiya, ebe Yu epo ega:walo Guliki
opo epo atumu, ibi bilibilinomate ebe tanalo
dolowiya iba:te kawonomamo toletoleote
Kawodawa Ya:sukono mailo unamo ebo
adipatiya.
18 Ebe tetelo epo bilibilinomate Ya:suko
nanitabokobi midite, ebene iba:te epono ololo

apuamo pelamete ibino kuba osiyodilole tanalo
ebo pawokalilamoliya.
19 Ega:walo ebe atu tetelo giwali osiyodilolepi
epetapiate ibino giwali iyatawa buka wadaete
epo bilibilinomate eba ulamitalo elamo
gito pemadolamoliya. Nanitabola, iba:te
da:kubailamiya ebe bukano wiya uwomu
kawonomola, da:pesoa:, iyo, ebe buka
bilibilinomono wiya uwomu 50 taoseni manima:
ediya.
20 Ebema: me osiyodilo gabodo Godokono
tabote elawonomoma: eba eda:lo ebe opo ka-
wonomamo ebo tiya.

Epesese Kawo Duliyomololo Kawo Dowa Tanalote Polotamo Demaigiya

21 Me iyaiya tanalate dolopoligoiya, ebe tetelo
Polote nopo ebo iyatiya Ma:sadoniya ega:walo
Guliki opodo petote Yelusalema kawo duliyomo-
lamo walo ka:ka:nemaigama:. Ebete negiya,
“Na ubila Yelusalemalo tete da:pesamo noko-
lite, ebene na Loma kawo duliyomolo uima:
ka:tomamo.”
22 Ebene Ma:sadoniya opamo toa:no Polote
ebeno walubipi netewa Timotiko ega:walo
Elastasiko ebe opamo dopamo naliboliya,
wiyasiya ebete A:isiya opolo tete da:pesamo
walo ka:kokolima: gelo iba:go ka:tiya:.
23 Ebene ebe tetelo Ya:suko Nanitabokobi
Midi Gaboma: Epesese kawo duliyomololo kawo
kubanomo idite ma kunu maigiya.
24 Ebolo dubu idite nokolinami, ebeno mailo
Dimitiyasitela, ebe siliba inamabuamo ida:da:li
osiyodiloledawala. Ma kunu ebete ebeno kawo

bisnisi magumulo abali ida:da:li idi Atimisiko mabuma: ebe amamateno moto egege siliba inamabuamo dosiyodilolenaki, ebe ega:walo ebeno wokopiate epatamo manima: midiolelo kawokawo mani uwatenakiya, iyo, epate ebe egege moto maniamo uwatete ibino moto gulo patapata unamo eba nalomolo Atimisiko malagidilolo ebe ebo amamatenakiya.

25 Ebene egela idilo Dimitiyasite ebeno wokopi ega:walo ida:da:li osiyodilolepi epetapi, ibi bilibilinomago tabo kegelama: ka:la:mite iba:tamo negiya, “Dubala:, la: iyatawalata aimano bisnisi magumulo a kawokawo maninomo osiyodilolenakoma:, iyo, me aimano igilo mabula.

26 Wiyasiya me dubu Polote beda: tanalo kosiyodilonale, la:le la:imano balida:mo uminakomata ega:walo galamo olowinakomata. Ebete negenako epate kotamo dosiyodilolenaka ebe ida:da:lino elawo kitana:, nani Godo keba kunula:ka: eba kunua:. Ebema: aimano Epesese duliyomololo ega:walo me A:isiya opo kawonomolo epate ebeno tabo olowite nanitaboma: gelate ibino ida:da:li amamalatele magumune olobila:iya.

27 Diyala, ale tanalo idi osiyodiloa:no tatalila epate aimano bisnisi osiyodilo tanalo kubama: da:begelama:na:, ega:walo atu tetelo iba:te Atimisiko Amamateno Iya Motamo odolo tanaloma: da:bekalakalatema:na:. Ebe mabuma: me tetelo epo bilibilinomate aimano A:isiya opolo ega:walo me opo kawonomolo damamatenaka, aimano ida:da:li Atimisiko ebeno elawo kawonomo kolopoligoemene!”

28 Ebema: olowiopi bilibilinomate ebe taboma:
kawonomamo dowaote gelatepao atepa:no iba:te
negeliya, “Epesese epono Atimisiko, ebe aimano
Kawodawanomola!”
29 Ebene ibino elawo tanalote duliyomolo ka-
wonomamo da:tiya, duliyomolo epo bilibilino-
mate kawonomamo dowaiya. Ebe tetelo piy-
ate dowago da:tolamitiya iba:te Ma:sadoniya opo
dubu netewa Ga:iyasiko ega:walo A:listakasiko
elawamo nuwatete duliyomolo epono tabo gela
baiamo gawagawalo gito anamiyataliya, mabu
ibi netewapi Polago wapata:namiya.
30 Ebema: Poloko ubila epo magumamo tote
ibi wadewade tabamo ka:negelebadilaema:,
wiyasiya Ya:suko waloma:tapi magumulo ebeno
namutupiate ebe nodiyobiya,
31 ega:walo ebe A:isiya opono gabamani dubu
magumulo Polokono namutupi epetapiate atumu
ebe toweomelo tabo ebetamo napalibiya, “A:ma:
duliyomolo epono tabo gela baiamo akopa:la:!”
32 Ebene ebe tetelo duliyomolo epono taneba
magumulo kawo dowa tanalote nanitabonomolo
maigiya, epetapiate gelatepaolo tabo idi gelanaki,
tabo idi gelanaki, eba kunu wagelitiya, ega:walo
atu tetelo epetapiate woki bilibilima: eda:utiya,
mabu iba:te kiyatawaiya: epate aladabuti baiamo
beda:ma: ka:pelamiye.
33 Ebene Yu dubu epetapiate ibino lumagi idi
A:lesandatamo elawo eba ikamelo, ebete epono
dopo apulo maigate koto ebo a:midaiya epate
tabo gela katepama:, mabu ebe ubila iba:tamo
walubi tabo ka:kiyawaoma:.
34 Wiyasiya iba:te ebe umiote, ebete Yu

lumagima: deda:na ebe tanalo iyatawaote kawonomamo kapimiya gelatepao walo na:kowagilimiya, “Epesese epono Atimisiko, ebe aimano Kawodawanomola!”

Ebene iba:te tete geyageyanomo eba kunu eba wagelitalo,

35 gabamani dubu idi, ebe Epesese duliyomolono pukala iyatulamedawala, ebete ibi milokobi midilite iba:tamo negiya, “Epesese dubala:, epo bilibilinomo iyatawala, aimano Epesese kawo duliyomolo ebe Kawodawa Atimisiko Amamate Motono opola. Ega:walo ibi iyatawala, ebe abali ida:da:lino talena nokola kawonomo Unu Duliyomolone atamo iyalo pegiya, ka:lo aimano duliyomololo bitana ale wadenomamo kuminama:.

36 Ebema: numa:la:, mulo iyatawa lumagigodolo elawo kitana: Atimisikono tanaloma: a:da: tabo gema:. Ebe mabuma: la: woki bilibilia:no milolo na:pola:nala:, daedale wokilo kuba tanalo idi ako-osiyodilala:!

37 “Ebema: la: me dubu netewa mamo beda:ma: kemagaela:ema? Iba:te Atimisiko Amamateno Motolo pilo tanalo kosiyodiloa:, ega:walo iba:te aimano ida:da:lino tanaloma: kuba tabo idi kegela:.

38 Ebema: Dimitiyasiko ega:walo ebeno wokopi, iba:godolo dowa tanalo lumagi iditamo nanitabolo ditana, modobola iba:te aimano gabamani dubatamo na:tolaema:na: tabo anagiyamidapino ololo apulo kanapaminateuima:.

39 Ega:walo la: tanalo idi uima: ubi diyata:witama, modobola duliyomolo epo epetapi-

ate la:go paladabutite milolo ka:pegelamamota,
Loma gabamanite atamo elawo dikaeamena eba
kunu.
40 Ebema: nale la: analemata, la: nanisiwale!
Ale ka:lo kebe tanalo kosiyodiloma:, Loma gaba-
maniate dolowima:na:, diyala, iba:te ebe tanalo
duliyomolo kubaimi tanaloma: da:begelama:na:,
ebene iba:te atamo kuba wiya nanitabonomolo
kikaeaema:na: mabu aimano dowa tanalo magu-
mulo nanitabo tanalo kitana:."
41 Ebene ebeno tabo kiyawao dolopoligiya, Epe-
sese duliyomolono pukala iyatulamedawate epo
bilibilinomo ibino motamo gito aliboliya.

20

Polote Ma:sadoniya Ega:walo Guliki Opamo Walo Da:ka:tiya

1 Ebema: Epesese duliyomolo epono kawo
dowa tanalote dolopoligiya, Polote Ya:suko
waloma:tapi ebetamo ka:la:mite ibi tabo
epetapiamo eba walubililo yawo tabo gete
Ma:sadoniya opamo ebo tiya.
2 Ebene ebete ebe opo kawonomolo eba
nepata:lo, ebete sosi epatamo walubi tabo
bilibilinomo kiyawaonatote Guliki opamo gito
nemaigiya.
3 Ebete ebolo netewa-kapiya sagana eba noko-
lilo, ebene ebete Siliya opamo palai peago toma:
giya. Ebe tetelo Yu dubu epetapiate wiyasiya
ebe anakapuima: nopo diyatiya, Polote ebe tanalo
olowite ebeno woki iyakobi midite Ma:sadoniya
agowa gabodo walo na:ka:piya.

4 Ebe tetelo me dubate Polago tolamiya, Beliya duliyomolodawa Pilasikono gudu Sosipatako, ega:walo Tesalonaika duliyomolo dubu netewa A:listakasiko ega:walo Sekandasiko, ega:walo Debi duliyomolodawa Ga:iyasiko, ega:walo Timotiko, ega:walo A:isiya opo dubu netewa Tikikasiko ega:walo Topimasiko, iyo, me dubate Poloko ebana tolamiya.
5 Ebene iba:te dopamo tolamete Talowase duliyomolamo nemaimiote a ebo nemakopeitiya,
6 wiyasiya Pilipai kawo duliyomololo paibu egela da:ponolopoligiya, ebe tetelo a epetapiate Unamo Maiga: Palowa Bae Soliyomu osiyodilote, ebene kawo palai peago Talowasa:mo tolamete Poloiatamo ebo nemaimiyama:. Ebe tetelo ale iba:go kapimiya sebeni egela ebolo nilukuliyama:.

Polote Idoko Idilo Talowase Duliyomololo Godokono Tabo Da:kiyawaoni

7-8 Ebene Satade idokolo ale Ya:suko malagidilo bae naoma: unu moto idilo ditanami ebe kawo teta:mo daladabutiniyama:, ebe aladabuti bailo wuiki alo bilibilinomate wamoteoniya. Ebene Polote egela idilo toma: eba wagelenalo, ebete Godokono tabo kiyawao geyageyaima:tepanate sele tetenomamo ebo nemaigani.
9 Ebe tetelo a magumulo oli ape dubu idite okolini, ebeno mailo Yutikasitela, ebete awano gigiyu tetelo eba okolinalo kawo unomote ebo laweni. Ebema: Polote tabo geyageyanomo eba kiyawaonalo Yutikasiko ute delaweni, ebete eba dedeganalo ebe idili moto unune opamo ebo

pegani, ebene epo epetapiate piwitionate ebe dapadipateniya a:enomo puminiya.

10 Wiyasiya Polote da:piwisigani ebete Yutikasikono bodolo unamo polokowiganate ebe eba a:wiyamidanalo negeni, “La: akotoletoleonala:, ebeno igilo bitamena!”

11 Ebe tetelo Polote walo ka:nodolonate Ya:suko malagidilo bae wakamionate ale kapimiya ebo naoniyama:, ebene tete geyageyanomolo ebete ago tabo eba kiyawaonalo egela ebo waloiya. Ebene Polote a miyapaete gito tiya,

12 wiyasiya Yutikasite walo igilo da:kelaweni, ebeno epate ebema: kawo kalakalago ebe ebeno motamo ebo magatiya.

Poloiate Talowase Duliyomolone Mailitase Duliyomolamo Da:tolamiya

13 Ebe tetelo Polote A:soso duliyomolamo dopamo tiya agowa gabodo, wiyasiya a epetapi ebamo kawo palai peago tolamiyama:, mabu Polote a ma kunu anaiya ale ebe ebolo ka:nowiyama:.

14 Ebema: ale eba:go A:soso duliyomololo danalugiyama:, ebete ale da:tolamiyama: ebe peamo olote a bilibilinomate kapimiya Mitilina duliyomolamo ebo na:iwaliyama:.

15 Ebene Mitilina duliyomolone ka:tolamete egela idilo Kiyosi mubamo nemaimite, ebe mubano balado tolamete egela idilo Samoso duliyomolamo na:iwalete, egela idilo Mailitase duliyomolamo gito nemaimiyama:.

16 Ebe tetelo Polote ebeno nopo ma kunu iyatiya, ebete kawo palai peago eba tolo Epesese kawo duliyomolo gito ka:nodolima:, mabu ebe ubia:nola ebe A:isiya opolo tete geyageyalo nokolima:, wiyasiya ebe ubila Yelusalema kawo duliyomolamo samamo tote Pentekose Soliyomu* ebe lupida: kosiyodiloma:.

Polote Epesese Sosi Watowatopiatamo Ebeno Uwomu Tabonomo Da:kiyawaiya

17 Ebene Polote Mailitase duliyomolone tabo nalibiya Epesese sosi watowatopiatamo iba:te ebetamo ka:pelaema:.
18 Ebe watowatopiate ebetamo da:pemaimiya, ebe tetelo ebete iba:tamo negiya, “Na dopo tetenomolo A:isiya opamo da:pimo, ebe egelane wagilimite egela epetapi bilibilinomo magumulo la:godolo kebako okolilo ka:pokolinaimo, la: ebe tanalo iyatawalata.
19 Ma kunu na a:ka:tuwa: na opamo iyatilo Kawodawa Ya:sukono woko eba posiyodilonalo ipupago pepata:naimo, mabu Yu epate natamo temeteme eba ikanamenalo na anakapunaema: wagelenamiya.
20 Wiyasiya ebe tete geyageyanomolo la: kowalubilitama: Godokono tabo kiyawaoma: na ka:toletolenamia:, ebema: tete bilibilinomo epetapilo nale awokala bailo ega:walo la:imano iyaiya moto gulo la: eba iyatulamelo nale kapiya tanalo idi kanaetoamidanakia:.

---

* **20:16:** Buka ka:la:mioledawa, a:ma: ubi diyata:emene me Yu epono Soliyomu idino magumu kiyatawaema:, modobola a:ma: me atu Alibolepi Buka 2.1 buka apuno walubi tabo numiye.

21 Iyo, ebe tetelo na Yu epo ega:walo Yua:pi
atumu, ibi bilibilinomo analenakimo, iba:te
ibino kuba osiyodilole magumune Godotamo
olobila:ote Kawodawa Ya:suko nanitabokobi
ka:midima:.
22 “Ebema: ka:lo la: numa:la:, na Godokono
Uliyanate danani ebe tanalamo tuduwatate
Yelusalemamo toma: wagelemo, wiyasiya
na iyatawa: ebolo natamo beda: tanalate
demaimioma:na:.
23 Wiyasiya Godokono Uliyanate na diyatunami
ebe kapiya tanalo iyatawanamo, duliyomolo bili-
bilinomolo idoko motono temeteme ega:walo ko-
dakoda tanalo epetapiate na makopelenena.
24 Wiyasiya naimano igilo nitanana, nale
kawonomamo a:kemalagidilomo. Kawodawa
Ya:sute natamo iyalo dikanamiya, ebe woko
Godokono Wade Tabo kiyawao wokola, ebema:
ebe tabo kiyawao magumulo nale Godokono
nilakapo tanalo awokalima: woko uwomuamo
nanitabonomolo ka:nemaigamamo.
25 “Me tanalo nanitabola, Godote Kawo Ela-
wodawama: deda:na, nale ebe tanalo la:godolo
kiyawaoago pata:naimo. Wiyasiya naimano na-
mutupiala:, ka:lo na niyatawitamo la: bilibilino-
mate naimano ololo walo a:kuma:ema,
26 ebema: ka:lo egelalo nale la: analemata,
la:imano taneba magumulo lumagi idino igilote
danalatidimene, ebe tanalote naimano kubama:
a:keda:mene.
27 Nanitabola, Godote epo bilibilinomatamo
ebeno ubi keba kunu kiyatinale iba:te kosiyo-
dilolenama:, nale ebe tanalo bilibilinomo la:tamo
kiyawaoma: ka:toletolenamia:, ebema: nale la:

eba iyatulamelo kapiya tanalo idi kanaetoami-
danakia:.
28 “Ebema: watowatopiala:, la: a:ka:tuwa: la:
ega:walo la:imano sipi-goeogoeo bilibilinomo
wadenomamo nulamenala:, mabu Godokono
Uliyanate la: ibi ulamepima: a:midiliata. Iyo,
modobola la: Godokono sosi epatamo wade-
wade bae nikalamenakiyala:, mabu ebete ebeno
kalimamo ibi uwatiya iba:te ebeno gudima:
keda:onama:.
29 Na iyatawala, nale la:godone da:tomo, ebe
tetelo elawoelawo tumu gaagaate la: magumamo
popila:ote la:imano sipi-goeogoeo kubanomamo
kapalolema:na:.
30 Ega:walo la:imano eponomo magumulo
dubu epetapiate maimiote Godokono nani
tabono magumu oba:midalete wiyasiya a:da:
taboma: ka:midilima:na:, Ya:suko nanitabokobi
midipi kuba gabamo kowabuga:talema:.
31 Ebema: la: olowiolo nilukuliniyala: ega:walo
naimano tanalo akododomatiala:! Nanitabola,
nale netewa-kapiya ulama magumulo naimano
ipupago idoko ega:walo egela bilibilinomolo la:
bilibilinomo iyatulamenakimata.

32 “Ebema: ka:lo nale la: Godokono kotamo
alomomata, ebeno nilakapodo la:tamo
da:pi ebete ebe tabamo la: wadenomamo
ka:buiyalateletanama:. Iyo, ebe modobola
la: ka:kodakodailametama:, ebene ebete iyalo
ebeno talena epoma: da:midilitiyala, ebe epo
ega:walo la:, ebete ebeno wadewade tanalo la:
bilibilinomatamo kapimiya kikalamolema:ta,
ebete dopamo nanitabonomolo keba kunu

kegiyale eba kunu.
33 Numa:la:, nale la:imano taneba magumulo
lumagi idino mani ega:walo pupuliono inamabu
nale kolomoiliminakia:.
34 La: iyatawalata, na a:ka:tuwa: me koto nete-
wamo woko eba osiyodilonalo, na a:ka:tuwa:
na ega:walo nago dowapata:lamenamiya aimano
modoboa: tanalo modobokobi midilinakimo.
35 Ma kunu nale osiyodilole tanalo bilibilinomo
magumulo la: iyatulamenakimata, la:le
iyaiya woko kodakodalo eba osiyodilolelo
mani uwata:wete nigologolopi ebo kowalu-
bila:wenama:. Iyo, Kawodawa Ya:sute dopamo
kebe tabo kegiyale, modobola la:le ebe tabo walo
na:kemalagidilala:, mabu nanitabola, ebete ma
kunu giya,

‘Inamabu uwate tetelo
me opono kalakala bitana,
wiyasiya lumagi iditamo ikame tetelo
Godokono kalakalate a:ma:godolo
kawonomoma: keda:mene.’ ”

36 Ebene Polokono tabo kiyawao sosi wa-
towatopiatamo dolopoligiya, ebe tetelo ibi bili-
bilinomate ebe ebana pupamo ilukulite towe-
towe tabo Godotamo ebo adipatiya.
37-38 Ebene ibi bilibilinomate pe boboamo
kapimiya da:niyodoliya, iba:te Poloko
a:wiyamidaolo ega:walo eba aboeteolo kawo
tepo temetema:go iimitiya, mabu ebete iba:tamo
ma kunu kiyawaiya, iba:te ebeno ololo walo
a:kuminakoma:na:.

21

Polote Yelusalemamo Eba Tolo Iyaiya Duliyomolamo Demaigaonatiya

1 Ebe tetelo ale Epesese nanitabokobi midipiatamo yawo tabo gelate kewa: kolomo a:iwalenomo na:iwalete Kosa opamo ebo nemaimiyama:, ebene egela idilo a Lodesa opo nelawete, ebene Patala duliyomolamo gito tolamiyama:.

2 Ebolo Ponisiya opamo a:iwama: ditani ebe kawo palai pe idi ale numite, ebe tetelo a ebe peamo nolote tolame ebo nowagilimiyama:.

3 Ebene ale da:tolamiyama: Saipalase opo numite pele apuamo eba a:midalo ale Siliya opamo na:iwalete, pe namutudawate ebeno pe Taya kawo duliyomolamo gito na:iliya ebeno inamabu maniamo ka:na:midilima:.

4 Ebe duliyomololo ale Ya:suko waloma:tapi epetapi ola:go petolamete ibi nulamete sebeni egela iba:go ebo nilukuliyama:, ebene kebe kuba tanalote Polotamo da:pemaigamene, iba:te ebe tanalo Godokono Uliyanano elawamo iyatawaote ebe kawiya naniya ebete Yelusalemamo a:ka:toamene.

5 Ebene pe namutudawate atamo kebe tete kikaeamiyale, ebe tete demaigiya ale ibi miyapama: gelate peamo ebo piwitiyama:. Ebe tetelo ibi bilibilinomate ibino kamiyalela gudila a miyapaema: duliyomolone ago pelamiya pe boboamo, ebene a bilibilinomo kewa: kolomo balalo pupamo pilukulite Godotamo towetowe tabo ebo padipatiyama:. Ebe tanalo dolopoligiya, epetapiate epetapiatamo yawo tabo gelate

6 ale peamo olote iba:te ibino motamo walo gito
kolowamiya.

Polote Sisaliya Kawo Duliyomololo Tete Da:pesolo Da:nokoliya

7 Ebe tetelo Taya kawo duliyomolo
atepate ale kawo palai peago tolame walo
na:kowagilimiyama:, ebene Tolameyasi
duliyomolamo da:nemaimiyama:, ebolo
nanitabokobi midipi ekakiatamo kalakala tabo
negelate kapiya idoko iba:godolo nelaoniyama:.
8 Ebene egela idilo ale Sisaliya kawo duliyomo-
lamo nemaimiote Godokono Wade Tabo atedawa
Pilipikono motamo nodolote ebo nilukuliyama:.
Nanitabola, Yelusalema sosi epate dopamo sebeni
dubu Godokono woko osiyodiloma: duwatiya,
Pilipiko ebe tuputupu wokopino taneba magu-
mulo ebe idila,
9 ega:walo ebegodolo ebeno netewa-netewa
kawokawo buwelemela:te ilukulinamiya,
Godokono Uliyanate ebeno iyanomo elawo
iba:tamo ikalamoliya ebeno tepo magumuno
woki kawokalilamenakoma:.
10 Ebene ale egela epetapilo ebolo eba ilukulilo,
Godokono woki awokalimidawa idi A:gabasite
Yudiya opone atamo ebo pemaigiya.
11 Ebete a puamete Polokono bata pelawete
ebe a:ka:tuwa: ebeno agowala kotola eba matuo-
lamolelo negiya, “Godokono Uliyanate ma kunu
gita, ‘Yu epate Yelusalemalo dilukulina, kebe
dubute me bata da:pulinako iba:te ebe dubu
elawamo lawete Yua:piatamo ka:nikalaema:na:
ebe ka:kubaima:.’ ”

12 Ebe tetelo a ega:walo epetapi me tabo
dolowiyama:, ale Poloko na:toweomiyama:,
“A:ma: Yelusalemamo akotoala:!”
13 Ebene Polote aimano tabo wiyalo
negiya, “Natamo beda:ma: kiima:witama?
Mabu keleka: la:le tepo temeteme natamo
ikanaema: dowagela:witama? Nanitabola,
nale olosiyodilomo Yelusalemalo epetapiate
naimano ape ala:mo matuomeoma:, ega:walo
naimano kalakala bitana ebolo Kawodawa
Ya:suko mabuma: a:ema:.”
14 Ebe tetelo ale Polokono woki iyakobi midima:
ka:modobiya:, ebema: ebe tanalo dumiyama: ale
negeliyama:, “Kuba:nola, Godokono ubi tanalote
nemaigamene.” Ebene ale tabo idi kegeliya:.
15 Ebene ebe tanalo dolopoligiya ale aimano
inamabu gatela:mo wepote Yelusalema kawo
duliyomolamo agowa gabodo gito tolamiyama:.
16 Ebe tetelo Ya:suko waloma:tapi epetapiate
ibino Sisaliya duliyomolone a da:buiyataenatiya,
iba:te a Nesonikono motamo gito magataiya
ale ebolo ka:nilukulima:. Nesoniko Saipalase
opodawala, dopo epate Ya:suko nanitabokobi
da:midiya ibino taneba magumulo ebe idila.

Yelusalema Sosi Watowatopiate Poloko Da:totomutiya

17 Ebe atu egelalo Yelusalema kawo
duliyomololo dilukulionamiya ebe nanitabokobi
midipi ekakiate a kawo kalakalago uwateiya.
18 Ebene egela idilo a bilibilinomate Polago
Ya:imesiko uima: da:tolamiyama:, ebe tetelo ale
ebe sosi watowatopi epetapi bilibilinomago eba
lutalo numiyama:.

19 Ebema: Polote iba:tamo kalakala tabo negete,
Godote ebeno woko magumudo kebe tanalo
bilibilinomo Yua:pi magumulo dosiyodilolenaki,
ebete ebe tanalo iba:tamo ebo awokalimiya.

20 Iba:te me tabo dolowiya Godoko
moiolo negeliya, “Aimano naniwi, kalakala
kawonomola, wiyasiya me tanalo idi
wadenomamo numa:, a Yu epo magumulo
kebako taoseni epo bilibilinomate Ya:suko
nanitabokobi a:midiya. Wiyasiya nanitabola,
Godote Mosesedo aimano ewoniatamo
dikalamiya, ibi bilibilinomate ebe Totomu
Tabo kowaloma:talema: kawonomamo
malagidilolena.

21 Ebema: nanitabokobi midia: Yu epo
epetapiate aimano ekaki epetapino woki
kubailamelelamelo dopamo ma kunu analiya,
iyaiya mulu opolo dilukuliona a:ma:le ebe Yu epo
a:niyatulamenakota iba:te Mosesekono Totomu
magumune kolobila:ma:. Ebene iba:te a:imano
tanaloma: a:da: tabo idi kegeliya ma kunu,
a:ma:le epatamo talena iyatilamenata ibino
dubu guda:tamo Godokono tama itamida pukala
kalomolamenama: ega:walo aimano ewonino
iyaiya tanalo epetapi kosiyodilolenama:.

22 “Ebema: a keba kunu na:kowagelema:?
Nanitabola, iba:te a:imano pe tanalo
kiyatawaoma:na:,

23 ebema: a ubila a:ma: me tanalo nosiy-
odiliye. Aimano taneba magumulo netewa-
netewa dubate ba:pola:na, iba:te dopamo epono
ololo apulo tabo a:kiyawaiya ibino ape Godotamo
nanitabonomolo kikameoma:.

24 Ibino tete naːpe, ebemaː modobola aːmaː
ibi magatalaːwete awokala naːnowalubiliye,
kalimagono inamabu maniamo uwataːwete
Godotamo eba nikameolo ibino tepo magumuno
daleya kopoliyalelaemaː. Ebene aːmaː ibaːgo
toawete eke aːgumi iyatawaopiatamo mani
nikalamiye ibaːte eke aːgumi tanalo kuwatemaː.
Me gabodo epo bilibilinomate kiyatawaomaːnaː
epetapiate aːimano tanalomaː aːdaː tabo
degelana ebe tabo nanitaboaː, wiyasiya ibaːte
kuimaːnaː aːmaː atumu Mosesekono Totomu
Tabo magumulo bokolinata.
25 Nanitabola, a sosi watowatopiate dopamo
Yuaːpi nanitabokobi midipiatamo leta alibimaː,
ibaːte Mosesekono Totomu magumulo keba kunu
naːkilukulinamaːnaː. Ebe leta tabono tanalo ma
kunula, epetapiate idaːdaːliatamo dikalamenaka
ibaːte ebe inamabu aːkenaonakomaːnaː, egaːwalo
kuwokobe dewegedililamenaka ebe inamabu
nao talenala mabu kalimate ebe katene magu-
mulo bitana, egaːwalo ibaːte kamiyale pilo dubu
pilo aːkosiyodilolenakomaːnaː.”
26 Ebene egela idilo Polote ebe netewa-
netewa dubu magatalete ebe egaːwalo ibino
tepo magumuno daleya tanalomaː Godotamo
kalimagono inamabu ebo nikameiya. Ebene
ebete Godoko Amamateno Iya Motono kala
gaːdimi magumamo nopegate ibino mailo eba
nalomolo wokodawa ebo naniya, “Sebeni egela
dolopoligomene, nale me dubago walo kaːpete
ibino iyaiya tanalomaː uwomu kalimagono
inamabu Godotamo kaːpikameomamo.”

Godoko Amamateno Motolo Yu Epono Dowa

Tanalote Polotamo Demaigiya

27 Ebene sebeni egela olopoligoma: eba
tatalilo, Yu epo epetapiate A:isiya opone dopamo
da:pelamiya, iba:te egela idilo Poloko Godoko
Amamateno Motolo ebo numiya. Ebema: iba:te
kuba woki lawete ubi iyatiya, ebolo da:pola:niya
ebe epo bilibilinomatamo elawo ikalamete iba:te
Polotamo ka:dowaoma:, ebene iba:te Poloko
elawamo lawete
28 gelatepaolo negeliya, "Isalaela dubala:, la:
a nowalubia:la:! Opo kawonomolo epo bilibili-
nomo kubanu demagatalena, me ebe dubula!
Ebeno iyatulame magumudo ebete aimano epo
ega:walo aimano iyaiya totomu ega:walo me tal-
ena moto kubailamenako! Ega:walo egela idilo
ebete Yua:pi epetapi me Godoko Amamateno
Motamo magaelete aimano talena baino pukala
adikamidali!"
29 Iba:te me tabo egeliya mabu egela idilo
iba:te Poloko ega:walo Epesese duliyomolo dubu
idi Topimasiko Yelusalemalo kapimiya wapaitalo
dulamiya, ebema: iba:te ma kunu malagidiliya,
Polote ibino talena adikamidalete ebe Yua: dubu
Godoko Amamateno Motamo emagata, wiyasiya
ebe tanalo nanitaboa:.
30 Ebe tetelo Yelusalema kawo duliyomololo
epo bilibilinomate ebe tabo dolowiya, iba:te
apune apune ebo pipuila:iya. Ibi epetapi-
ate Poloko elawamo pelawete Godoko Ama-
mateno Motone anamiyatate, ebene moto umipi-
ate kalano gigiyu gito mopioliya.
31 Iba:te Poloko anakapuima: eba wagelitalo,
Loma gabamanino gowelaopino watodawate

ebo iyatawiya Yelusalemalo gowela tanalo kawonomote maigita.

32 Ebema: ebe tetenomolo ebete ebeno opopi ega:walo gowelaopi dubu epetapi uwatete epono gowela tanalo odiyoboma: ebo pipuila:iya, ebene epate ibino pelame tanalo dumiya Poloko anagal-imio gito atepiya.

33 Ebene gowelaopino watodawate Poloko niyakabamo pete ebeno opopi nanaliya, iba:te ebe lawete auli ale netewamo ebe kematuomeoma:, ega:walo ebete epo nalateda:liya, “Me dubu poteleka:? Ebete beda: kuba kosiyodilole?”

34 Ebe tetelo epo epetapi bilibilinomate gelatepaolo tabo idi gelanaki, tabo idi gelanaki, eba kunu wagelitiya. Ebema: iba:te diyamo kawonomo eba osiyodilutalo gowelaopino watodawate ebe tanalono magumu wadenomamo lawea:no ebeno opopi gito analiya iba:te Poloko gabamanino motamo kemagatama:, ebe kawo motonomo ebe Loma epono gowelaopino woko motola ega:walo lao motola.

35 Ebene iba:te Poloko ebamo magatate motono gabamo eba na:putiolelo ebeno igilo mula:ema: ibino kotamo ebe unamo ebo adipatiya, mabu duliyomolo epono dowa tanalote kawonomamo maigiti.

36 Ebe tetelo ibi bilibilinomate Poloko elawo kawonomago eba a:na:ma:elo gowelaopiatamo gelatepaolo negelanapiya, “Ebe nanakapuma:la:! Ebe nanakapuma:la:!”

Polote Yu Epatamo Tabo Kiyawaoma: Gowelaopino Watodawa Daniya

37 Ebene Loma gabamanino gowelaopiate Polago ibino kawo motonomono guamo nopila:oa:no, dopamo ebete ibino watodawatamo negiya, “Na tabo idi a:ma:tamo ba:kegemo?”

Gowelaopino watodawate la:wa:lo nowamiya, “O! A:ma: Guliki tabo iyatawalata!

38 Ebema: Isipiti opo dubu idite ebeno 4,000 dubu bulu opamo magatalete a Loma gabamaniatamo gowela nopo da:niyati, a:ma: ebetea:. Diyala, a:ma: da: iya opodawala:.”

39 Polote ebeno tabo eba wiyalo negiya, “Na Yu lumagila, na Silisiya opono Tasase kawo duliyomololo awokaliyamo, ebema: nanitabola, naimano duliyomolo da:peso duliyomoloa:. Na a:ma: toweoemata, nale naimano epatamo tabo ka:kiyawaoma:.”

40 Ebene gowelaopino watodawate modoboma: gete, Polote motono gabo unulo utite ebeno kotamo epo eba odiyobolelo, ebene ibino tabo gela tanalo gito olopoligolamiya. Ebe tetelo ebete Yu epono tabamo kiyawao ma kunu wagilimiya,

22

1 “Naimano ekakila, nabila, naimano kuba osiyodilo tanalo la:tamo da:kiyawaomo, la: nolowiala:.”

2 Ebete iba:tamo Yu tabamo da:kiyawauti, iba:te olowite tabo gela:no gelebadinomolo pola:niya.

Ebene Polote walo na:kegiya,

3 “Na Yu lumagila, Silisiya opono Tasase
kawo duliyomololo awokaliyamo, wiyasiya na
me Yelusalema duliyomololo apete, ebene ulama
bilibilinomo epetapilo Gameliyelate na iyatu-
namenaki. Ebene ebeno iyatumi magumune
Godote aimano ewoniatamo kebe Totomu Tabo
kikalamiyale, nale ebe iyaiya tanalo kodakodalo
eba uwatelo naimano ape kawonomo Godokono
wokamo ebo iyatiyamo, ka:lo la: bilibilinomate
keba kunu kilukula:wenama eba kunu.
4 Ebema: ulama epetapilo nale me wokino
tanalodo piyate Ya:suko Nanitabokobi Midi Ga-
bodo dowapata:lamenamiya iba:tamo kawokawo
temeteme ikalamenakimo. Iyo, nale ibi magu-
mulo dubu ega:walo kamiyale elawamo uwa-
tenakimo idoko motamo gito niyalekenakimo,
ebene epetapiate ibi danakapulamenakiya na
ebe tanaloma: ebo kalakalanakimo.
5 Ka:lo nale kebe tabo ka:kiyawautamo ebe
tabono nanitabo tanalo Godotamo kalimagono
ikameopino Unu Watodawanomo ega:walo
Ka:nisolo dubu ibi bilibilinomo iyatawala. Iba:te
natamo leta epetapi ikanamonete Dama:sakase
duliyomolamo na gito aliboniya nale aimano Yu
epo ekakiatamo ebe leta ka:nikalamolema:. Ebe
tetelo na ubi iyatiyamo, nale ebe duliyomolamo
eba nemaigalo Ya:suko waloma:tapi ebolo
nuwatete ala:mo matuolamolete Yelusalemamo
magaelete iba:tamo kuba wiya ka:pikalaema:.”

Polote Ya:sutamo Keba Kunu Kolobigiyale Ebe Tanalo Dawokalimiya

6 Ebene Polote ebeno tabo moga:melo
walo na:kegiya, “Wiyasiya nale egela

tulilo Dama:sakase duliyomolo niyakabamo da:nemaiganatiyamo, ebe tetenomolo Godokono Unu Duliyomolone alo kawonomote eba piwisigalo molete da:la:uwa:mida keba kunula:ka:, na ebe alote eba kunu pa:wiyamidadiganiya.

7 Nale opamo gate tabo ma kunu olowiyamo, ‘Solo, Solo! Keleka: mabu a:ma:le natamo kawokawo temeteme dikanama:wena?’

8 “Nale nowamiyamo, ‘Kawodawa, a:ma: poteleka:?’

“Ebene ebeno wiya tabote ma kunu piya, ‘Na Ya:sute Nasalete duliyomolodawala, a:ma:le natamo temeteme dikanama:wena na ebe lumagila.’

9 Ebe tetelo kebe dubate nago da:tolamiya, iba:te natamo da:kiyawauti ebe lumagino tabo madodo wadenomamo kolowiya:, wiyasiya alo kapiya umitiya.

10 “Ebene nale negiyamo, ‘Kawodawa, a:ma: beda: ubi kiyata:wita nale kosiyodiloma:?’

“Ebete nowamiya, ‘A:ma: maigawete Dama:sakase duliyomolamo na:nopega, ebene a:ma:le kosiyodilaema: Godote ebeno ubi tanalo iyalo tetelo diyatiya, ebe iyaiya tanalo lumagi idite ebolo ka:kiyawaoema:ta.’

11 Ebe tetelo naimano balidite idokonamiya mabu nale alo kawonomo umiyamo, ebema: naimano namutupiate na kotamo lawenete Dama:sakase duliyomolamo gito magataniya.

12 “Ebolo dubu idi ebeno mailo A:nanayasitela, ebete Godoko tolemelo Mosesekono Totomu Tabamo tuduwatanami, ega:walo Yu epate ebe

duliyomololo dilukulionamiya ibi bilibilinomate ebe tuputupudawama: gelanamiya. Ebete na unaema: da:piya
13 na niyakabamo putite na:pegiya, ‘Naimano ekawi Solo, a:imano balidi wadenomamo walo na:ka:melena!’ Ebe tetenomolo naimano balidite wadekobi dolowiya nale ebe wadenomamo ebo umiyamo.

14 “Ebene ebete natamo negiya, ‘Aimano ewoniate damamatenamiya, ebe Godote a:ma: iyalo eka:miyata a:ma:le ebeno ubi tanalo kiyatawaema:, ega:walo ebeno Tuputupu Wokodawano ololo kuma:ema:, ega:walo a:imano galamo me Tuputupudawano tabo madodo kolowiaema:.
15 Iyo, a:ma:le ebegodone kebe tanalo kolowiyawia ega:walo kebe tanalo kulama:wia, ebe ubila a:ma:le ebe iyaiya tanalo epo bilibilinomatamo ka:na:kiyawaema:.
16 Ebema: beda: kemakopela:wita? A:ma: maigawete obamo aduba:mida tanalo nelawa:. A:ma:le ebeno mailo deka:miaemene, ebete a:imano kuba ukulaolemetate ka:dodolomatilima:ta.’ ”

Ya:sute Ebe Yua:piatamo Keba Kunu Kalibiyale Polote Ebe Tanalo Dawokalimiya

17 Ebene Polote tabo moga:melo walo na:kegiya, “Nale Yelusalemamo walo da:ka:piyamo, egela idilo Godoko Amamateno Motolo eba:go tabo eba gelitalo naimano balidite iyama: eda:onamete wade tanalo ebo umiyamo.

18 Ebe tetelo Kawodawate natamo ma kunu giya, ‘A:ma: ka:lonomo Yelusalemane samonomamo na:tiye, mabu me epate a:ma:godone naimano nanitabo tanalo a:kelaema:na:.’
19 “Ebene nale nowamiyamo, ‘Kawodawa, me duliyomolo epo iyatawala, nale ibino iyaiya balidi ibilamole motolo a:ma: nanitabokobi midipi dolenakimo, nale ibi eba uwatelo epetapi alukolenakimo, epetapi idoko motamo gito niyalekenakimo.
20 Ega:walo ibi iyatawala, epetapiate iyalo ulamalo a:imano nanitabo tanalo awokalimidawa Stibiniko danakapumiya, nale ebe tanalo kalakalago eba umitalo ebe anakapumipino watubino kaliku ulamelelamitimo.’
21 “Wiyasiya Kawodawate natamo walo na:kegiya, ‘Me duliyomolone a:ma: na:tiye, mabu nale a:ma: mululo dilukuliona ebe Yua:piatamo kanalibomamota.’ ”
22 Tabo olowiopi bilibilinomate Polokono tabo wadenomamo olowionapiya, wiyasiya ebete Yua:piatamo Godokono ubilo toma: tabo da:kiyawaiya ebe tetelo kawo dowanomote iba:tamo maigate gelatepao eba kowagilimilo Loma gabamaniatamo walo na:kegeliya, “Nanakapuma:la:! Me dubute na:ena, ebe modoboa: igilonama:!”
23 Ebema: ibino dowa magumulo eba gelatepautalo iba:te ibino watubino kaliku pupukulamete elawamo opamo iyalekete, ebene damela tuwae uwatolete unamo ebo iyalekeiya.

Polote Loma Gabamanino Pepago Pata: Tanalo Dawokalimiya

24 Ebema: Loma gowelaopino watodawate
epono dowa tanalo umite ebeno gowelaopi
dubu nanaliya, iba:te Poloko gabamanino
moto guamo magatate ebe pa:ka:pa:ka:mo
eba na:na:ma:ga:midaolo, Yu epate ebetamo
beda:ma: kegelatepautiye ebe tanalo ebegodone
nanitabolo kiyatawama:.
25 Ebene gowelaopi dubate tolamete
Poloko ka:na:ma:ga:midaoma: ebeno ape
da:na:tupuguimiya, ebe tetelo Polote ebe niyak-
abolo dutiti ebe elawodubu idi naniya, “Talena
ba:kitanale, Loma gabamanino pepago depata:na
ebako lumagi gito a:na:ma:ga:midaoma:?
O la: dopamo ebeno tanalo wadenomamo
bakanagiyamidama:ema?”*
26 Gowelaopino elawodubute me tabo
dolowiya, ebete ebeno watodawatamo walo
ka:tote ebe ebo nalatediya, “A:ma: me dubutamo
beda: tanalo osiyodiloma: kowagela:wita? A:ma:
iyatawala:ka: ebete Loma gabamanino pepago
depata:na?”
27 Ebene gowelaopino watodawate Polotamo
nemaigate ebe ebo naniya, “A:ma: nanitabolo
na nanana:, a:ma: Loma gabamanino pepago
kepata:wena?”
Polote nowamiya, “Iyo, nanitabola.”
28 Ebene gowelaopino watodawate negiya, “Na
atumu ebe pepago pata:namo, wiyasiya na ebe
pepa kawo maninomamo uwatiyamo.”

---

* **22:25:** Buka ka:la:mioledawa, a:ma: me Polokono tabono magumu iyatawama: ubi diyata:emene, modobola a:ma: me atu Alibolepi Buka 16.37 buka apuno walubi tabo numiye.

Polote negiya, “Na wiyasiya ebe pepa maniamo kuwatiya:. Nale dawokaliyamo ebe tetelo gabamaniate naimano nabiwitamo gito ikamiya.”
29 Ebene Poloko a:na:ma:ga:midaoma: dolosiyodilutiya ebe gowelaopiate ebeno tabo dolowiya, ebe tetenomolo iba:te tole tanalo lawete ebe atepate balamo gito utitatiya. Ibino watodawate atumu na:ka:toletoliti mabu ebete iyatawa:no Loma gabamanino pepago lumagi auli ala:mo dematuomeiya, ebete eba kunu ibino kawo pukala idi ebe adikamidaliya.

Yu Epono Ka:nisolo Dubate Polokono Tanalo Danagiyamidamiya

30 Ebe tetelo Polote Yu epono wokilo iba:tamo beda: kuba kosiyodiliyale, gowelaopino watodawa ubila ebete ebe tanalo nanitabonomolo kiyatawama:. Ebema: egela idilo ebete tabo naliboliya, Godotamo kalimagono ikameopino ununomo watowatopi ega:walo Yu epono Ka:nisolo dubu epetapi ibi bilibilinomate kapaladabutima:, ebene iba:te da:pelamoliya ebete Poloko idoko motone powolukote ibino ololo apuamo gito magaiya.

23

1 Ebe tetelo Polote tolea:no Yu epono Ka:nisolo dubu ulamolelo negiya, “Naimano naniala:, ulama bilibilinomo pete me teta:mo pemaiga, nale Godokono ololo apulo naimano tepo magumuno mulo wokido tuputupulo eba okolinalo ebetamo kuba idi kosiyodiliya:.”
2 Ebema: Godotamo kalimagono ikameopino Unu Watodawanomo, ebeno mailo

A:nanayasitela, ebete Poloko niyakabolo delamota:oniya ebe dubu nanaliya idite ebe tabone kanagalima:.

3 Polote ebe tabo olowite ebetamo nowamiya, “Eiye! Godote wiyasiya a:ma: kanagalima:ta! A:ma: kuba kala ga:dimi epate wade keyakeya tita:gonoma: da:midiya eba kunula, unu tama modobola wiyasiya magumu abalenomola. A:ma: tabo anagiyamidadawano gobebobolo eba lutalo, modobola a:ma: naimano tanalo Mosesekono Totomu tanalago modobolo nanagiyamidanama:. Ebema: mabu keleka: a:ma:le na anaginaema: degeawa:? Ebe osiyodilo magumulo a:ma: a:ka:tuwa: Mosesekono totomu idi adikamidala:ta!”

4 Ebe tetelo Poloko niyakabolo delamota:oniya ebe dubate ebe elawamo naniya, “Mabu keleka: a:ma:le Godotamo kalimagono ikameopino Unu Watodawanomo demalogawa:? A:ma: kawo kubanomo osiyodilota!”

5 Polote nowamiya, “Naimano naniala:, niyaniyata. Nanitabola, Godokono Buka tabote ma kunu itana, ‘A:imano epono watowatopi magumulo idawano tanaloma: kuba tabo akogeala:.’ Na iyatawa: ebete Godotamo kalimagono ikameopino Unu Watodawanomoma: deda:na.”

6 Ebe tetelo daladabutiya ebe Yu epono Ka:nisolo dubu Polote ulamiya, apulo Sa:diyusi tanebapila, apulo Pa:lisi tanebapila. Ebema: ebete woki idi lawete ebeno tabo madodo adipatelo iba:tamo negiya, “Naimano naniala:! Na Pa:lisi tanebadawala ega:walo naimano

nabi atumu Pa:lisi tanebapila! Numa:la:, na nanitabokobi na:midinamo Godote a:elao epo igilamo kowadipalatelemene, ebema: la: epetapiate naimano tanalo wiyasiya kubanu anagiyamidanamitamata!”

7 Ebete me tabo da:kiyawaiya, ebe tetelo Ka:nisolo dubu magumulo anagiyamida tanalote maigate, ebene Pa:lisi tanebapi ega:walo Sa:diyusi tanebapi iba:te ebo apaminateuitiya.

8 Ibino apaminateui tanalono mabu ma kunula, Sa:diyusi tanebapiate negelanaka Godote a:elao epo igilamo a:kowadipalatelemene, wiyasiya Pa:lisi tanebapiate nanitabokobi na:midina Godote ebe tanalo nanitabolo kosiyodilomene. Ega:walo Sa:diyusi tanebapiate negelanaka Godokono Unu Duliyomolono nopopi puliyala ega:walo epono uliyana puliyala, wiyasiya Pa:lisi tanebapiate negelanaka Godote ebeno Unu Duliyomolono nopopi osiyodilolete ega:walo epono ape uliyanago ako-osiyodiloliya.

9 Ebema: Yu epono Ka:nisolo dubuno apaminateui magumulo tabo wamiuilo elawo tabonomote maigiti, ebene Pa:lisi tanebapino Godokono Totomu Tabo iyatulamepi epetapiate maimite elawonomamo negeliya, “A me dubugodolo kuba idi kumita:! Diyala, wade uliyana idi o Unu Duliyomolono nopodawa idite ebetamo Godokono nopo da: awokalimiyale!”

10 Ebene Ka:nisolo magumulo apaminateui tanalote kawoma: dediya gowela tatalila. Ebe tetelo gowelaopino watodawate na:toletoliti epetapiate Poloko kubanu anagalimiolo da:banakapuima:na:, ebema: Polokono igilo

ka:mula:ema: ebete ebeno gowelaopi nanaliya, iba:te Ka:nisolono taneba magumamo niwitiote Poloko nelawete Loma gabamanino kawo motonomamo walo ka:kemagatama:.

11 Ebene ebe idokolo Kawodawa Ya:sute Poloko niyakabolo putinate ebe napanani, “A:ma: na:kodakoda! Mabu a:ma:le na mabuma: me Yelusalemalo tabo wadenomamo da:kiyawawa:ka, a:ma: Loma kawo duliyomo-lamo toawete ebe atu tabo na:ka:nikiyawaiye.”

Yu Dubu Epetapiate Poloko Anakapuima: Nopo Diyatiya

12 Ebene duiya idilo Yu dubu epetapiate pal-adabutite nopo eba piyatilo Godokono mailamo elawo tabo ma kunu pegeliya, iba:te bae naoa:no ega:walo obo nioa:no talenalo pola:nate Poloko anakapumi teta:mo ebo ka:nemaima:.

13 Ebe tetelo me nopo diyatiya ebe dubate ibino uwomu delawiya 40 a:nodoliya.

14 Ebene ebe dubate Godotamo kalimagono ikameopino ununomo watowatopi ega:walo Yu epono kawokawo dubu epetapiatamo tolamete na:negeliya, “Aimano woki kapiyakobi midite ale Godokono mailamo tabo ma kunu nanitabolo gelama:, ale bae nao:ano talenalo pola:nate Poloko anakapumi teta:mo ebo kemaima:.

15 Ebema: modobola la: aimano Ka:nisolo dubu epetapiago Loma gabamanino gowelaopino watodawatamo tabo nanalibala:, ebete Poloko motone powolukote la:tamo kemagaema:. La:le a:da: tabo gela gabodo ebe nananiyala: ma kunu, la: ubila Polokono tanalo wadenomamo kanagiyamidama:ema: ega:walo ebeno tabo

apuapu walo ka:kolowiaema:. Wiyasiya ebete Poloko demagaemene, la:tamo pemaiga:no a iyalo kolosiyodilomalema: ebe gabo tetelo kanakapuima:."

16 Wiyasiya ebe tetelo Polokono buwelete dalaimiya, ebe koite Yu dubate nopo diyatitiya ebe tabo olowite, diya gabodo Loma epono gowelaopino kawo motonomamo tote Poloko ebo naniya.

17 Ebene Polote gowelaopino elawodubu idi ebetamo ka:mite ebe naniya, "Me oli ape dubu la:imano Watodawatamo nemagata, mabu ebegodolo tanalo idi bitana Watodawa kanama:."

18 Ebene gowelaopino elawodubute ebe koi ebeno watodawatamo magatate nananiya, "Aimano idoko motolo da:luta ebe dubu Polote na anane me oli ape dubu a:ma:tamo kemagaema:, mabu ebegodolo tanalo idi bitana a:ma: kanatama:."

19 Ebe tetelo gowelaopino watodawate ebe koi kotamo lawete kela:mo iyabaiamo ebe magatate diya ebo nalatediya, "A:ma:godolo beda: tanalote kitanale na ananema:?"

20 Ebete nowamiya, "Yu dubu epetapiate woki kapiyakobi a:midiya a:ma: ma kunu kapanatama:, a:ma: dumutu Poloko me motone owolukawete ibino Ka:nisolo dubatamo kemagataema:. Ebe tetelo iba:te a:da: gabodo a:ma: kapanama:ta ma kunu, ibi ubila Polokono tanalo wadenomamo anagiyamidamete ebeno tabo apuapu walo ka:kolowioma:. Wiyasiya ebe tabo nanitaboa:.

21 A:ma: ibino tabamo akotuduwatala:, mabu
40 dubu keba kunula:ka: ebako dubate Polokono
to gabolo taneba alomote ebo ba:pola:na, ebe
makopelita. Iba:te woki kapiyakobi midite
Godokono mailamo elawo tabo ma kunu gelaka,
iba:te bae naoa:no ega:walo obo nioa:no tale-
nalo pola:nate Poloko anakapumi teta:mo ke-
maima:. Nanitabola, iba:te iyalo olosiyodilote
a:ma: makopelitata, a:ma:le a:imano gowelaopi
kanala:ema: iba:te Poloko ebamo kemagatama:."

22 Ebene gowelaopino watodawate ebe koi eba
nalibolo naniya, "A:ma:le na dapanana:wa:, ebe
tanalo epetapiatamo akonawokalima:la:."

Gowelaopino Watodawate Poloko Loma Gabamanino Kawo Elawodubu Pilikisitamo Danalibiya

23 Ebe tetelo gowelaopino watodawate
ebeno opopi elawodubu netewa ebetamo
ka:la:mite ibi nanaliya, "La:imano 200 kiyoiyo
gila:mo gowelaopi dubu, ega:walo 70 oso-peago
dowapata:lamena ebe gowelaopi dubu epetapi,
ega:walo 200 kiliba:mo gowelaopi dubu epetapi,
la:le ibi bilibilinomo uwata:wete nolosiyodiliyala:
ka:lo idokolo 9 koloko tetelo Sisaliya kawo
duliyomolamo ka:tolama:ema:.

24 Ega:walo oso-pe Poloko mabuma: modobolo
nuwata:la:, ebete ibi unamo okolite ka:toma:. Na
ubila la:le ebe aimano Loma gabamanino kapela
Kawo Elawodubu Pilikisitamo olalatia:no wade-
nomamo nemagatiyala:."

25 Ebene ebe tetelo gowelaopino watodawate
leta osiyodilote tabo ma kunu alomoliya,

26 Naimano Wadenomo Kawo Elawodubu Pilik-
isi, aːmaː niyata. Na Kolodiyasi Lisiyasite me
leta aːmaːtamo palibomo.

27 Potele aːmaːtamo me letago
daːpemaigamene, me dubuno tanalo ma
kunula. Egela idilo Yu epate ebe elawamo
lawete anakapuimaː dowagelitiya, nale
gowelaopi epetapi uwatete ibino elawo
magumune ebe ebo wagalimo, mabu nale
me tanalo iyatawimo ebete Loma gabamanino
pepago depataːna.
28 Ebene ebete Yu epatamo kebe kuba
kosiyodilile, nale ebe tanalo wadenomamo kiy-
atawamaː ubi eba iyatilo ebe ibino Kaːnisolo
dubuno ololo apuamo ebo magatimo.
29 Ebolo nale iyatawimo, ibaːte ibino
ewonino totomuno iyaiya tanalomaː ebetamo
daːdowautiya, wiyasiya ebete kawo kuba idi
kosiyodiloaː nale ebe aːeamo o idoko motamo
ebemaː alibola.
30 Me tanalo walogabo apune lumagi idite
diya gabodo pete na apanani, Yu dubu epetapiate
ebe kanakapuimaː gabo idi osiyodiliya. Ebemaː
nale ebe tanalo olowite ebe aːmaːtamo sa-
monomamo palibomo, egaːwalo nale ebetamo
daːdowautiya ebe dubu analimo ibaːte aːimano
ololo apulo ebeno tanalo kapanagiyamidaemaː.
Kalakala kawonomola, me naimano tabo uwom-
ula.

31 Ebemaː gowelaopino elawodubu netewate
ibino watodawano tabamo tudilaːte, ebeno leta
lawete ebe idokolo ibaːte ibino gowelaopiago

Poloko A:nitipatisi duliyomolamo gito magataniya.

32-33 Ebene egela idilo agowamo da:tolamitiya ebe gowelaopi dubu bilibilinomate Yelusalema kawo duliyomolono gabamani motamo walo kolowamiote gito ka:pelamiya, wiyasiya osopeago da:tolamitiya ebe gowelaopi dubate Poloko a:ka:tuwa: magatiya Sisaliya kawo duliyomolamo. Ebolo iba:te kapela Kawo Elawodubutamo nemaimite ibino watodawano leta eba nikamelo Poloko ebeno umi magumamo ebo niyatiya.

34 Ebe tetelo kapela Kawo Elawodubute ebe leta ka:la:miolete Poloko ebo alatediya ebe kebe opodawala:ka:. Ebene Polote ebe Silisiya opodawama: eda:ma: degiya, Kawo Elawodubute ebe tabo dolowiya

35 ebetamo walo na:kegiya, “A:ma:le kuba osiyodiloma: degelitiya ebe dubate mamo da:pemaimima:na:, ebe tetelo nale a:imano tanalo kanagiyamidaemamota.” Ebema: ebete ebeno gowelaopi epetapi nanaliya, Kawo Elawodubu Elodite dopamo detiya iba:te Poloko ebe wade motonomamo magatate ebolo ka:numinatema:.

24

Yu Epate Pilikisitamo Polokono Osiyodilole Tanalo Kubama: Degeliya

1 Ebene paibu egela dolopoligiya ebe tetelo Godotamo kalimagono ikameopino Unu Watodawanomo A:nanayasite Yu watowatopi epetapiago Sisaliya kawo duliyomolamo ebo pelamiya.

Ebe tetelo iba:te Loma gabamanino totomu iyatawadawa idi, ebeno mailo Tetalasitela, ebe dubu magaete iba:te kapela Kawo Elawodubu Pilikisikono ololo apuamo kapimiya pemaimiya Polokono osiyodilole tanaloma: ebe kapanama:.

2 Ebene Kawo Elawodubu Pilikisite Polote pema: tabo nalibote, ebete da:pemaigiya Tetalasite Yu epono ubia: tanalo Poloko mabuma: Pilikisitamo ma kunu awokalimiya, “Aimano Wadenomo Watodawa, a:ma: niyata! A:imano kawo elawodubu magumulo a tete geyageyanomolo milago ilukulinaima:, ega:walo aimano opolo iyaiya kubate maimio tetelo a:imano mulo wokilo ebe tanalo wadekobi a:midilinakota.
3 Ebema: nanitabola, tete bilibilinomolo ale aimano duliyomolo bilibilinomolo a:ma:godone wadewade walubi tanalo eba uwatelo a:ma:tamo kawonomamo kalakalaonakoma:.
4 Niyata, na tabo a:kegeyageyaimo mabu na ubia:nola a:imano tete kubaima:, ebema: nale a:ma: toweoemata a:ma: kalakalago aimano tabo da:peso nolowiya.

5 “Me dubuno tanalo ale iyalo umiyama:, ebe iyaiya kuba wagilamedawala, mabu Nasalete dubu idino taneba magumulo ebe watodawa idila. Ebete me opo kawonomolo depata:na, ebeno kuba osiyodilole magumulo aimano Yu epo epetapiate iyaiya opolo dilukuliona ebetamo eba dowaolo gowelao tanalate ebo maimionaka.
6 Ega:walo me tanalo idila, ebete aimano Godoko Amamateno Moto kubaima: dowageliti, ale ebe ebo laima:. Ebe tetelo a ubila aimano totomu tanalodo ebeno tanalo kanagiyamidaema:,

7 wiyasiya gowelaopino watodawa Lisiyasite
pete agodone ebe elawamo pelawi,
8 ebema: aimano taneba magumulo piyate
me Polokono osiyodilole tanaloma: kubama:
degelanamiya, Lisiyasite a anai ale a:imano
ololo apuamo ka:pelaema:.* Ebema: modobola
a:ma: a:ka:tuwa: ebeno osiyodilole tanaloma: ebe
nalateda:, ebene me tanalo bilibilinomo ale dege-
lama:, ebe tabono nanitabo tanalo a:ma: ebe-
godone kiyatawama:ta."
9 Ebe tetelo Yu epo epetapiate Tetalasikono tabo
moga:melo negeliya me iyaiya tanalo nanitabola.

*Polote Ebeno Kuba Osiyodiloa: Tanalo Pilikisi-
tamo Dawokalimiya*

10 Ebene ebe tetelo kapela Kawo Elawodubu
Pilikisite Poloko kotamo aniya ebete ebeno tabo
kiyawao kowagilima:. Ebene Polote negiya,
"Kawodawa, a:ma: niyata! Na iyatawala
a:ma: ulama bilibilinomo epetapilo aimano
opo epono tanalo anagilamelelamenakiyata,
ebema: nagodolo kalakala bitana naimano kuba
osiyodiloa: tanalo a:ma:tamo awokalima:.
11 A:ma: nanitabo tanalo ma kunu
kiyatawama:ta, nale Yelusalemamo Godoko
amamatema: da:timo, ebe tetene wagilimite me
teta:mo pemaiga 12 egelanomote a:ponolopoligi.
12 Ebema: piyate na kuba osiyodilodawama:
degelita iba:te na Godoko Amamateno Motolo
lumagi ida:go elawamo tabo gelitalo kunamea:,

* **24:8:** Ali 24.6b-8a buka apuno tabo Lukute bukamo kakuloliya:, wiyasiya ebeno buka osiyodilo walogabo apune nanitabokobi mididawa idite akuloliya.

ega:walo aimano iyaiya balidi ibilamole motolo ega:walo Yelusalema kawo duliyomololo na milago eba pata:lo epatamo gowelao woki kikalamea:.
13 Ebema: nale kubakuba tanalo nosiyodilolenamu iba:te degelita, ebe tabono nanitabo tanalo kitana:, iyo, iba:te naimano kuba idi awokalima: modoboa:.
14 “Numa:, Yu epo epetapiate negelanaka Ya:sukono Gabo ebe nanitabo gaboa:. Wiyasiya nale a:ma: nanitabo tanalo idi kanamota, na Ya:suko waloma:ta gabodo eba tonalo, a Yu epono ewoniate damamatenamiya nale ebe nani Godo amamatenakomo. Yu epo epetapi keba kunula:ka: na atumu eba kunula, Mosesete Godokono Totomu Tabo dakuloliya ega:walo Godokono Woki Awokalimipiate dakuloliya, ebe Buka tabo bilibilinomo ale kapimiya nanitabokobi na:midilinama:.
15 Ebema: Godokono wade walubi tanalote atamo ka:pemaigama: nale naimano Yu epo namutupiago nemakopelenama:, iyo, a me tanalo nanitabokobi na:midinama:, Godote kuba osiyodilolepi ega:walo wade tanalo osiyodilolepi ibi bilibilinomatamo wiya kikalaema: a:ela magumune igilamo kowadipalatelemene.
16 Numa:, me mabuma: na ubi kawonomola, Godoko ega:walo epo ibino ololo apulo nale naimano tepo magumuno mulo wokido tuputupulo kokolinama:.
17 “Ebema: naimano tanalo ma kunula, nale Yelusalema opone nemaigate ulama epetapilo iyaiya mulu opolo nokolinaimo, ebene nale naimano oponomamo walo

na:kapimo nale nigologolopi epetapiatamo mani nilakapolo ka:pikalamolema: ega:walo Godotamo kalimagono inamabu ka:pikameoma:.

18 Nale Godoko Amamateno Motolo ma kunu eba osiyodilutalo, dubu epetapiate ebo unamiya. Nanitabola, na ebe talena motamo podoloa:no, dopamo Godotamo kalimagono inamabu ikameote naimano tepo magumuno daleya ebo ukulalimo, ega:walo nale gowelao tanalo kowagilima: lumagi iditamo kuba woki kikamea:. Wiyasiya na a:ka:tuwa: milago eba lutalo, ebe tetelo iba:te na unamete elawamo ebo pelaweniya.

19 Ebe tetelo ibino taneba magumulo Yu dubu epetapi A:isiya opolo dilukulina iba:te a:pola:niya, wiyasiya ka:lo ebe dubate a:imano ololo apuamo ka:pelamea:. Ebema: numa:, nale iba:tamo kuba nanitabolo nosiyodilotaleka:, modobola iba:te a:ka:tuwa: ebe tanalo a:ma:tamo bapawokalimina:,

20 wiyasiya me Yu dubu epetapiate ka:lo da:pemaima:, iba:te ibino Ka:nisolo magumulo naimano tanalo iyalo anagiyamidanamiya. Ebe tetelo iba:te naimano kuba osiyodilo tanalo nu-mitaleka:, modobola iba:te a:ma: nanitabolo ba-natana:,

21 wiyasiya numa:, iba:te naimano kuba nipo wadiya. Nanitabola, nale iba:tamo me kapiya tabo a:kiyawaimo, ‘Na nanitabokobi na:midinamo, Godote a:ela epo igilamo kowadipalatelemene, ebema: ibi epetapiate naimano tanalo kubanu anagiyamidanamita.’ Diyala, iba:te me tabo olowite na ubia:noma: da:

eda:iye.”

22 Mabu Pilikisite Ya:suko Nanitabokobi Midi
Gabono tanalo wadenomamo iyalo iyatawiya,
ebema: ebete Poloko ega:walo Yu epo epetapino
tabo gela eba odiyobolelo nanaliya, “A me tanalo
malo atepate, gowelaopino watodawa Lisiyasite
da:pemene ebe tetelo nale me tanalo eba:go walo
ka:kuimamo.”

23 Ebene Pilikisite Poloko duminami ebe gow-
elao dubu naniya ebete Poloko wadenomamo
kuminatema:. Ega:walo ebete ebe walo nakaniya,
“Polote gabamanino moto gulo pata:ma: a:ma:
talena akoiyata:la:, ega:walo ebeno namutupiate
ebeno iyaiya modoboa: tanalo magumulo ebe
walubima: da:pelamenakoma:na:, a:ma: ibi ako-
odiyobolenakala:.”

Kawo Elawodubu Pilikisite Godokono Tabo Kolowima: Da:toletoliya

24 Egela epetapi dolopoligiya Pilikisite ebeno
kamiyale Dulusilago walo na:ka:piya, me
kamiyale ebe Yu lumagila. Ebene ebete
Polote pema: tabo dalibiya, Polote Ya:su
Kelisoko nanitabokobi midi tanalo ebetamo
da:pa:kiyawaiya Pilikisite ebo olowiya.

25 Ebe tetelo Polote tabo geyageyadopo
da:kiyawaiya, ebete Godokono tuputupu
ilukuli tanalo ega:walo kateneno ubi tanalamo
tudila:oa:no ebe tanalo Pilikisitamo ebo
awokalilamiya. Ebene Godote epono tanalo
danagilamelelaemene ebe Kawo Egelano pe
tanalo Polote da:kiyawauti, Pilikisite tole lawete
ebe naniya, “Taula! A:ma: na:toa! Na wade tete
duimo a:ma: pema: tabo walo kakapalibomamo.”

26 Ebe tetelo Pilikisite ubi niyatinami Polo-
godone kawokawo mani uwatete idoko motone
ebe gito kowolukoma:, ebema: ebete tete bilibili-
nomo epetapilo tabo alibonaki Polote eba:go tabo
ka:pegelama:.
27 Wiyasiya netewa ulama da:petoiya ebe
tetelo Loma gabamaniate Posiyase Pesitasiko ebe
palibiya, ebete Pilikisikono kapela Kawo Ela-
wodubuno gobebobo ka:pelaema:. Ebe tetelo Pi-
likisite Yu epo kekalakalailaema: ubi eba iyatilo,
Poloko idoko moto gulo atepate opo ida:mo gito
tiya.

25

Polote Ebeno Kuba Osiyodiloa: Tanalo Sisakono Ololo Apulo Kanawokalima: Ubi Diyatiya

1 Pesitasite ebe opono kapela Kawo
Elawodubuno gobebobo da:pelawiya, ebe tetelo
netewa-kapiya egela olopoligote ebete Sisaliya
kawo duliyomolone Yelusalemamo ebo tiya.
2 Ebene ebolo Godotamo kalimagono
ikameopino watowatopi ega:walo Yu epono
kawokawo dubu epetapi iba:te Pesitasitamo
tolamete Poloko mabuma: ibino ubia: tanalo ebo
nawokalilamiya.
3 Ebene iba:te ebe kawiya eba toweomelo
naniya, “Ale Polokono tanalo wadenomamo
kanagiyamidaema:, modobola a:ma: ebe
Yelusalemamo nemagaiye.” Iba:te ma kunu
degeliya mabu iba:te nopo iyalo iyatiya Poloko
gabo tetelo kanakapuima:.

4 Pesitasite ibino tabo eba wiyalo negiya, “Ao,
Polote Sisaliyalo idoko motolo bokolina, ega:walo
tatalila nale ebamo walo ka:ka:tomamo.
5 Ebema: la:imano watowatopi epetapi nago
da:tolaema:na:, ibino wokino tanalate ebe
dubuno osiyodilole tanaloma: keba kunu
ka:pola:nale, iba:te ebe tanalo gabamanino tabo
anagiyamida bailo nanawokalilaema:na:.”

6 Ebe tetelo Pesitasite a:iti o naini o teni egela
epetapi Yelusalemalo okolite Sisaliya kawo duliy-
omolamo walo gito ka:tiya. Ebene egela idilo
ebete tabo anagiyamida bailo okolite gowelaopi
ebo analiya iba:te Poloko ebeno ololo apuamo
kemagaema:.
7 Polote tabo anagiyamida baiamo
da:pemaigiya, ebe tetelo piyate Yelusalemane
da:pelamiya ebe Yu dubate Polokono ginimi
apune ega:walo tametamene eba pilukulilo,
ibino taneba magumulo idite maiganaki,
idite maiganaki, ebe kawokawo kuba
osiyodiloledawama: ebo gelanakiya. Wiyasiya
iba:te kebe iyaiya tanalo degelanakiya ebe tabono
nanitabo tanalo awokalima: ka:modobiya:.

8 Ebene Polote ebeno kuba osiyodiloa: tanalo
ma kunu awokalimiya, “Naimano Yu epono
totomu, ega:walo Godoko Amamateno Motono
pukala, ega:walo Kawo Elawodubunomo
Sisakono totomu, nale me tanalo bilibilinomo
magumulo kapiya idi kadikanalea:.”

9 Ebe tetelo Pesitasiko ubila Yu dubu
kekalakalailaema: ebema: ebete Poloko naniya,
“A:ma: ubila:ka: Yelusalemamo toawete,

nale a:imano tanalo ebolo wadenomamo kananagiyamidametama:?”

10 Polote tabo eba wiyalo negiya, “Ao, na ubia:nola. Ka:lo na me Sisaliya duliyomololo Kawo Elawodubunomo Sisakono tabo anagiyamida bai wadenomo idilo utitamo. Ega:walo ka:lo a:ma:godolo Sisakono elawo bitana, a:ma:le a:ka:tuwa: naimano tanalo anagiyamidanama:wete na idoko motone gito owolukonema:, iyo, a:ma: nanitabo tanalo iyatawanomolata, nale Yu epatamo kapiya kuba idi kosiyodiloa:.

11 Numa:, nale Loma gabamanino kawo totomu nadikanaletaleka: nale a:e wiya laema: bekalakalana:, ebene naimano igilo mula:ma: a:kegena:. Ega:walo me Yu dubate naimano tanaloma: degelita ebe iyaiya tabo nanitaboa:, ebema: la: gabamaniagodolo elawo kitana: na ibino kotamo walo iyatinima:, wiyasiya na ubi iyatimo Loma kawo duliyomolamo tote Sisakono ololo apulo naimano kuba osiyodiloa: tanalo ebo kanawokalimamo!”

12 Ebema: Pesitasite ebeno opopiago Polokono ubi tanaloma: gelate, ebene ebete Poloko ma kunu aniya, “A:ma: negeata Sisatamo ka:toaema:, ebema: nanitabola, nale a:ma: ebetamo kanalibomamota.”

Pesitasite Polokono Tanaloma: Kawo Elawodubu Agilipako Daniya

13 Ebene egela epetapi da:petoiya Kawo Elawodubu Agilipako ega:walo ebeno naniko Benisiko iba:te Sisaliya kawo duliyomolamo pete

ibino kalakala tabo Pesitasitamo pegelate egela epetapi eba:go ebo pilukula:tepiya.

14 Ebene iba:te tete geyageyadopo ilukulite, egela idilo Pesitasite Polokono tanaloma: Agilipako ma kunu aniya, “Pilikisite idoko motolo datepi dubu idi malo bokolina.

15 Nale Yelusalemamo da:timo, ebe tetelo Yu epono Godotamo kalimagono ikameopino watowatopi ega:walo ibino kawokawo dubu epetapi, iba:te ebe dubuno kawokawo kuba osiyodilole mabuma: na ananiya nale ebe a:eamo kaliboma:.

16 Ebema: nale ibino tabo eba wiyalo negimo, ‘Ao, a Loma gabamanino tanalo ma kunula. Kebe tetelo epetapiate lumagi idi kawo kuba osiyodilodawama: degelama:na:, ale ebe gito akanakapuima: wiyasiya ale ebetamo tete kikaemalema: ibino ololo apulo ebeno tanalo wadenomamo kawokalima:. Ebe gabodo a gabamaniate nanitabo tanalo umite ebe lumagino tanalo wadenomamo kanagiyamidaemalema:.’

17 “Ebema: Yu epate ebe dubu Polokono tanalo anagiyamidaema: mamo da:pelamiya, nale ibino tete ka:kubaimia:, iyo, egela idilo nale tabo anagiyamida bailo okolite gowelaopi ebo analimo iba:te ebe naimano ololo apuamo kemagaema:.

18 Ebe tetelo nale nemalagidilimo Yu epate ebeno kawo kuba idi kawokalima:na:, wiyasiya iba:te maimiote

19 ibino Godoko amamateno iyaiya pukalano tanaloma: ebe kawonomamo aniya. Ega:walo dubu idi ebeno mailo Ya:sutela, iba:te ebeno

tanaloma: negeliya, ‘Ebe iyalo a:iya,’ wiyasiya Polote negi, ‘Ao, ebe bigilona.’

20 Ebe mabuma: na gabo kumia: ebe iyaiya tanalono nanitabo tanalo keba kunu na:kiyatawamo, ebene nale Poloko nanimo, ‘A:ma: ubila:ka: Yelusalemamo toawete, nale a:imano tanalo ebolo wadenomamo walo kakananagiyamidametama:?’

21 Wiyasiya ebe tetelo Polote na nanani me Sisaliya duliyomolono idoko motolo kokolima:, mabu ebe ubila Loma kawo duliyomolamo tote aimano Kawo Elawodubunomo Sisate a:ka:tuwa: ebeno tanalo ebo kanagiyamidaema:. Ebema: nale ebetamo tuduwatalo negimo, wade gabo duimo ebe Sisatamo ebo kanalibomamo, ega:walo nale gowelaopi dubu nanalimo iba:te idoko motolo ebeno iyaiya modoboa: tanalo magumulo ebe wadenomamo kuminatema:.”

22 Ebe tetelo Kawo Elawodubu Agilipate Pesitasikono tabo apuapu olowiote ebetamo negiya, “Modobola:ka: na atumu me dubuno tabo naimano galonomamo kolowioma:?”

Ebene Pesitasite negiya, “Kuba:nola. A:ma: dumutu ebeno tabone kolowioma:ta.”

Polote Kawo Elawodubu Agilipakono Ololo Apuamo Da:pemaigiya

23 Ebene egela idilo Kawo Elawodubu Agilipako ega:walo ebeno naniko Benisiko iba:te ibino wadewade tita:gopi kaliku pupuliote, ibino opopiate ibi eba walogolelo, gowelaopino watowatopi epetapi ega:walo Sisaliya duliyomolono kawokawo dubate ibi eba waloma:elelo iba:te gabamani motono tabo

gela baiamo kawo kalakala diyamago ebo piya. Ebene ibi bilibilinomate da:nolosiyodiliya ebe tetelo Pesitasite gowelaopi epetapi nanaliya iba:te Poloko kemagaema:.

24 Ebe tetelo Pesitasite negiya, “Kawo Elawodubu Agilipa ega:walo la: bilibilinomo ago da:pola:wenama, la: niyaniyata. Me dubuno tanalo numa:la:. Me Sisaliya duliyomololo dilukuliona ega:walo Yelusalemalo dilukuliona, ebe Yu epo bilibilinomate ebeno tanaloma: ibino ubia: tanalo natamo eba wadaelo iba:te gelatepaolo na ananiya ebete na:emene.

25 Wiyasiya nale ebeno tanalo danagiyamidaimo, ebeno kapiya kuba idi kumia: ebe a:eamo kaliboma:. Ebema: nanitabola, ebete Sisakono ololo apulo ebeno kuba osiyodiloa: tanalo kanawokalima: na danani, nale tabo ebo iyatimo ebe Sisatamo kanaliboma:.

26 Wiyasiya nale leta magumulo me dubuno tanaloma: aimano Kawodawa Sisatamo kebe tabo nakakulolemo? Naimano woki wadenomamo kitana:, ebema: modobola la: olowiopi na nowalubiniyala:. Kawo Elawodubu Agilipa, nale a:ma: mamo ebema: ka:imata, a:ma:le na eba walubinilo me dubuno tanalo wadenomamo anagiyamidamete na Sisakono leta wadenomamo ebo kosiyodilomamo,

27 mabu modoboa: nale idoko motolo dokolina ebe lumagino tanalo leta magumulo wadenomamo awokalimia:no ebe Sisatamo gito aliboma:.”

26

Polote Ebeno Kuba Osiyodiloa: Tanalo Agilipatamo Dakawokalimiya

1 Ebe tetelo Kawo Elawodubu Agilipate
Polotamo negiya, “Modobola a:ma: a:ka:tuwa:
a:imano tanalo atamo nawokalima:.”
Ebene Polote ebeno koto adipatelo ebeno kuba
osiyodiloa: tanalo awokalima: ma kunu wag-
ilimiya,
2 “Kawo Elawodubu Agilipa, Yu epate nale
iyaiya kuba bilibilinomo nosiyodilolenamu
gelana, wiyasiya ka:lo kalakala kapiyate
nagodolo bitana, mabu wade tete natamo ebe
a:pe nale a:imano ololo apulo naimano kuba
osiyodiloa: tanalo kawokalima:.
3 Me tanalo nanitabola, a Yu epono ewonino
pukala ega:walo ibino osiyodilole tanalo ega:walo
a magumulo kebe iyaiya tanaloma: kapamina-
teuinakoma:, a:ma: ebe tanalo iyatawanomolata.
Ebema: niyata, nale a:ma: anamata, modobola
a:ma: naimano tabo kalakalago nolowia.
4 “Yu epo bilibilinomate naimano okoli tanalo
iyatawanomola, iyo, na da:peso tetelo naimano
opolo dokolinaimo ega:walo Yelusalemalo nale
da:pokolinaimo,
5 ebe tete geyageyanomolo iba:te naimano
okoli tanalo numinamiya. Ebema: iba:te ubi
diyatima:na:, modobola iba:te ma kunu na-
wokalima:na: na wade Pa:lisi tanebadawa idila.
Me tanalo nanitabola, Yu epo magumulo a Pa:lisi
tanebapiate a:ka:tuwa: ewonino totomu epetapi
bilibilinomamo wadenomamo tudila:onakoma:,
wiyasiya Yu epo epetapiate eba kunu kowage-
lena:.

6 Ega:walo me tanalo idila. Ka:lo na a:imano
tabo anagiyamida magumulo utitamo, mabu
Godote aimano ewoniatamo nanitabonomolo
degiya, nale ebe tabo nanitabokobi midilo
ebeno walubi tanalote atamo ka:pemaigama:
nemakopelenamo.
7 Ega:walo naimano Kawo Elawodubu, a:ma:
numa:, aimano Yu epono 12 gu epo bilibili-
nomate atumu idoko ega:walo egela bilibili-
nomolo Godoko eba amamatenalo ebeno tabo
nanitabokobi midilo ebeno walubi tanalo ebe
kemakopelena. Iyo, me tanalo nanitabola, ebe Yu
epo ega:walo na, ale atu wade tanalo Godogodone
laema: nemakopelenama:, wiyasiya iba:te na
ubia:noma: eda:ote naimano nanitabokobi midi
mabuma: nale kawokawo kuba nosiyodilole-
namu gelana."

8 Ebene Polote walo na:kegiya, "La: olowiopi,
niyaniyata, mabu keleka: la: la:imano wokilo ma
kunu demalagidilawenama, Godote a:ela epo ig-
ilamo a:kowadipalatelemene?
9 Na atumu dopamo kubakuba woki epetapi
emalagidilolenakimo, ebema: piyate Nasalete
duliyomolodawa Ya:sukono mailo unamo dadi-
patena ebe epatamo nale iyaiya gowelao tanalo
osiyodilolenakimo,
10 iyo, nale Yelusalemalo eba okolinalo
eba kunu wagelenaimo. Ebema: nanitabola,
Godotamo kalimagono ikameopino watowatopi-
ate natamo elawo dikanamenakiya, nale
Ya:sukono tuputupu epo epetapi bilibilinomo
idoko motamo ebo alibolenakimo, ega:walo
tabo anagiyamida bailo ibino tanaloma:

degelanakima: nale ibi a:eamo alibolema: modoboma: genakimo.
11 Ega:walo tete epetapilo aimano Yu epono iyaiya balidi ibilamole motolo nale Ya:suko waloma:tapiate kuba nosiyodilolenamu eba genalo, ebema: na epetapiago iba:tamo kawokawo temeteme ebo ikalamenakima:. Eba kunu eba wagelenalo na ubila iba:te Ya:suko nanitabokobi midi magumune olobila:ote ebeno tanalo a:da:ma: kegelama:. Ebene naimano dowa iba:tamo elanomoma: eda:lo iyaiya mulu opo epetapino kawokawo duliyomolamo tonakimo ibi ebo na:kubailamenakimo."

Polote Ya:sutamo Keba Kunu Kolobigiyale Ebe Tanalo Dawokalimiya

12 Ebene Polote ebeno tabo moga:melo walo na:kegiya, "Nale eba kunu eba wagelenalo, tete idilo Godotamo kalimagono ikameopino wa-towatopiate leta epetapi ega:walo ibino elawo natamo dikanamiya nale Dama:sakase kawo duliyomolamo gito tiyamo.
13 Nale egela tuli tetelo dubu epetapiago ebamo eba tutalo, gabo tetelo alote Godokono Unu Duliy-omolone piwisigate a ebo pa:wiyamidadigaiya, ebe alo elawonomola, ebeno elawote egelano alono elawo odoliya.
14 Ebe tetelo a bilibilinomate opamo gudite nale idawano tabo madodo Yu epono tabamo ma kunu olowiyamo, 'Solo, Solo! Keleka: mabu a:ma:le natamo kawokawo temeteme dikanama:wena? A:ma:le nago goweladawama: deda:wena, a:ma: a:ka:tuwa: a:ma: ebe kubaiminata. A, nanitabola:ka:, kau-goeote

ebeno namutudawa agowamo aliamidamaː dowagelemene, namutudawate ebe wiyasiya gaubamo walo gito kakanagalimene!’

15 “Ebene nale negiyamo, ‘Kawodawa, aːmaː poteleka:?’

“Kawodawate naimano tabo eba wiyalo negiya, ‘Na Yaːsute, aːmaːle natamo temeteme dikanamaːwena, na ebe lumagila.

16 Modobola aːmaː nemaiga, mabu nale aːmaːtamo apawokalamo nale aːmaː naimano wokodawamaː kaːmiditamaː. Ebemaː kaːlo aːmaːle nagodolo bedaː tanalo kulamaːwaː egaːwalo nale walone aːmaː diyatumiotama, ebe tanalo bilibilinomo aːmaːle epo epetapiatamo kanawokalilaemaːta.

17 Ebene aːmaː naimano woko eba nosiyodilonalo Yu epono elawo magumulo nale aːimano igilo baːmulaːmenakomata, egaːwalo Yuaːpino elawo magumulo na atumu aːmaː baːkowalubinakomata. Nanitabola, nale aːmaː ebe Yuaːpiatamo kanalibomamota,

18 mabu aːmaːle ibino balidi kaːnepalamililaemaːta ibaːte idoko magumune alamo kolobilaːomaː. Iyo, ibaːte Saitanakono elawo magumune Godotamo olobilaːote na Yaːsuko nanitabokobi daːmidinimaːnaː, ebe tanalodo Godote ibino kuba egebolelamete kaːdodolomatililaemene, egaːwalo ebete ibi ebeno tuputupupi epetapiago kapiyakobi midilite wade duliyomolo idi ibaːtamo kikalaemene.’ ”

Polote Godotamo Kebe Woko Kosiyodilonamile Ebe Tanalo Dawokalimiya

19 Ebene Polote ebeno tabo moga:melo walo
na:kegiya, “Kawo Elawodubu Agilipa, Godokono
Unu Duliyomolone natamo kebe tanalote
ka:pemaigiyale, nale ebe tanalo umite ebo
tuduwatiyamo.
20 Ebe tetene wagilimite nale epatamo
Godokono tabo ma kunu kiyawaonakimo,
‘La:imano tepo magumu iyakobi midila:wete
Godotamo nolobila:la:, ega:walo modobola
la:imano wadewade osiyodilole magumudo
la:imano Godotamo olobila: tanalo nawokalim-
inakiyala:.’ Nanitabola, dopamo tetelo nale
Dama:sakase kawo duliyomololo tabo eba kunu
kiyawaiyamo, ebene Yelusalemamo pete ibi ebe
atu tabo akapanaliyamo, ebene nale Yudiya opo
kawonomamo Godokono tabo kiyawago tote
Yua:pino iyaiya mulu opamo ebo nemaigiyamo.
21 Me mabune Yu epo epetapiate na ubia:noma:
eda:ote, egela idilo iba:te Godoko Amamateno
Motolo na elawamo lawenete ubi ebo iyatiya na
kanakapunaema:.
22 Wiyasiya Godokono walubite nagodolo
nitani, ebema: ka:lo na malo dutitamo Godote
na nanitabonomolo dopamo diyatunamiya nale
ebe tanalo la: kawokawo epo ega:walo egege
epo la: bilibilinomatamo nawokalimitamo.
Iyo, dopamo tetelo Mosesete Godokono
woki awokalimipi epetapiago kebe tanalote
pemaigama: da:kiyawaonakiya, na ebe atu tanalo
ebe ka:kiyawautamo.
23 Me tabo ma kunula, Godokono Alibo-
dawa Kelisote da:emene, a:e magumune igil-
amo walo da:kemaigamene ebete dopo lumag-

ima: keda:mene, ebene ebete igilo mula:no alo ebeno Yu epo ega:walo kapela Yua:pi ibi bilibilinomatamo kawokalimene."

Agilipate Ya:suko Nanitabokobi Ka:midima: Polote Ebe Daniya

24 Ebe tetelo Kapela Kawo Elawodubu Pesitasite Polokono tabo kiyawao ubia:noma: eda:te ebe ebo gepatemiya, "Eiye! Polo, a:ma: daedale lumagilata! A:ma: buka ka:la:miole kawodawanomolata, ebema: diyala, a:imano iyatawa tanalote a:ma: daedalekobi da: a:miditia!"

25 Ebene Polote Pesitasitamo nowamiya, "Naimano Kawodawa, na daedale lumagia:. Naimano tabo nanitabola ega:walo na tuputupu wokinomolo kiyawautamo.

26 Kawo Elawodubu Agilipate naimano tabono nanitabo tanalo iyatawala, ebema: na ilipoa:no ebeno ololo apulo ka:kiyawaomamo. Nale kebe iyaiya tanaloma: ka:kiyawautamo, ebete ebe tanalo bilibilinomo iyalo iyatawiya mabu ebe tanalate diya gabodo kemaimiya:."

27 Ebene Polote walo na:kegiya, "Kawo Elawodubu Agilipa, Godokono woki awokalimipiate dopamo ebeno Bukamo dakuloliya, a:ma: ebe tanalo nanitabokobi na:ka:midilila:wita? Iyo, na iyatawala a:ma: nanitabokobi na:midilitata!"

28 Ebe tetelo wiyasiya Agilipate Polotamo negiya, "A:ma: natamo beda: tanalo osiyodiloma: kowagela:wita? A:imano tabo kiyawao magumulo woki ba:kitanale, nale me gopowai tetenomolo Ya:sukono waloma:tadawa idima: keda:ma:?"

29 Polote nowamiya, “A:ma: Ya:sukono tabo
tete gopowailo olowiawete ebe nanitabokobi
da:mida:emene naimano kalakala nanitabolo ki-
tanamene, o a:ma: tete geyageyadopo okoli-
awete nanitabokobi midi tanalo delawa:emene
na atumu kekalakalamamo. Iyo, la: bilibili-
nomate naimano tabo dolowiawitama, nale
la:imano tanaloma: Godoko na:toweomenamo
la:imano nanitabokobi midi magumulo la:le
nago kapiyanomoma: keda:ema:. Wiyasiya la:
mabuma: na me kapiya tanalo ubia:nola, nale
me auli ala:go depata:namo epetapiate la: ebako
ala:mo matuolamolema: modoboa:.”
30 Ebe tetelo Kawo Elawodubu Agilipako,
ega:walo ebeno naniko Benisiko, ega:walo kapela
Kawo Elawodubu Pesitasiko, ega:walo tabo
olowiopi epetapi, ibi bilibilinomate maimiote
31 tabo gela baine eba tolamitalo ibino taneba
magumulo negeliya, “Me dubugodolo kuba idi
puliyala gabamaniate ebe a:eamo aliboma:,
ega:walo modoboa: ebete idoko motolo gito
okolinama:.”
32 Ebene Agilipate Pesitasitamo negiya,
“Nanitabola, me dubute a:imano tabo
anagiyamida magumulo dopamo dutiti, ebe
tetelo ebete Sisakono ololo apuamo toma:
a:ma: ana:notaleka: ale ebe idoko motone
gito balibona:, wiyasiya ebete aimano Kawo
Elawodubunomotamo toma: a:ma: aniata, ebe
mabuma: ebete ebetamo na:nemaigamene.”

27

Polote Loma Kawo Duliyomolamo Toma: Kawo Palai Peago Dowagilimiya

1 Ebene Loma gabamaniate a ibino Itali opamo
palai peago kemagataema: tabo diyatiya, ebe
tetelo gowelaopiate Poloko ega:walo epetapi
idoko motolo dilukulinamiya, ibi bilibilinomo
gowelaopino watodawa idino kotamo gito
nalomiya. Ebe gowelaopino watodawano mailo
Yuliyasitela, ega:walo ebeno gowelaopino taneba
mailo ebe Kawo Elawodubunomo Sisakono
Tanebapila.
2 Ebene kawo palai pe idite A:damitiyama
duliyomolone pemaigate A:isiya opono
kewa: kolomono iyaiya duliyomolamo walo
ka:ka:toma: dowageliti, ale ebe peamo nolote ebo
tolamiyama:. Ebe tetelo Ma:sadoniya opodawa
idi A:listakasiko, ebe Tesalonaika duliyomololo
awokaliya, ago me dubute tiya.

3 Ebene egela idilo ale Saidono kawo duliyomo-
lamo da:nemaimiyama:, ebe tetelo gowelaopino
watodawa Yuliyasite Poloko nilakapoimilo ebe-
tamo tete ikamiya, ebete ebe duliyomololo ebeno
namutupi epetapi nulamelo iba:te ebeno iyaiya
modoboa: tanalo magumulo ebe wadenomamo
kowalubima:.
4 Ebene a Saidono duliyomolone walo
da:ka:tolamiyama:, kewa: kolomo eba na:iwalelo
kawo awate a dodiyoboiya, ebema: Saipalase
opamo nemaimite ebe opono kewa: kolomono
balado ebo tolamiyama: mabu ebe gabote atamo
mataludopoma: ediya.
5 Ebene ale kewa: kolomo walo ka:na:iwalete
Silisiya ega:walo Pa:mapiliya opo niyakabodo
petolamete Lisiya opono Maila duliyomolamo
ebo nemaimiyama:.

6 Ebolo kawo palai pe idite A:lesandiya duliyomolone Itali opamo toma: dowageliti, gowelaopino watodawa Yuliyasite ebe tanalo iyatawate a ebe peamo oloma: gito naliboiya.
7 Ebene ale ebe peago da:ka:tolamiyama: ebe tetelo awano tanalo umilo a kela:mo eba tolamelo kawo temeteme niyatawaiyama:. Ebene egela epetapi da:petoiya a Sanaidase duliyomolo teta:mo nemaimite awate a ebolo nanitabolo dodiyoboiya, a wiyasiya woki iyakobi midite matalu gabo wadiago tolamete kewa: kolomo ebo na:iwaliyama: Kuliti opono Salamone geyageya mubamo.
8 Ebene a Kuliti opono kewa: kolomo balado kawo temetema:go petolamete pe boboo idi ebo numiyama:, ebe pe boboono mailo nitana 'Pe A:ilioleno Matalu Pe Boboola,' Laseya duliyomolo niyakabolo itana.
9 A ebe Kuliti opamo pelaema: tete geyageyanomoma: dediya, ebema: Septemba saganano Kawo Egelate* eba ponolopoligolo ebe opo kawonomolo kawo awate alogo iyalo owagilimiya. Mabu ale kewa: kolomodo ka:tolaema: wade tete danaetoamidiyama:, ebema: Polote pe wokopi eba analelo negiya,
10 "Dubala:, na numitamo a me tetelo tolaema: dowagelema: ale ka:nolalatiolemalema:,

* **27:9:** Septemba sagana uwomu apulo Yu epate ibino tanalo idi ma kunu osiyodilonaka, iba:te kapiya egelalo bae naoa:no eba pola:nalo ibino kuba osiyodilole tanalo Godotamo nanitabonomolo awokalilamenaka ebete ebe tanalo bilibilinomo egebolelamete ka:dodolomatililaema:. Lukute ebe tanalo eba malagidilolo tabo ma kunu akuloliya, me Septemba saganano Kawo Egelate iyalo a:ponolopoligi.

iyo, peno igilo ega:walo inamabu ega:walo a epono igilate kalatidioma:na:.”

11 Ebe tetelo gowelaopino watodawate Polote degiya ebe tabo kolowiya:, wiyasiya ebete pe atadawa ega:walo pe namutudawa ibino ubi tanalamo gito tuduwatiya.

12 Iyo, ibino tabo gela magumulo ibi bilibilinomate ubi niyatiya ebe duliyomolo atepate Kuliti opono tatali duliyomolo idi Pinikisa:mo ka:nemaimioma:, mabu iba:te pe da:pa:iliya ebe pe boboo modoboa: kawo palai pete awa tetelo tete geyageyanomolo ebolo itanama:. Ebe tetelo iba:te nemalagidiliya, Pinikisi duliyomolono pe boboono kolomo magata kawodopola, egelate da:niwisiganako eba apulo eba itanalo ebema: awate ebe pe boboo kawiya kelawenakoa:.

Awa Ega:walo Kawokawo Ulate Palai Pe Kubanomamo Danagalimiya

13 Ebe tetelo kawo awate dolopoligiya wiyasiya siyele apune kela:mo dapaloguti, ebema: pe wokopiate kalakala lawete a ebe duliyomolone tolaema: wadenoma: gelalo iba:te peno aga mabu wailiomete Kuliti opono kewa: kolomo balado tolame walo ebo kowagilimiya.

14 Wiyasiya iba:te tete da:peso eba tolamitalo, kawo awanomote Kuliti opo apune walo ka:nolosiyodilote ebo piya, pe wokopiate ebe awano mailo Dibilidubu Apuno Awama: ka:miya.

15 Ebe tetelo awate pe dapanagalimiya wokopiate pe poto apuamo oba:midama: dowageliya ka:modobiya:, ebema: iba:te peno walege atepate

awate a potone kawo kolomamo gito powau-
ateiya.
16 Ebene ale kewa: kolomono da:peso mamoko,
ebeno mailo Kolodala, ebe mamoko siyele
apudo eba nodolitalo tete da:pesolo ulate
mataludopokobi ebo olowiya. Ebe tetelo ale
kawo palai peno igilo mula:meno pe da:peso
ebo nosiyodiliyama: ebe pete kawo kolomolo
ololukapoma:. Iyo, ale ebe tanalo kawo
temetema:go ma kunu osiyodiliyama:,
17 wokopiate ebe da:peso pe kawo kolomono
obone adipatete kawo palai peno guamo iyatite
ala:mo matuomeote ebo kodakodaimiya. Ebe
atu tetelo iba:te kawokawo ale epetapiamo
kawo pe auputilo atumu a:kematuomeiya,
mabu iba:te na:toletoleutiya Libiya opono
kewa: kolomono obo tetelo ditana, ebe wiyamo
awate aimano pe da:batamene. Diyala, pete
ebe wiyamo da:nolokowigamene, ulate pe
ebolo kubanomamo anagalimiote pete gito
da:ba:na:bolegalemene. Ebe mabuma: wokopiate
woki bilibilima: eba eda:olo iba:te tanalo idi
makunu kosiyodiliya, iba:te kawo peno palai
owololuomete pe guamo gito iyatiya, ebene
kewa: kolomono ulate a:ka:tuwa: a ebo ataiya.
18 Wiyasiya awala ulola ibino elawote
kolopoligolamitiya:, ebema: egela idilo wokopiate
peno olowame inamabu bilibilinomo obamo gito
iyalekiya,
19 ega:walo egela idilo iba:te atumu kowageliya,
palai peno iyaiya woko inamabu epetapi ibino
kotonomamo uwatete obamo gito kiyalekiya.
20 Ebe tetelo pete kawo temanomo magumudo

tonami, ebe mabuma: ale egela epetapi ega:walo idoko bilibilinomolo egela ega:walo mawele ulamea:no kawo awanomote a kubanomamo dalukoenami aimano igilo mula: tanalono wokite analatidioamiya.

21 Ebema: pe wokopiate egela epetapi bilibilinomolo tole tanalago eba ilukulinalo bae kenaonakia:, ebene egela idilo Polote ibino ololo apulo maigate negiya, “Dubala:, la: naimano tabo nolowiawetaleka: ale Kuliti opono poto akatepana:, iyo, me pete a:ka:kubana: ega:walo inamabu bilibilinomate akalatidiona:.
22 Wiyasiya ka:lo nale la: toweolamelo negemo, la: elawo walo na:kelawa:la:, mabu pete ka:kubamene wiyasiya la: magumulo lumagi idino igilote akalatidimene!
23 Na Godokono lumagi idila, iyo, ebete na iyalo elaweniya nale ebeno wokodawama: keda:nama:. Ebema: ka:lo idokolo ebeno nopodawate natamo pawokalate
24 na:pege, ‘Polo, a:ma: akotoletola:la:, a:ma: Sisakono ololo apuamo nanitabolo ka:nemaigama:ta. Ega:walo Godote ebeno nilakapolo tabo idi ma kunu kege, me pelo a:ma:go dilukulina ebete a:ma: mabuma: ebe dubu bilibilinomono igilo ka:mula:lelaemene.’
25 Ebema: naimano dubala:, la: elawo walo na:kelawa:la: mabu na Godoko nanitabokobi na:miditamo, ebete na danane ebe tanalote nanitabonomolo eba kunu ka:pemaigamene.
26 Me tanalo nanitabola, ulate a ataete kewa: kolomono mamoko opo ida:mo kanapatimene, ale aimano igilo mula: tanalo ebo ka:nuwatema:.”

Kawo Palai Pete Ulo Kawokawo Magumulo Da:bolegaliya

27 A Kuliti opo datepiyama:, ebe tetene wagilimite 14 egela eba petolo kawokawo ulate a Meditala:iniya kewa: kolomo tetenomodo eba ataelo, ebene idoko idilo sele tetenomolo pe wokopiate ibino wokilo poto netataliminamu gelaniya.

28 Ebema: iba:te auli inamabu da:peso ala:mo matuomeonate kawo kolomono kulukulu da:modobutiniya 40 mita uminiya, ebene tete da:pesolo towatepanate walo da:ka:na:modobutiniya 30 mitama: eda:ni.

29 Ebene ulate a nokolamo nataluatenamu eba gelanalo wokopiate kawonomamo toletoleonate, iba:te pe walogabo apuamo netewa-netewa mibomibo aga iyalekemenate egelate samamo kowaloma: Godotamo ebo towetoweoniya.

30 Ebe tetelo peno olalati tanalo uminate, wokopiate a:da: elemasigi gabodo a ka:miyapatepaenama: iba:te igilo mula:no pe da:peso obamo eba adubinalo a epetapi ebo anaeniya, “Ale pe dopo apuno aga iyalekema: ka:tolamenama:.”

31 Polote wiyasiya ibino elemasigi tanalo uminate gowelaopino watodawa nanani, “Na niyatawanamo, me wokopiate pelo ago pola:na:no la:imano igilate kalatidioma:na:,”

32 ebema: gowelaopi epetapiate pe da:pesono ale da:niyailiminiya ebe pete epoa:no gito wadauni.

33 Ebene walo tete detatalini Polote dubu bilibilinomono bae naoa:no ilukuli mabuma: tabo elawodopamo eba analenalo, ebete ma kunu geni, “Me 14 egelamo la:le la:imano igilo

tanaloma: woki da:bilibiliawenatima, la:le tete geyageyanomolo bae kenawenakia:.
34 Nale la: ebema: analenamata, la:le bae kenaoaema:. Bae nao magumulo la:le elawo kelaemamota, ebene olalatite la:tamo da:pemaigamene la:imano igilate akalatidioma:na:, iyo, nanitabola, la: bilibilinomo magumulo lumagi idino watono eke kapiya idite akalatidimene.”
35 Polokono tabo kiyawao dolopoligoni, ebe tetelo ebete ibino ololo apulo bae lawenate Godotamo kalakala tabo ge dolopoligoni bae adikamidalenate nao ebo wagiliminiya,
36 ebema: ibi bilibilinomate ibino tole tanalo iyabaiamo alomonate Polago bae ebo naoniya.
37 Ebe idokolo a piyate ebe kawo pelo da:pola:niyama:, aimano epono uwomu 276 epola,
38 ebene baete a bilibilinomo da:uguamoeni, wokopi epetapiate peno olowame inamabu epetapi ebe witi-laiso kawodopo kolomamo gito iyalekeniya, mabu ibi ubila pete tutuma: eba eda:nalo ibi poto teta:mo kanatalutinama:.
39 Ebene egelate dowaloiya pe wokopiate kewa: kolomono mamoko opo idi ebo umiya, wiyasiya ibi bilibilinomate ebe opo dopamo kuminakia:. Ebe tetelo iba:te ebe opono kolomo bala eba umiutalo wade tete ebo umiya, nokola puliyala, wiyo damela kapiyate itani, ebema: ibino pete ebe wiyo damela teta:mo ka:na:ilioma: ubi eba iyatilo iba:te gabo ebo wadiya.
40 Ebe mabuma: iba:te peno iyaiya agano ale iyailimite kolomolo gito miyapiya, ega:walo ebe

atu tetelo iba:te dopamo dematuolamoliya ebe walegeno ale palamite, ebene da:peso palai ibino pe dopo apulo ebo owiolomiya, awate ibi eba walubilinatolo pete wade wiyo damelamo ka:na:ilioma:.
41 Wiyasiya iba:te eba kunu eba nowagelitalo, pete damela teta:mo nidiwia:no dopamo obolo ditani ebe wiyo damela teta:mo nodolote peno wameya apute ebo nolokowigiya, ebema: ebe tetelo kawokawo ulate peno wapo apu kubanomamo eba anagalimiutalo pete bolegale ebo wagilimiya.

42 Gowelaopiate peno olalati tanalo dumiya nopo ebo iyatiya, iba:te idoko moto epo peago demagaeliya ebe dubu bilibilinomo kanakapulaema:, ibi epetapiate potamo na:luma:ote gito nalautiokapoma:.
43 Ebe tetelo wiyasiya gowelaopino watodawa ubila Polokono igilo ka:mula:ema:, ebema: ebete ebeno opopi nodiyoboliya iba:te ebe dubu anakapulaema:. Ebe atu tetelo ebete ibi bilibilinomo nanaliya, ibi magumulo piyate a:luma:oma: dowagelitiya iba:te pene ilapatela:ote potamo dopamo ka:na:luma:oma:
44 ega:walo a:luma:o iyatawa:piate pe bolegale elela:mo olokowila:ote ebo ka:na:iwalema:. Nanitabola, a bilibilinomate ma kunu aimano igilago potamo modobolo nidiwiyama:.

28

Molota Opolo Bu Kalute Poloko Daliya

1 Ebene a bilibilinomate olalatia:no potamo
da:nidiwiyama:, ebe opo epate a nanaiya me
kewa: kolomolo ditana ebe opono mailo Molotala.
2 Ebe tetelo iba:te a kawonomamo
nilakapoiamelo potolo ela madoamete a ebo
ka:miya aimano ape kenaenailaema:, mabu
ulamate eba owutalo a kawo gibate uwateiti.
3 Ebene Polote kewa katomo nuwatete eba
pemadutalo, bu kalute ebe katomo magumune
pemaigate ebe kotolo palote ebo legemiti.
4 Ebema: Molota opo epate kalute Polokono ko-
tolo legemitalo dumiya, ibi magumulo epetapiate
epetapiatamo negeliya, “Nanitabola, me dubute
dubu idi anakapumi. Numa:la:, epatamo kuba
wiya dikalamolenako ebe aimano ida:da:lino
uliyanate ebetamo kuba wiya ikame! Ebete
kewa: kolomono olalati magumune dalaula:ka,
wiyasiya ebeno kuba wiyate gabo idido ebetamo
nanitabolo a:pemaiga.”
5 Ebe tetelo Polote ebeno kotone kalu
danamotega:midiya elamo gito adogeliya,
wiyasiya Polokono apa:mo kaluno elawote
kodoliya:.
6 Ebene epate ebe eba umitalo ibino wokilo
ebo geliya, tatalila ebete ka:emene. Wiyasiya
tete geyageyadopo nipo dumitiya ebe tetelo iba:te
ibino woki iyakobi midilite negeliya, “Diyala, ebe
da: kuba lumagia:, wiyasiya aimano ida:da:lino
uliyana idite me dubuno ololamo atamo da: apa-
wokalale!”

Polote Molota Opo Epo Temetema:gopi Wadekobi Da:midioliya

7 Ebe kewa: kolomolo ditanami ebe opono
kawo gabamani dubuno mailo Pubiliyasitela, ale
kebe damela potamo ka:nidiwiyama: ebe damela
niyakabolo ebeno kawokawo pali ega:walo mo-
tote na:pola:menami. Ebe dubute a epetapi
nilakapoiamelo uwatete a ebeno motamo gito
magataiya, ebene netewa-kapiya egelamo ebete a
wadenomamo eba uamenatelo ebo walubinaki.
8 Ebe tetelo Pubiliyasikono nabiwi gabugabute
eba uminatelo ne kalimago lionaki, ebema:
Polote ebe kadeleno wata baiamo tote Godotamo
eba na:towetowelo koto ebetamo da:nowatiliya,
ebete wadekobi ebo olowiya.
9 Ebene Polote dosiyodiliya Molota opo epate
ebe tanalo olowite, egela epetapilo iba:te
ibino temetema:gopi demagaelenakiya Polote
Godokono elawamo wadekobi ebo midiolenaki.
10 Ebe mabuma: iba:te a moioelo nilakapo
inamabu bilibilinomo atamo gito ikaeamoe-
nakiya, ega:walo ale kawo palai pe ida:go walo
tolaema: da:kowageliyama:, ebe tetelo agodolo
kebe inamabuate modobolo pola:na:no iba:te
ebe inamabu wadaete peamo atumu gito kalo-
moamiya.

Ale Loma Kawo Duliyomolamo Da:nemaimiyama:

11 Ale Molota opolo eba ilukulilo netewa-kapiya
sagana dolopoligiya, ebe tetelo ale kawo palai pe
ida:go tolame walo gito kowagilimiyama:. Ebene
kawo awano tete pemaiga:no ebe pete dopamo
A:lesandiya duliyomolone Molota opamo pe-
maigate, kawo awano olopoligo tete ebo pe-
makopeliya ega:walo ebe peno wato netewala,

me pe namutudawate Loma epono idaːdaːlino
Nedewale Gudino ololamo osiyodiloliya.
12 Ebene a ebe peago kewaː kolomo naːiwalete
Silakuse kawo duliyomolamo nemaimiote
netewa-kapiya egela ebo nilukuliyamaː.
13 Ebe tetelo ale walo kaːtolamete kewaː kolomo
kaːnaːiwalete Legiyama duliyomolamo ebo ne-
maimiyamaː, ebene egela idilo wade awate siyele
apune daːpiya, ebe awate netewa egelamo a eba
powalubilo pete tote Putiyoli duliyomolamo gito
nolosigiya.
14 Ebolo ale Yaːsuko nanitabokobi midipi ekaki
epetapi daːnulamiyamaː, ibaːte a nanaiya ibaːgo
kilukulimaː, ebemaː ale ibaːgo sebeni egelamo
ilukulite walo agowa gabodo naːkaːtolamiyamaː
Loma kawo duliyomolamo.
15 Ebene Loma epo nanitabokobi midipi
epetapiate aimano tanalo olowite, ibaːte gabo
tetelo ago alugomaː kawo duliyomolone ebo
pelamiya. Ibi magumulo dopo epate Aːpiyase
duliyomolono inamabu olowame bailo ago
palugote, egaːwalo epetapiate gabo tetelo ago
walo nakapalugiya, ebe gabo teteno mailo ebe
‘Kapela Epono Netewa-kapiya Lao Moto Tetela.’
Ebe tetelo Polote ebe Loma epono ololo dulamiya
ebete Godotamo kalakala tabo eba gelo tepo
magumulo elawo ebo lawiya.
16 Ebene ale Loma kawo duliyomolamo
daːnemaimiyamaː, ebe tetelo gabamaniate
Poloko naniya ebete idoko motolo aːkokolimene,
wiyasiya moto idinomolo eba nokolilo
gowelaodawa dubu idi kapiyate ebaːgo
kokolimene ebete alaulaːkapomaː.

Polote Loma Kawo Duliyomololo Ya:sukono Tanaloma: Yu Epatamo Tabo Da:kiyawaiya

17 Netewa-kapiya egela da:ponolopoligiya, Polote tabo ebo nalibiya Loma kawo duliyomololo dilukulionamiya ebe Yu epono watowatopiate ebetamo ka:pelaema:, mabu nanitabola, iba:te Ya:sukono nanitabo tanalo dopamo kolowiya:. Ebene iba:te dapaladabutiya ebete iba:tamo negiya, “Naimano naniala:, me tanalo nanitabola, nale aimano Yu epatamo kuba idi kosiyodiloa: ega:walo aimano ewonino pukala idi kapiya kadikamidalea:, wiyasiya aimano epo epetapiate natamo eba dowaolo iba:te Yelusalemalo na lawenete Loma gabamanino kotamo gito iyatiniya.

18 Ebene ulama epetapi da:petoi ebe tetelo gabamaniate naimano tanalo eba anagiyamidanamelo, iba:te na a:eamo kalibonema: naimano kuba kapiya idi kumia:, wiyasiya ibi ubila na idoko motone gito kowolukonema:.

19 Ebe mabuma: Yu epate gabamaniatamo ib-ino ubia: tanalo kawiya awokalimiya, ebene na gabamanino tabo anagiyamida bailo eba utitalo nale gabo idi kumia:. Ebema: ebe tetelo nale naimano ubi awokala iyatimo Sisakono ololo apulo naimano kuba osiyodiloa: tanalo kana-wokalima:, wiyasiya la: niyaniyata, naimano woki kitania: Sisakono ololo apulo aimano Yu epono tanaloma: kuba tabo idi ka:negema:.

20 Nanitabola, nale la:go tabo ka:kiyawaoma: tabo ebema: palibomo. Ebema: modobola la:le naimano kotolo ditana me auli ale numa:la:,

mabu a Isalaela epate pokono pe tanaloma:
kalakalago demakopelenama:, ebe Kawodawa
mabuma: nale me matuolamole tanalago okoli-
namo.”
21 Ebe tetelo Yu watowatopiate Polotamo
negeliya, “Niyata. Ale a:ma: mabuma: leta
epetapi Yudiya opone kuwatea:, ega:walo
aimano ekaki epetapiate ebene ka:pelamea:
a:imano osiyodilole tanaloma: kuba tabo idi a
kapanaema:.
22 Wiyasiya kalakala kawonomola, a iyatawala
iyaiya opolo epo epetapiate a:imano oli tanebano
tanaloma: kubanomamo gelana. Ibino tabo gela
tanalo da: nanitabola: o da: a:da:la:, ebema:
aimano ubi bitana a:imano tabo apuapu wadeno-
mamo kolowioma:.”
23 Ebene ebe tetelo iba:te kapiya egela idi
ka:mite, ebe egelalo dopamo da:pelamiya ebe
watowatopiate ega:walo tabo olowiopi bilibili-
dopo epetapi iba:te Polokono motamo ebo palad-
abutiya. Ebene duiya tetene wagilimite adimo
teta:mo nemaiga Polote Godokono Kawo Ela-
wodawano tanalo ibi ebo iyatulamiya. Ebe tetelo
Mosesete Bukamo dakuloliya ega:walo Godokono
Woki Awokalimipiate dakuloliya, Polote ebe
Buka apuapuno tabo eba awokalilamitalo ebete
ibi ebo analiya Ya:suko nanitabokobi ka:midima:.
24 Ebene ibi epetapiate Polokono tabo mod-
oboma: gelate Ya:suko nanitabokobi na:midiya,
wiyasiya epetapiate nanitabokobi ka:midiya:.
25 Ebe mabuma: egelate eba adimonalo apami-
nateui tanalote iba:tamo da:peni, ebe tetelo iba:te
iyaiya tabo eba gelanalo ibino motamo gito tola-

meniya. Ebe tetelo Polote nanitabokobi midia:
Yu epatamo me kodakoda tabo kapiya geni,
“Godokono Uliyanate ebeno woki awokalim-
idawa Aisayako aniya, ebete la:imano ewo-
niatamo tote tabo nanitabonomolo ma kunu
ka:na:kiyawaoma:,

26 ‘A:imano epatamo toawete
ibi ma kunu nananaliye,
‘La: tabo bolowinakomata
wiyasiya a:kiyatawawenakoma,
iyo, la: magumu bowadinakomata
wiyasiya a:kuma:wenakoma.
27 Mabu me epono woki
alatidiolamiya,
ibi nanitabo tanalo olowima: ubia:nola,
ebema: iba:te galo emopioliya,
ega:walo ibino balidi atumu a:mula:oliya.
Ebema: iba:te ibino balidi
mula:olea:noma: neda:otaleka:,
ibino balidite naimano wade tanalo bula-
mena:,
ega:walo ibino galote nolowiotaleka:,
iba:te ibino tepo magumuno woki
wadenomamo malagidilolete natamo bolo-
bila:na:,
ebema: na modobola
ibi nale wadekobi midilima:.’ ’ ”

28 Ebene Polote ebeno tabo moga:melo walo
na:kegeni, “Modobola la: niyatawala:, me tetelo
Godokono igilo mula: tanalono tabo ebete
Yua:piatamo ikalami, mabu iba:te kalakalago
olowite kelaema:na: wiyasiya la:lea:.”

29 Ebema: Polokono tabo kiyawao tanalo
dolopoligoni, Yu epate ebeno motone eba
tolamenalo ibi a:ka:tuwa: ibi magumulo
apaminateui kawonomago tolameniya.*
30 Ebene Polote ulama netewa Loma kawo
duliyomololo eba okolinalo ebete kebe wata
moto ka:wiyanamile, piyate ebe motamo
da:pelamenakiya ebete ibi kalakalago ebo
uwatenaki.
31 Ebema: ebe tete geyageyanomolo ebete
Godokono Kawo Elawodawano tanalo ega:walo
Kawodawa Ya:su Kelisokono tanalo ebe
epatamo awokala kiyawaonaki, idawate ebe
kodiyobonakia:.

* **28:29:** Ali 28.29 buka apuno tabo Lukute bukamo kakuloliya:, wiyasiya ebeno buka osiyodilo walogabo apune nanitabokobi mididawa idite akuloliya.

GODOKONO WADE TABO
The New Testament in the Fly River dialect of the Tabo language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Fly River) long Niugini

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Fly River) (Tabo)

Dialect: Fly River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 4 Mar 2024
cbbd3ff2-0ca7-5896-b3fd-850bc0fd18b7